

574

185042

ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΦΟΡΩΝΤΑ

ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΝ ΑΦΟΜΟΙΩΣΙΝ

ΤΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ

ὑπὸ

Δ. Δ.

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

1867. ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥ 22

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἐκδίδοντες ἀποσπάσματα Ἰονικῶν καὶ Ἑλλαδικῶν Νόμων, Γερουσιαστικῶν πράξεων, Β. Διαταγμάτων, Συνταγμάτων καὶ Συνθηκῶν, καὶ τινὰ τῶν Ἐπισήμων Ἐγγράφων, τῶν ἀφορώντων τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀφομοίωσιν τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου, ὅσα ἠδυνήθημεν νὰ προμηθευθῶμεν, εἴτε ἐξ ἐφημερίδων, εἴτε παρὰ φίλων, εἴτε καὶ ἀλλαχόθεν, σκοπὸν μόνον προεθέμεθα νὰ προσφέρωμεν εἰς τοὺς συμπολίτας ἡμῶν καὶ τοῖς ἐπερχομένοις, τὴν ἀδιάψευστον καὶ ἀδιαφιλονείκητον ἱστορίαν τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τούτου.

Πρὸς τὸν σκοπὸν μας διηρέσαμεν τὸ βιβλίον εἰς τρία μέρη — καὶ δηλαδὴ — εἰς τὸ πρῶτον ἀνετυπώσαμεν τοὺς περὶ Ἐκκλησίας Νόμους καὶ τὰς Γερουσιαστικὰς πράξεις τοῦ πρώην Ἡνωμένου Κράτους τῶν Ἰονίων Νήσων· εἰς τὸ δεύτερον ἀνετυπώσαμεν ὡσαύτως σχετικὰ τινὰ ἀποσπάσματα τῶν Ἑλλαδικῶν Νόμων· καὶ τέλος εἰς τὸ τρίτον μέρος τὰ σχετικῶς διαλλαχθέντα ἔγγραφα παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου, τῆς Μεγάλης ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ τηρηθεῖσα σειρὰ φέρει ἀφ' ἐνὸς τὴν συμπαραβολὴν μεταξὺ τῶν δύο νομοθεσιῶν καὶ ἐπομένως τὴν σχετικὴν κρίσιν, ἐπὶ κερσιν καὶ περὶ τὴν κρίσιν τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἰκοθεν τὰς ἀδικαιο-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΟΥ

λογήτους ἀντικανονικὰς προσπάθειάς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῆς.

Ὅτι δὲ οἱ αὐτοὶ Νόμοι ἐπεβλήθησαν ἀνεξαρτήτως καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τῶν Ἑπτανησίων, συνάγεται ἐκ τοῦ τρίτου μέρους τοῦ συντάγματος τούτου, καὶ εἶνε ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως — ἐπίσης δὲ καὶ ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἀπειρία τοῦ ἀναλαβόντος τὴν διεξαγωγὴν, ὅστις ὡς ἐκ τούτου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ ἐχράσθη τὴν συνήθη δυστυχῶς παρ' ἡμῖν ψευδοπολιτικὴν,

Ἡ ἐπιστήμη αὕτη ἀποσκορακισθεῖσα τοῦ κόσμου ἐνεφώλευσε παρ' ἡμῖν, καὶ προαγάγει καὶ ὑποστηρίζει τοὺς ἡμετέρους πολιτικούς τῆς ἡμέρας, οἵτινες διὰ ψευδῶν ἐγκυχυῶνται, ὅτι ἐπιτυχάνουσι τοὺς σκοποὺς, ὡς τὴν χειραφέτησιν ἐπὶ τῆς δῆθεν συγκαταθέσεως.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀρκοῦσι νὰ εἰσαγάγῃσι τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλίου.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Νομοθεσία τοῦ πρώην Ἑνωμένου Κράτους ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ.

ΠΕΡΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Σύνταγμα τῶν 1817.

Κεφ.λ. Α'. Γενικὸς Ὁργανισμός.

Ἄρθρ. 3. Ἐπικρατοῦσα Θρησκεία τοῦ Ἰονίου Κράτους ἐστὶν ἡ τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Πᾶν δὲ ἕτερον Χριστιανικὸν θρήσκευμα προστατεύεται, κατὰ τὰ ἐφεξῆς ῥηθησόμενα.

Κεφ. Ε'. Περὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συστήματος.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Ἄρθρ. 1. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Σύστημα τοῦ Ἑνωμένου Κράτους τῶν Ἰονίων Νήσων σύγκειται ἐκ τῶν Ἀρχιεπισκόπων, καὶ Ἐπισκόπων, τῶν μεγάλων Οἰκονόμων, τῶν κατ' ἐνορίας Ἐφημερίων, τῶν Μοναστηρίων, καὶ ἱερῶν καθιδρυμάτων, ἀπάντων τῆς Ὀρθοδόξου ἐπικρατούσης Θρησκείας τοῦ Κράτους τούτου, ἥτοι τῆς Ἀνατολικῆς.

Ἄρθρ. 2, 3 καὶ 4. (1)

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ἐπεξηγητικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 1. Ἐπειδὴ ἡ εὐπρεπὴς συντήρησις τοῦ Ἐκκλη-
ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟΥ
ΜΟΥΣΕΟΥ ἀπὸ τῶν ἀποβλεπόντων — περὶ τῆς θρησκείας τῆς
Πρωταρχικῆς δυνάμεως — περὶ τῆς Καθολικῆς Ῥωμάνας — καὶ
ὅτι οὐδεμία δημόσιος τελετὴ θρησκευτικῆς λατρείας συγχωρεῖται
πλὴν τῶν ἀνωτέρω.

σιαστικοῦ Συστήματος συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τε τὴν μόρφωσιν τῶν ἠθῶν, τὴν κοινὴν εὐταξίαν, καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ Λαοῦ· καὶ ἐπειδὴ ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας εὐπρέπειαν καὶ στερεώσιν οὐδὲν τι μᾶλλον συντείνει παρὰ τὸν ἱκανὸν ἀριθμὸν τῶν ἀξίων αὐτῆς Ποιμένων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ φυσικὴ τοῦ Κράτους τούτου διαίρεσις ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέραν ἐπὶ τούτῳ προσοχὴν, καὶ εὐλόγως πιστεύεται ὅτι τινὲς τῶν Νήσῳ ἔχαιρον ἑκπαλαὶ τὸ μετὰ ταῦτα καταργηθὲν προνόμιον τοῦ ἔχειν Ἐπισκόπους προϊσταμένους τῶν ἰδίων Ἐκκλησιῶν, ἐνεκεν τούτου διακηρύττεται προσήκον, ἵνα παρὰ τὸν ἀνεγνωρισμένον Ἀρχιεπίσκοπον ἢ Ἐπίσκοπον τῆς νήσου Κερκύρας, τὸν τῆς Κεφαλληνίας, τὸν τῆς Λευκάδος, καὶ ἐκεῖνον τῶν Κυθήρων, ἀναδειχθῇ τις Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος τῆς Νήσου Ζακύνθου, ἕτερος τῆς Ἰθάκης, καὶ ἄλλος τῶν Παξῶν· καὶ ὅτι τὰ περὶ τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ τρόπου τῆς περὶ τούτου ἀπευθυνθησομένης αἰτήσεως πρὸς τὸν Παναγιώτατον ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριάρχην τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἀνατίθενται τῷ μεγαλειωτ. Προστάτῃ ΒΑΣΙΛΕΙ. Ἐννοητέον δὲ ὅτι ἡ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τούτων ἀρχῶν δύστασις, οὐδεμιᾶς προσθέτου δαπάνης ἔσεται ἀφορμὴ εἰς τὸ Κράτος.

Ἄρθρ. 2. Γενομένου ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ τοῦ προσήκοντος λόγου, περὶ τοῦ ἀναγκαίου συστήματος τῆς Ἐπικρατοῦσης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Κράτους, διακηρύττεται ἐπομένως ὅτι πᾶν ἀσύμφωνον ἀποβαίνει, καὶ ὅτι μάλιστα ἀδύνατον καταντᾶ (θεωρουμένης τῆς δαπάνης ἧς χρήζουσι πρὸς εὐπρεπὴ αὐτῶν συντήρησιν οἱ παντὸς ἄλλου Χριστιανικοῦ Ὁρθησκύματος ἀναγκαῖοι Ποιμένες) ὅπως τὸ Κράτος τοῦτο ὑποστῇ τοιαύτην δαπάνην, ἢ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν ἵνα ὁπωσδήποτε ἢ δι' αἰωνοδότης πόρων (δυναμένων χρησιμεῦσαι εἰς ἄλλον ἐπίσης ὠφέλιμον σκοπὸν) συντηρῶνται ἢ διατρέφονται οἱ Ἀρχιερεῖς ἢ οἱ προϊστάμενοι ἄλλου τινὸς Ὁρθησκύματος, παρὰ τοὺς τῆς ἐπικρατοῦσης Ὁρθησκείας τοῦ Κράτους τούτου, ἐξαιρουμένων ἐκείνων μόνων τῶν Ἀρχιερέων ἢ τῶν προ-

ϊσταμένων Ἐκκλησιῶν, οἵτινες ἤδη πραγματικῶς διαμένουσι, καὶ τὴν ἐπιστάσιν αὐτῶν διενεργοῦσιν ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας, καὶ τοῦτο μόνον ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἐπειδὴ ἀποβαίνει λυσιτελέστατον ἵνα ἐν τῷ Κράτει τούτῳ ὑπάρχῃ Μητροπολίτης τῆς ἐν αὐτῷ ἐπικρατοῦσης Ὁρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἔχων τῇ συναινεσει τοῦ Παναγ. ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριάρχου τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τὴν ἐν γένει πνευματικὴν ἐξουσίαν καὶ τὰ πρωτεῖα ἐπὶ πάντων τῶν τῆς ἐνταῦθα Ἐπικρατοῦσης Ἐκκλησίας ποιμένων, διακηρύττεται ὅτι (ἂν οὐδαμῶς τοῦτο ἀντίκειται εἰς τοὺς κανόνας καὶ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας) ἀρμόζει ἵνα ὡς τοιοῦτος Μητροπολίτης ἀναδειχθῇ ὁ προσηκόντως ψηφισθεὶς, καὶ ὑπὸ τοῦ Παναγ. Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κανονικῶς χειροτονηθεὶς Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος τινος τῶν μεγαλητέρων τεσσάρων νήσων τουτέστιν ἵνα ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω Ἀρχιεπίσκοποι ἢ Ἐπίσκοποι οἱ προσηκόντως ψηφισθέντες καὶ κανονικῶς χειροτονηθέντες, καὶ ἕκαστος αὐτῶν κατὰ σειρὰν, δύνανται ἔχειν τὸ τοῦ Μητροπολίτου ἀξίωμα, δυνάμει τοῦ Συνταγματικοῦ τούτου Χάρτου, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἕκαστος Κοινοβούλιον. Ἀντικειμένης δὲ τυχοῦς διαρκείας αὐτοῦ, εἰς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας τῆς διατάξεως ταύτης, διακηρύττεται, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος τῆς Κερκύρας, ὁ τῆς Κεφαλληνίας, ὁ τῆς Ζακύνθου (ἀφού Ἀρχιεπισκοπὴ ἢ Ἐπισκοπὴ συστήθῃ καὶ ἐν τῇ Νήσῳ ταύτῃ) ἢ ὁ τῆς Λευκάδος, ἔσται κατὰ σειρὰν τῆς ἐπικρατοῦσης ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας Μητροπολίτης, ὀφείλων (ὡς αἰεὶ μὴ ἢ ὁ τῆς Κερκύρας Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος) παρευρίσκεσθαι ἐν τῇ Ἐδρᾷ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ πᾶσαν σύνοδον τοῦ Κοινοβουλίου, ἐὰν οὐδαμῶς τοῦτο ἀντίκειται εἰς τοὺς τῆς Ἐπικρατοῦσης Ἐκκλησίας Κανόνας.

ἸΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ οὐτε ἡ ὀριστικὴ ἀποκατάστασις ἢ ἀφαιρέσις ἐκείνων τῶν ποσῶν ἐπεξηγητικῆς ρήτρας τούτου τοῦ τμήματος γενησομένη, οὐτε ἄλλη τις ἐνδεχομένη με-

ταβολή δύνανται λαβεῖν πέρας, μέχρις οὗ γνωρισθῇ ἡ τοῦ ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ ἡ τοῦ Παναγιωτ. Πατριάρχου τῆς Ἐπικρατοῦσης Ἐκκλησίας εὐδοκία, διακηρύσσεται ὅτι τὸ Κοινοβούλιον τοῦ Κράτους τούτου πληρεστάτην ἑαυτῷ ἐπιφυλάττεται ἐξουσίαν ἵνα, τῇ συναίνεσει τοῦ Ἐξοχωτ. Λόρδου Μεγάλου Ἀρμοστοῦ τοῦ ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ἐπιφέρῃ τὰς τροπολογίας, μεταβολὰς ἢ διατάξεις περὶ τε τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῶν προισταμένων τῆς ἐπικρατοῦσης ἐκκλησίας, καὶ ἐπὶ παντός ἄλλου ἀντικειμένου σχεσίν ἔχοντος πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν, ὅπως οὐδὲως ἀντίκεινται εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν τοῦ Παναγιωτ. ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριάρχου τῆς Ἐπικρατοῦσης Θρησκείας, καὶ εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν ἁγίων Συνόδων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καθιερωθέντας Κανόνας.

Ἀριθμὸς ΛΑ΄.

Τίτλος. Πράξις τῆς Γερουσίας, διὰ τῆς ὁποίας διευθετῶνται τὸ Κατάστημα, αἱ δυνάμεις καὶ ἡ δικαιοδοσία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας τῆς ἐπικρατοῦσης Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἡγουμένου Κράτους τῶν Ἱονίων Νήσων.

Ἄρθρ. 1. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱεραρχία τῆς Ἐπικρατοῦσης Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Κράτους τούτου, συντίθεται ἀπὸ 4 Ἀρχιεπισκόπους Μητροπολίτας, ἀπὸ 1 Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ ἀπὸ 2 Ἐπισκόπους ὑποκειμένους.

Ἄρθρ. 2. Οἱ 4 Μητροπολίται, ἡγουν ὁ Κερκύρας, ὁ Κεφαλληνίας, ὁ Ζακύνθου, καὶ ὁ Λευκάδος, καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Κυθέρων, εἶναι ἀνεξάρτητοι ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὡς πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν των δικαιοδοσίαν ὁ καθένας, ἐξαιρουμένων τῶν ὅσων ἐδῶ ἀκολουθῶς κανονισθῶσι.

Ἄρθρ. 3. Οἱ 2 Ἐπίσκοποι εἶναι ὑποκείμενοι καὶ ἐξαρτῶνται, κατὰ τὸν τρόπον ὅπου θὰ σαφηνισθῇ ἐδῶ, ἐκεῖνος

μὲν τῶν Παξῶν, ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην τῆς Κερκύρας, ἐκεῖνος δὲ τῆς Ἰθάκης, ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην τῆς Κεφαλληνίας.

Ἄρθρ. 4. Ἐνας ἀπὸ τοὺς Μητροπολίτας τῶν 4 Νήσων, θὰ θεωρεῖται ὡς ἔχων τὴν ὑπερτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν μεταξὺ τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων τοῦ Κράτους. Ἡ ἐξουσία αὕτη θὰ διαρκεῖ, ὅσον καιρὸν διαρκεῖ μία Γερουσία, καὶ καθὼς διορίζει τὸ 3 ἄρθρον Κεφ. 5. Τμῆμα 2 τοῦ χάρτου τοῦ Πολιτεύματος.

Ἄρθρον 5. Κάθε Μητροπολίτης τοῦ Κράτους τούτου, θὰ ἀναλαμβάνει μὲ τὴν ἀράδαν του τὴν ἐξουσίαν ταύτην, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ βαθμοῦ τῶν Νήσων, ὅπου σημειώνει ὁ χάρτης τοῦ Πολιτεύματος, καὶ θὰ εὐρίσκεται εἰς τὴν καθέδραν τῆς διοικήσεως, ἐνὸς ὧ εἶναι συναθροισμένη ἡ Γερουσία.

Ἄρθρον 6 Κάθε Ἐπαρχία θὰ ἔχει ἓνα σῶμα ἀξιωματικῶν Ἐκκλησιαστικῶν, συντεταγμένον κατὰ τὸν τρόπον ὅπου θὰ διορισθῇ.

Ἄρθρον 7. Κάθε ἐπαρχία θὰ ἔχει ἓνα Κριτήριον, τὸ ὅποσον θὰ προεδρεύεται ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα, καὶ θὰ ὀνομάζεται Α Ὑ λ ῆ Ἐ κ κ λ η σ ι α σ τ ι κ ῆ.

Τὰ ἄρθρα 8, 9, 10 καὶ 11. (1)

Ἄρθρ. 12. Ὁ Μητροπολίτης ὅπου εἶναι ἐνδεδυμένος τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν, θὰ ὀνομάζεται ἐνὸς ὧ καιρῷ εὐρίσκεται εἰς αὐτὴν, κοντὰ εἰς τὰς ἄλλας φήμας τῆς Μητροπόλεως του, ὁ Ὑ π έ ρ τ ι μ ο ς ἔ ξ α ρ χ ο ς τ ῆ ς Ἰ ο ν ι κ ῆ ς Ἐ κ κ λ η σ ι α ς.

Ἄρθρ. 13. Αὐτὸς ὅλον τὸν καιρὸν ὅπου ἔχει τὴν ἄνωθεν ἐξουσίαν, θὰ ἀπολαμβάνει τὰς τιμὰς βουλευτοῦ, καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν θὰ ἐπέχει τὸν δεύτερον τόπον παρευθὺς μετὰ τὴν Βουλὴν. Εἰς κάθε ὁμῶς ἐκκλησιαστικὴν τελε-

ΙΛΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
Τὰς διακλαδισθῶσιν περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιερέως, ὅταν
τις ἐπαρχία ὑπάρχει χρεῦσα.

τήν, θὰ ἔχει τὴν προτίμησιν, ἀπὸ κάθε ἄλλο ὑποκείμενον τοῦ Κράτους.

*Αρθρ. 14. Πρὸς τὸν Ὑπέρτιμον Ἐξάρχον τῆς Ἰονικῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νὰ ἀναφέρονται ὅλαι αἱ ὑποθέσεις, ὁποῦ ἀποβλέπουν γενικὰ περὶ τῆς Ἐκκλησίας μέτρα, περὶ τῶν ὁποίων αὐτὸς θὰ ἀποφασίζει κατὰ τοὺς τρόπους ὁποῦ ἀκολούθως θὰ διορισθῶν.

*Αρθρ. 15. Αὐτὸς δὲν θὰ ἡμπορεῖ, διὰ τὴν τοιαύτην του ἀξίαν, νὰ ἀνακατώνεται εἰς τὰς ὑποθέσεις, πειθαρχίας ἢ διαδικασίας καμμιᾶς τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν τοῦ Κράτους, μῆτε θὰ ἡμπορεῖ, ἐν ὅσῳ καιρῷ ἡ Πανιερότης του εὐρίσκεται εἰς τὴν Κέρκυραν (μὴ ὄντος αὐτοῦ Μητροπολίτης τῆς Κερκύρας) νὰ ἀνακατώνεται εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἐπαρχίας αὐτῆς.

*Αρθρα 16, 17, 18, 19, 20, 21 καὶ 22. (1)

*Αρθρα 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 καὶ 31. (2)

(1) Διαλαμβάνουσι ὅτι οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς θέλει λαμβάνουν τὰς τιμὰς Βουλευτῶν ἢ Ἐπαρχίων — ὅτι εἶναι τελείως ἀνεξάρτητοι ὑπὸ τὴν Πολιτικὴν Ἐξουσίαν εἰς ὅσας ὑποθέσεις ἀποβλέπουν τὴν ψυχὴν καὶ τὴν συνείδησιν — ὅτι ἔχουν ἀπώλυτον Ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς τὴν Ἑσωτερικὴν εὐταξίαν κάθε εἵδους Ἐκκλησιῶν, καὶ εἰς ὅτι ἀποβλέπει τοὺς τύπους τῆς λατρείας, καὶ εἰς τὰ ἥθη καὶ ἐξωτερικὴν ὁδηγίαν τῶν Ἱερέων — ὅτι ἔχουν τὴν ἐξουσίαν νὰ διατάττουσιν εἰς τὰ διάφορα Μοναστήρια τὴν ἀκριβὴ ἐκτέλεσιν τῶν ἐθίμων καὶ τῶν Κανονικῶν πειθαρχιῶν — ὅτι εἰς ὅλας τὰς διαφορὰς ὁποῦ ἀποβλέπουν πράγματα πνευματικὰ ἢ τῶν Μυστηρίων, καθὼς καὶ εἰς ὅλας τὰς διαφορὰς ὁποῦ ἀφίωνται ἀπὸ τὴν λαϊκὴν ἐξουσίαν, εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν, οἱ Ἀρχιερεῖς θὰ τὰς γνωρίζουν καὶ θὰ ἀποφασίζουν περὶ αὐτῶν — ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν, εἰσὶν ἀνέκκλητοι καὶ θὰ ἔχουν ὅλην τὴν ἰσχύν — ὅτι δὲν θὰ ἀνταποκρίνονται μὲ καμμιάν Ἑξωτερικὴν ἢ Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν, εἰμὴ διὰ μέσῳ τῆς Διοικήσεως.

(2) Διαλαμβάνουσι ὅτι κανένας Ἀρχιερεὺς, ἄνευ ἄδειας τοῦ Κράτους δὲν θὰ ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ νέας διατάξεις — ὅτι κατὰ διετίαν θὰ προσετοιμάζωσι μίαν ἀκριβὴ καταγραφήν περὶ τῆς

*Αρθ. 32. Οἱ Ἀρχιερεῖς τοῦ Κράτους τούτου ἔχουν ἐξουσίαν ὁ καθένας νὰ παιδεύωσι τοὺς Ἱερεῖς τῆς Ἐπαρχίας των, κάθε φορὰν ὁποῦ τὸ κρίνωσιν εὐλογον.

*Αρθ. 33. Αἱ παιδεῖαι αὗται θὰ γίνονται ἢ μὲ χρήματα ὅχι περισσότερα ἀπὸ 20 τάλλ.ηρα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐμβαίνουν εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν βοηθειῶν, καθὼς ἀκολούθως διορίζεται ἢ μὲ ἐξορίαν εἰς κανένα Μοναστήριον τῆς ἰδίας Ἐπαρχίας, ἢ ὁποῖα δὲν θὰ διαρκεῖ περισσότερον ἀπὸ 3 μῆνας, ἢ μὲ ἀργευσιν ὅχι περισσότερον ἀπὸ 6 μῆνας. Ὁ προῤῥηθεὶς τρόπος τῆς παιδείας θὰ εἶναι ἀνέκκλητος.

*Αρθρ. 34. Κάθε παιδεῖα περισσότερα ἀπὸ τὰς προῤῥηθείσας (ἐξαιρουμένης τῆς χρηματικῆς παιδείας ἢ ὁποῖα εἰς καμμιάν περίστασιν δὲν θὰ ἡμπορεῖ νὰ ὑπερτερῇ τὴν ἀνωθεν) θὰ ἡμπορεῖ νὰ ἐκκαλεῖται ἐμπροσθεν τοῦ Ὑπέρτιμου Ἐξάρχου καθὼς τὸ 14 ἄρθρον διορίζει

Τὰ ἄρθ. 35, 36, 37, 38, 39 καὶ 40. (1)

*Αρθρ. 41. Οἱ ἀρχιερεῖς τῶν διαφόρων Νήσων θὰ ἔχουν ἓνα σῶμα Ἀξιωματικῶν, σύνθετον ἀπὸ 10 ὑποκείμενα, καμνωμένα δωρεάν, καὶ διαλεγμένον ἀπὸ τοὺς ἀξιοσεβαστοτέρους τῶν κληρικῶν του, τὸ ὁποῖον θὰ διαιρεῖται εἰς Α' καὶ Β'. πεντάδα. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῶν Κυθέρων, καὶ οἱ δύο Ἐπίσκοποι θὰ ἔχουν μόνον τὴν Α'. πεντάδα.

*Αρθ. 42. Τὰ ὑποκείμενα ταῦτα θὰ ἐκλέγονται ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα ἐκάστης Νήσου, καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, ἔξω ἀπὸ

καταστάσεως τῆς Ἐπαρχίας των, ἥτοι τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Μοναστηρίων, τὴν ὁποίαν θὰ διαβιβάσωσιν εἰς τὸν ὑπέρτιμον Ἐξάρχον, διὰ νὰ τὴν παρουσιάξῃ εἰς τὴν γενικὴν διοίκησιν μὲ τὰς παρατηρήσεις των πρὸς βελτίωσιν αὐτῶν — καὶ ποῖα πιστοτικὰ ἔγγραφα ἀπαιτοῦνται διὰ τοὺς βυζυμένους νὰ χειροτονηθῶσι Διάκονοι ἢ Πρεσβύτεροι.

ΙΑΚΩΒΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΚΑΡΥΟΤΕΙΝΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤῶΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ὅτι οἱ ἀναγνώσται εἶναι ὑποκείμενοι εἰς τὴν ἐκκαλεστικὴν ἐξουσίαν τῶν ἀρχιερέων — καὶ ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι ἄλλαι μὴ εἶναι κοιναί, ἀλλαι ἀδελφάται καὶ ἄλλαι μερικαί.

τούς προϋποθέττας αξιωματικούς θὰ ἔχουν ὁ καθένας τρεῖς ἄλλους αξιωματικούς, ἀμέσως προσκολλημένους καὶ ἐξαρτωμένους ἀπὸ αὐτοὺς, ἡγουν ἓνα πρωτοσύγκελον, ἓνα Ἀρχιμανδρίτην, καὶ ἓνα Ἀρχιδιάκονον. Οἱ δύο πρῶτοι ἐκλέγονται ἀπὸ τὴν Βουλὴν, ἐπάνω εἰς ἓνα διπλοῦν κατάλογον ὅπου ὁ ἀρχιερεὺς παρῆρσιάσῃ περὶ τούτων. κτλ.

Ἄρθρ. 43. Κάθε Ἐκκλησιαστικὸν Κριτήριον θὰ ἔχῃ ἓνα Συνήγορον Σύμβουλον, καθὼς καὶ ἓνα ὑπομνηματιστήν, οἱ ὅποιοι θὰ ἐκλέγονται ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἐπάνω εἰς ἓνα τριπλοῦν κατάλογον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἐὰν χρειασθῇ κανένας συμβοηθὴς τοῦ ὑπομνηματιστοῦ, αὐτὸς θὰ ἐκλέγεται ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα.

Τὰ ἄρθρα 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50 καὶ 51 (1).

Ἄρθρον 52. Εἰς ὅλας τὰς κρισολογίας ὅπου γίνονται διὰ διαζύγιον, ἢ διαλύσιν γάμου, ὁ ἀρχιερεὺς πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ ἀκριβέστατα τοὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας, καὶ αἱ ἀποφάσεις ὅπου κάμῃ μετὰ τὴν κατάστροφωσιν τῆς κρισολογίας, καὶ μετὰ τὴν ἀκρόασιν τῶν δικαίων καὶ τῶν ἀποδείξεων ὅπου παρῆρσιάσουν τὰ μέρη, πρέπει νὰ αἰτιολογῶνται καὶ νὰ θεμελιώνωνται ἐπάνω εἰς τὰς ἰδίας.

Τὰ ἄρθρα 53, 54, 55, 56 καὶ 57. (2).

(1) Διαλαμβάνουσι περὶ τοῦ ὑπομνηματιστοῦ, — περὶ ἀσθενείας τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ τὸ Ὑπερτίμου Ἐξάρχου ἐὰν ἀσθενήσωσι καὶ περὶ ἀναπληρώσεως αὐτῶν — περὶ τῶν τοποτηρητῶν τῶν Ἀρχιερέων εἰς τὰς περιοχὰς τῆς Ἐπαρχίας των — περὶ ἐπισκέψεως κατὰ τριετίαν — περὶ ἀνταποκρίσεως εἰς πολιτικάς καὶ Ἐκκλησιαστικάς ἀρχάς, καὶ περὶ ἀνταποκρίσεως μετὰ τῶν Ἀρχιερέων — περὶ τῶν ἀποφάσεων, ὅπου ἀνήκουν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν των — περὶ τοῦ Συμβουλευτικοῦ Συνηγόρου ὅστις πρέπει νὰ δίδῃ τὴν γνώμην του ἐπάνω εἰς τὰς κρισολογίας ὅπου διαφιλονικιοῦνται, ἐξαιρουμένων τῶν πνευματικῶν.

(2) Διαλαμβάνουσι περὶ ἐκκλήσεως τῶν ἀρχιερέων εἰς τὸ Κριτήριον τοῦ Ὑπερτίμου Ἐξάρχου, τὸ ὅποιον θὰ συντίθεται ἀπὸ αὐτὸν, ἀπὸ τὸν Ἀρχιμανδρίτην, καὶ ἀπὸ δύο ἄλλους

Ἄρθρ. 58. Ἐὰν διὰ βαρείας καὶ ἐγκληματικὰς πράξεις εὗρεθῇ ἀναγκαῖον νὰ παιδευθῇ κανένας ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς, μὲ ποινὰς περισσοτέρας ἀπὸ ὅσας διορίζει τὸ 33 ἄρθρ. τότε ὁ Ἀρχιερεὺς μαζὺ μὲ ἐκείνους ὁποῦ συνθέτουν τὸ Κριτήριον, ὅταν γίνεταί ἐκκλησις, θὰ καθίζει νὰ τὸν κρίνῃ κατὰ τὸ 54 ἄρθρ.

Τὰ ἄρθρ. 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72 καὶ 73. (1)

Κορφοὶ 3 Μαΐου 1825.

Ἀριθ. ΕΔ'.

Τίτλος. Πράξις τῆς Γερουσίας, ἐκδοθεῖσα εἰς τὰς βάσεις τῆς 31 πράξεώς της, ἡ ὁποία σαφηνίζει καὶ προσδιορίζει τὴν Ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν, καθορίζει τὰ χρεὴ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων, καὶ τὴν μέθοδον, κατὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κρίνουν, καὶ ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη ὡς 9 πράξις τῆς Διοικήσεως τὰς 19 Σεπτεμβρίου 1825 σημειωμένη.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ.

Ἄρθρ 1. Ἡ δικαιοδοσίς των Ἀρχιερέων τοῦ Ἰονικοῦ Κράτους, καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων των, συντίθεται ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τὴν πνευματικὴν, καὶ τὴν δικαστικὴν.

Ἱερεῖς ἀπὸ τὴν Α'. καὶ Β'. Πεντάδα· καὶ περὶ συζητήσεως τῶν κρισολογιῶν.

(1) Διαλαμβάνουσιν — περὶ ἐκκλήσεως τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ 53. ἄρθρ. — περὶ ἀπολαύσεως τῶν ἀρχιερέων, — περὶ λειτουργιῶν καὶ παρευρέσεως εἰς τὰς δημοσίους τελετὰς μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν του, — περὶ Ταμείου βοηθείας ἐκ τῶν ἱκανοποιήσεων κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀδυνάτων καὶ πτωχῶν ἱερέων. — περὶ ἀποτιμήσεως καὶ μισθοδοσίας τοῦ Συνηγόρου καὶ τοῦ ὑπομνηματιστοῦ, — περὶ τοποτηρήσεως τοῦ ἀναπληρωτοῦ ἀρχιερέως εἰς τὴν περιοχὰς — καὶ περὶ καταστάσεως τῶν Ἐκκλησιῶν.

*Αρθρ. 2. Ἡ πνευματικὴ δικαιοδοσία ἀνήκει εἰς τὸ ἑσωτερικὸν Κριτήριον τῆς συνειδήσεως, καὶ ἐνεργεῖται μετὰ τῶν μυστηρίων συγχωρήσεις, καὶ μετὰ τὰ ἐπιτίμια κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, καὶ τὴν πειθαρχίαν ὅπου συνειθίζει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία.

*Αρθρον 3. Ἡ δικαστικὴ δικαιοδοσία περιλαμβάνει ὅλας τὰς περὶ Μυστηρίων ὑποθέσεις, ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν αὐτῶν, ὅλας τὰς ὑποθέσεις ὅπου ἀποβλέπουν τὰ θρησκευτικὰ χρέη, τὴν Ἐκκλησιαστικὴν πειθαρχίαν, καὶ τὴν Ἡθικὴν τοῦ Κλήρου, ὅλα τὰ λεγόμενα Ἐκκλησιαστικὰ ἐγκλήματα, καὶ τέλος πάντων ὅλας τὰς ἄλλας ὑποθέσεις, ὅπου εἶναι γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν περιλαμβάνουν κοσμικὴν ιδιοτέλειαν.

*Αρθρ. 4. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Κριτήρια θὰ μετέρχονται τὴν Δικαστικὴν Δικαιοδοσίαν, κατὰ τὴν καθοδήγησιν μιᾶς τακτικῆς Δικαστικῆς Μεθόδου, καθὼς ἀκολούθως σαφηνίζεται, καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς θὰ προσαρμώζουν διὰ ποινὰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια, ἢ καὶ τὰς χρηματικὰς πειδείας, κατὰ τοὺς κανόνας καὶ κατὰ τὴν καθεστῶσαν Ἐκκλησιαστικὴν πειθαρχίαν.

*Αρθρ. 5, 6, (1).

*Αρθρ. 7. Οἱ Ἀρχιερεῖς μετερχόμενοι τὴν Δικαστικὴν δικαιοδοσίαν ἐπάνω εἰς τὰ ὑποκείμενα τοῦ κλήρου των, καθὼς τὸ 33 καὶ 58 ἀρθρον τῆς προαναφερθείσης πράξεως τῆς Γερουσίας διορίζουσι, δὲν θὰ ἡμποροῦν νὰ ἀνακατόνωνται εἰς καμμίαν ὑπόθεσιν, τῆς ὁποίας ἡ διαδικασία ἀνήκει εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

*Αρθρ. 8. Αἱ πνευματικαὶ καὶ δικαστικαὶ δικαιοδοσίαι δὲν ἡμποροῦν νὰ συγχέωνται, οὔτε νὰ ἀναμυγνύωνται

(1) Παραλείπονται ὡς περιέχοντα διὰ τὰς χρηματικὰς ποινὰς, αἵτινες θὰ κατατίθενται εἰς τὸ ταμεῖον βοήθειας, καὶ διὰ τὴν συνδρομὴν, ὅπου ἡ ἐξωτερικὴ ἐξουσία δίδει εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, ὅποταν παρ' αὐτῆς προσχάλλεται.

ἀμοιβαίως. Ὅθεν ὅταν γένῃ κἀνένα παράπονον δι' ἀνάμειξιν τοιαύτην, ἀνήκει εἰς τὴν ἐκλαμπροτάτην Βουλὴν νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τούτου.

*Αρθρ. 9. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Κριτήρια, μετερχόμενα τὴν Δικαστικὴν Δικαιοδοσίαν, θὰ προσαρμώζουν ἀποτελειωτικῶς τὰ κανονικὰ ἐπιτίμια εἰς ὅσας ὑποθέσεις ἀνήκουν συγχρόνως εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν Νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων τοῦ Κράτους, ὕστερον ἀπὸ τὴν ἀποτελειωτικὴν κρίσιν, ἢ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐξωτερικῆς ἐξουσίας, προφυλαττομένων τῶν ὅσων ἀκολούθως θὰ διορισθῶσι διὰ τῶν ἀρθρων 11, 12, 13, 14, καὶ 15, καὶ ἐννοουμένου καλῶς, ὅτι, ἐνόσω ἐξακολουθεῖ καὶ προχωρεῖ ἡ ἐξωτερικὴ ἐξουσία, τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Κριτήριον, θὰ ἔχει ὅλην τὴν ἄδειαν νὰ μετέρχεται ἐκεῖνα τὰ προβλεπτικὰ μέτρα, ὅπου κατὰ τὰς περιστάσεις διορίζονται ἀπὸ τοὺς Νόμους καὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν πειθαρχίαν.

*Αρθρ. 10. Ἡ Κρισολογικὴ μέθοδος τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων, εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις ταύτας, θὰ ἐπιστηρίζεται ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα, ἐπάνω εἰς μόνην τὴν κρίσιν, ἢ ἀπόφασιν τῆς ἐξωτερικῆς ἐξουσίας, καὶ θὰ στέκει πάντοτε εἰς τὰ αὐτὰ κριτήρια ἢ ἐξουσία τοῦ νὰ προσαρμώζουν εἰς κάθε περίστασιν ὅσα διορίζουν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες καὶ τὰ διατάγματα τῆς Ἐκκλησίας.

*Αρθρ. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 καὶ 19 (1).

*Αρθρ. 20. Ἐξω ἀπὸ τὰς ἀναφερθείσας ὑποθέσεις εἰς τὰ προηγούμενα ἀρθρα, διὰ τὰς ὁποίας τὰ ἐκκλησιαστικὰ Κριτήρια ἔχουν τὴν ἄδειαν νὰ ἐξακολουθοῦν τὰς κρίσεις των ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν ἐξουσίαν, ἡ διοίκησης θὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν νὰ ὑποβάλλῃ κατ' εὐθείαν ὑπὸ τὴν ἔρευναν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων, ὅσας ἄλλας

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
Τὰ ἄρθρα ταῦτα διαλαμβάνουσι περὶ διαλύσεως τοῦ
ἐκείνου δι' αἰτίαν ποινῆς — περὶ τῆς ποινῆς τοῦ ἐνοχοποιουμέ-
νου μεροῦς — περὶ τῆς ἐξομολογήσεως τοῦ κατηγορουμένου —
περὶ συμβιβασμοῦ τῶν μερῶν ὅπου ἐνέχονται.

ὑποθέσεις στοχασθῇ πρᾶγμα ὠφέλιμον καὶ ἀρμόδιον νὰ τὰς στείλῃ εἰς τὴν κρίσιν των.

Ἄρθρ. 21. Εἰς τὰς περιστάσεις ὅπου οἱ ἀρχιερεῖς προσκαλοῦνται νὰ δώσωσι τὰ Ἐκκλησιαστικά ἐπιτίμια, μετὰ τὴν ἀποτελειωτικὴν ἀπόφασιν τῆς ἐξωτερικῆς ἐξουσίας, ἡ αὐτὴ ἐξουσία θὰ τοὺς στέλνῃ, κατὰ τὴν ζήτησίν των, τὴν ἀπόφασιν, τὰ χαρτία, καὶ ὅλα τὰ περὶ τούτου ἀποδεικτικά.

Ἄρθρ. 22. Ἡ δικαστικὴ δικαιοδοσία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων μετέρχεται τὸ ἔργον τῆς, ἢ κατὰ τὴν ἐγκάλεσιν ἐνὸς τῶν μερῶν, ἢ ἐξ ὀφικείου, ἀλλ' εἰς τὴν δευτέραν τυχὴν περίστασιν πρέπει νὰ εἰδοποιῇται ἡ Κυβέρνησις.

Σημ. Τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ νόμου, παραλείπονται ὡς περιέχοντα τὴν μέθοδον δι' ἧς διεξάγεται μία κρισολογία, — περὶ τῆς ἐγκάλεσεως καὶ κατηγορητικῆς κρισολογίας — περὶ τῆς πράξεως ὅπου κηρύττει τὴν διάλυσιν τῆς κατηγορίας, ἢ ὅπου διορίζει τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω ἐξακολούθησιν τῆς κατηγορίας. — Περὶ τῆς ἐρωταποκρίσεως τοῦ κατηγορηθέντος — Περὶ τῆς διαυθεντικῆς κρισολογίας — περὶ τῆς ἡμέρας τῆς διαλέξεως — περὶ τῆς ἐξ ὀφικείου ἐνεργείας — περὶ τῶν συμπερασμάτων τοῦ Συμβουλευτικοῦ Συνηγόρου, καὶ περὶ τῆς ἀποφάσεως — περὶ τοῦ κριτηρίου τῆς Ἐκκλήσεως — περὶ τῶν πράξεων ὅπου ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν — περὶ τοῦ ὑπομνηματιστοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων καὶ περὶ τοῦ ἀνθυπομνηματιστοῦ.

Κορφοὶ 22 Μαρτίου 1827.

Ἀριθμ. Μ. τῆς Δ'. Γερουσίας.

Τίτλος. Πράξις τῆς Γερουσίας, προβλέπουσα περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων τῆς ἐπικρατοῦσης Ὁρθοξείας τούτου τοῦ Κράτους, καὶ περὶ τῆς συντηρήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἐκλογαὶ τῶν Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων τῆς ἐπικρατοῦσης Ἐκκλησίας τούτου

τοῦ Κράτους, θὰ γίνονται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἀρχαίας συνθηκὰς τῶν Νόμων, ἀπὸ τὸν κλῆρον τῶν ἀνηκουσῶν Ἐπαρχιῶν, μετὰ τὴν πλειοψηφίαν καὶ μυστικὴν ψηφοφορίαν· θὰ εἶναι ὅμως ὑποκείμενη εἰς τὴν ἀποδοκιμασίαν τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως.

Ἄρθρ. 2. Ἡ Συνάθροσις τοῦ κλήρου, θὰ προεδρεύεται ἀπὸ τὸν Ἐπαρχον τῆς Νήσου, ὡς ἀρχηγὸν τῆς τοπικῆς Κυβερνήσεως, συμβοηθούμενος ἀπὸ τοὺς παρόδρους τοῦ ἄνευ ψήφου, καὶ ἀπὸ τὸν προσωρινὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐπαρχίας καὶ ἀπὸ τὴν Α'. Πεντάδα.

Ἄρθρον 3. Ὁ κλῆρος θὰ ὀνοματίζει τοὺς ὑποψηφίους — θὰ καθυποβάλλεται εἰς τοὺς ψήφους τὸ ὄνομα ἐκάστου ὑποψηφίου, διὰ τὸν ὅποιον τύχη νὰ παρῇσιασθῇ ἓνας κατάλογος ὑπογεγραμμένος τοῦλάχιστον, ἀπὸ τὸ δέκατον μέρος τοῦ ὀλικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ Κλήρου τῆς Νήσου.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ἐκλογαὶ καὶ οἱ ὑποψήφιοι πρέπει πάντοτε νὰ ᾔναι Ἰθαγενεῖς τῆς Νήσου.

Ἄρθ. 5. Ὅποτε χρεύσῃ τις τῶν Ἀρχιερατικῶν θρόνων, ἡ Ἐκτελεστικὴ δύναμις θὰ προστάξῃ, ἐντὸς τριῶν μηνῶν μετὰ τὴν ἀποδίωσιν τοῦ Μητροπολίτου ἢ ἐπισκόπου, τὴν συγκάλεσιν τοῦ Κλήρου τῆς Ἐπαρχίας, διὰ νὰ γένηται ἡ ἐκλογή.

Ἄρθρ. 6. Ὁ πρῶτος τὴν ἀξίαν Ἱερεὺς, κατὰ τὴν τάξιν καὶ συνήθειαν τῆς Ἐκκλησίας, θὰ ᾔναι πάντοτε ὁ προσωρινὸς ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαρχίας,

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἐκτελεστικὴ δύναμις θὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ νὰ γίνουν αἱ ἐκλογαὶ τῶν Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων, τῶν κατὰ τὸ παρὸν χηρεύοντων θρόνων, κατὰ τοὺς ἀνωειρημένους τρόπους καὶ τάξιν, ἐντὸς τῆς ἐπείγουσας ἀπὸ τῆς ἀνάλογον καὶ ἀρμόδιον, ἢ ὅποιαν ὅμως δὲν ἔστιν ὀρεγμένη ἀπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως, τρεῖς μῆνας ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης πράξεως.

Ἄρθρ. 8, 9, 10 καὶ 11 (1).

Κορφοὶ 31 Μαΐου 1833. ε. ν.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ 1851.

ΤΙΤΛΟΣ. Η'. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΕΡΟΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ.

Ἄρθρ. 51. Κατὰ πᾶσαν Νῆσον ὑπάρχει ἐν Ἱεροδικαστηρίον, ἀπαρτιζόμενον παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως τῆς αὐτῆς Νήσου· ὑπόκειται δὲ εἰς ἐν Ἱεροφετεῖον.

Ἄρθρ. 52. Τὰ Ἱεροδικαστήρια ἐκτὸς τῆς ὑπ' ἄλλων Νόμων ἀπονεμομένης εἰς αὐτὰ ἐξουσίας, εἶναι ἀρμόδια νὰ δικάζωσι περὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης α. ἄδειαν γάμου, β'. ἀνακοπὴν κατὰ γάμου, γ'. αἵτησιν περὶ κυριότητος γάμου, δ'. αἵτησιν περὶ διαζυγίου.

Ἄρθ. 53. Ὁ Εἰσαγγελεὺς παρεμβαίνει εἰς τὰς εἰρημένας ὑποθέσεις, καὶ γνωμοδοτεῖ παρὰ τῷ Ἱεροδικαστηρίῳ κατὰ τὴν ἀνήκουσαν δικονομίαν.

Ἄρθρ. 54. Αἱ ἐν τῷ παρόντι Η'. τίτλῳ διαλαμβανόμεναι διατάξεις, ἀφορῶσαι μόνον τὸν κλῆρον τῆς ἐπικράτους Ὁρθοδόξου θρησκείας, καὶ τοὺς πρεσβεύοντας αὐτήν.

Ἄρθρ. 55. Αἱ Ἐφέσιμοι ἀποφάσεις τῶν Ἱεροδικαστηρίων, δύνανται νὰ ἐκκληθῶσιν ἐνώπιον τοῦ Ὑπερτίμου Ἐξάρχου τοῦ κράτους· ἐὰν δὲ ἐξεδόθησαν παρ' αὐτοῦ, ἐνώπιον τοῦ μέλλοντος νὰ διαδεχθῇ αὐτὸν ἀρχιερέως, καὶ ταῦτα συμφώνως μὲ τὰ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ὠρισμένα.

Ἄρθρ. 56. Τὰ Ἱεροφετεῖα πρέπει νὰ σύγκεινται ἐκ

(1) Τὰ ἄρθρα ταῦτα παραλείπονται ὡς διαλαμβάνοντα— περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀρχιερέων, — περὶ τοῦ προσωρινοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐπαρχίας ἐν καιρῷ χρεύσεως, — καὶ περὶ ἐκτελέσεως τῆς παρούσης πράξεως.

τοῦ Ἀρχιερέως, τοῦ ἀρχιμανδρίτου αὐτοῦ, καὶ δύο ἄλλων ἐκ τῶν ἀρχαιότερων Ἱερέων, λαμβανομένου ἐκάστου ἐκ τῆς Α'. καὶ Β'. Πεντάδος.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Ἀρχιερέως.

Αἱ ἐκδιδόμεναι παρὰ τῶν Ἱεροφετεῖων ἀποφάσεις εἶναι τελεσιδικοί.

Ἄρθρ. 57. Παρὰ παντὶ Ἱεροδικαστηρίῳ ἐκάστης νήσου θέλουσιν ὑπάρχει εἰς Ἱερογραμματεὺς, καὶ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς ὑπαλλήλων, διοριζομένων παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπὶ διπλῷ καταλόγῳ τοῦ Ἀρχιερέως.

Σημ. Ἐκτὸς τῶν προηγουμένων τούτων νόμων, ὑπάρχουσιν ἕτεροι, κανονίζοντες τὰ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Μοναστηριακῶν κτημάτων· ἐτι δὲ ἐγγώριοι κανονισμοὶ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν Μονῶν, τῶν Συναδελφικῶν καὶ τῶν ἐπὶ πατρωνικῷ δικαιώματι Ἐκκλησιῶν, οἵτινες ἐπέχουν ἰσχὺν νόμου ὡς κυρωθέντες συνταγματικῶς, κατὰ τὰ ἔτη 1856 καὶ 57.

Π α ρ α τ η ρ ο ὕ μ ε ν .

Α'. ὅτι οἱ καίμενοι οὗτοι νόμοι, καὶ Ἐγγώριοι Κανονισμοὶ καθὼς καὶ τὰ καθιερωθέντα θρησκευτικὰ δικαιώματα καὶ προνόμια τὰ ἀπονεμόμενα παρ' αὐτῶν εἰς τὴν Ἰόνιον Ἐκκλησίαν ἐπεκυρώθησαν ἐκ νέου καὶ διετηρήθησαν ἐν ἰσχύει παρὰ τῆς Συνθήκης μεταξὺ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων, καὶ τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν, περὶ ἐνώσεως τῶν Ἰονίων Νήσων μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὑπογραφείσαν τὴν 17/29 Μαρτίου 1864, διὰ τοῦ 4 αὐτῆς ἄρθρου· καθὼς καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 2/14 Νοεμβρίου 1863. Συνθήκης, συνημολογηθείσης μεταξὺ τῶν αὐτοῦ Μεγαλειότητων τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων, τοῦ Βασιλέως τῆς Ῥωσσίας, καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν, διὰ τοῦ 5. ἄρθρου αὐτῆς, τὰς ὁποίας αὐτὸς καταχωρῶμεν ἐπομένως ἡ γενομένη ἐνώσις τῶν Ἰονίων Νήσων μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος οὐδαμῶς κλονεῖται, καὶ ἀπορρῶνται ὑπὸ τῆς ὑπαρχούσης Νομοθεσίας, καθιερωμένας ἀρχάς, καὶ θρησκευτικὰ δικαιώματα, τῆς Ἰονίου

Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὰ προνόμια προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ Α΄ καὶ Ε΄ Κεφαλαίου τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου τῆς Ἡνωμένης πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων (ἅτινα ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος μέρους κατεχωρήσαμεν,) ὡς ῥητῶς καὶ κατὰ γράμμα φυλαττόμενα ταῦτα, παρὰ τῶν διατάξεων τῶν συνθηκῶν.

Συνθήκη τῆς 14 Νοεμβρίου 1863.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἐνῶσις τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου οὐδόλως παραβιάπτει τὰς ὑπὸ τῆς ἰσχυροῦς Νομοθεσίας τῶν Νήσων καθιερωμένας ἀρχάς ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῶν λατρείων καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἀνοχὴν. Ἐπομένως τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ἀτέλειαι, αἱ καθιερούμεναι ἐπὶ θρησκευτικῶν ἀντικειμένων ὑπὸ τῶν κεφ. 4 καὶ 5 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων, καὶ ἰδίως ἡ ἀναγνώρισις τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς ἐπικρατοῦσης θρησκείας ἐν ταῖς Νήσοις, ἡ πλήρης ἐλευθερία λατρείας, ἡ παρὰ κωλυμένη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κράτους τῆς Προστάτιδος Δυνάμεως καὶ ἡ ἐντελής ἀνοχὴ, ἡ ὑποσχεθεῖσα εἰς τὰς ἄλλας χριστιανικὰς κοινότητας, θέλουν διατελεῖ μετὰ τὴν ἐνωσιν ἐν πλήρει ἰσχύϊ

Συνθήκη τῆς 27(29) Μαρτίου 1864.

Ἄρθρ. 4. Ἡ μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἐνωσις τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων, οὐδαμῶς ἀκυρώσει τὰς ὑπὸ τῆς ὑπαρχούσης νομοθεσίας τῶν νήσων καθιερωμένας ἀρχάς τῆς ἐλευθερίας τῆς λατρείας καὶ τῆς ἀνεξιθρησκείας· ἐπομένως τὰ καθιερωθέντα θρησκευτικὰ δικαιώματα καὶ προνόμια ὑπὸ τοῦ Α΄ καὶ Ε΄ κεφαλαίου τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων νήσων, καὶ ἰδίως ἡ ἀναγνώρισις τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐπικρατοῦσης ἐν ταῖς νήσοις, ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία τῆς λατρείας ἡ χορηγούμενη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κράτους τῆς Προστάτιδος

Δυνάμεως, καὶ ἡ πλήρης ἀνεξιθρησκεία ἡ πρὸς τὰς ἄλλας χριστιανικὰς κοινότητας ὑποσχεθεῖσα, διατηρηθῇσονται καὶ μετὰ τὴν ἐνωσιν ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ ἰσχύϊ.

Β΄. Ὅτι ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἄνευ τῆς ὁμοθυμοῦ συγκαταθέσεως τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων καὶ τῆς συνεννόσεως αὐτῶν μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δὲν ἠδύνατο νὰ καταργήσῃ τὴν προειρημένην Νομοθεσίαν τοῦ Ἰονίου Κράτους, καὶ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησιαστικὴν Νομοθεσίαν διὰ τοῦ ΠΝ΄. Νόμου τῶν 20 Ἰανουαρίου 1866 πράξασαι δὲ τοῦτο παρεβίασαν τὰς ἀνωτέρω συνθήκας τῶν μεγάλων δυνάμεων, καὶ κατεπάτησαν, ἀφαιρέσασαι τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἐπισκόπων, στηριζομένην ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος, καὶ τῶν κανόνων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων — τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ἰονίου Κράτους, τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῶν ἰδίων τῇ συναινέσει τοῦ κατὰ καιρὸν Πατριάρχου — τὰ δικαιώματα τοῦ Κλήρου τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας, στηριζόμενα ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος, τῶν Κανόνων, καὶ τῶν Ἐθίμων αὐτῆς — τὰ προνόμια τῶν Νήσων, χαϊρόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἔχειν ἐκάστη ἴδιον Ἐπίσκοπον ὡς ἑκπαλαί — τὴν πειθαρχίαν ἣν οἱ Ἀρχιερεῖς ἐχαίροντο, πρὸς καταστολὴν τῶν παραπτώσεων τῶν κληρικῶν ἐν γένει — καὶ τὸ Μυστήριον τοῦ γάμου συναπτόμενον καὶ διαλυόμενον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀντὶ τούτων, ἐναντίον εἰς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τύπους, εἰσήγαγε διὰ τῶν Ἑλλ. Ἐκκλησιαστικῶν Νόμων τὴν κατάργησιν τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἑπτανήσου — τὴν κατάργησιν τοῦ Μυστηρίου τοῦ γάμου — τὴν κατάργησιν τοῦ κανονικοῦ διαζυγίου παρὰ τῶν Ἐπισκόπων — τὴν κατάργησιν τῆς ὑπὸ τοῦ κλήρου ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων — τὴν κατάργησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλεγμένου Ἐπισκόπου νὰ ᾖναι τῆς ἰδίας Νήσου — τὴν καταστροφὴν τῆς Μοναδικῆς Πολιτείας — καὶ τὴν ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων συγχώρησιν τῶν μοναζουσῶν τοῦ νὰ εἰσέρχωνται ἀκατακρίτως εἰς τὸν Κόσμον — τὴν διάλυσιν τῶν Ἱερῶν Μονῶν, τῶν κληρικών τὰ παρὰ τοῦ Ἑλλ. Νόμου προσδιοριζομένου Μοναχίου καὶ τὴν ὀλίσθησιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων. κτλ.

NOMOS PN'.

Περὶ τῆς Εἰσαγωγῆς ἐν Ἑπτανήσῳ τῆς ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ ἰσχυροῦσης Νομοθεσίας.

Ἄρθρ. 1. Ἀπὸ τῆς ἀ. Ἰουλίου 1866 καὶ πλὴν τῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ ὀριζομένων ἐξαιρέσεων λαμβάνει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις ἢ ἐν τῷ λοιπῷ βασιλείῳ κειμένη νομοθεσία, καὶ παύει ἰσχύουσα ἡ νομοθεσία τοῦ πρώην ἠνωμένου Κράτους τῶν Ἰονίων νήσων. Δύναται ὅμως νὰ ἐνεργηθῇ ἡ εἰσαγωγή τῶν Νόμων καὶ πρὸ τῆς τεταγμένης προθεσμίας διὰ Β. Διαταγμάτων, ἅπερ θέλουσιν ἐκάστοτε ὀρίζει τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ὑποχρεωτικῆς αὐτῶν ἰσχύος. Ὁ χρόνος οὗτος δὲν δύναται νὰ ᾔηται βραχύτερος τοῦ ἐνὸς τοῦλάχιστον μηνὸς ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀστυκοῦ Νόμου τοῦ Βασιλείου δημοσιεύσεως τῶν Διαταγμάτων, μεθ' ὧν θέλουσι δημοσιεῦσθαι καὶ οἱ εἰσαχθησόμενοι Νόμοι.

Γ'. Ὅτι ἡ Ἰόνιος Ἐκκλησιαστικὴ Νομοθεσία, ἐνομοθετήθη συμφωνῶνς τῶν Ἀποστολικῶν καὶ ἱερῶν Κανόνων, τῶν παραδόσεων τῶν ἐθίμων τῆς καθόλου Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῶν ἀρχαιοτάτων ἐθίμων τῆς Ἑπτανησίου πολιτείας, τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ στηρίζεται παρ' αὐτῶν τῶν ἐν προοιμίῳ διασκέψεων τῶν Νομοθετησάντων τοὺς τυποθέντας ἐν τῷ παρόντι μέρει νόμους, ἐκφραζομένων οὕτως.

Ἐπὶ τῆς ΛΑ'. πράξεως.

Ἐπειδὴ καὶ διὰ τῆς προμηθεύσεως τοῦ χάρτου τοῦ Πολιτεύματος, καὶ διὰ τῆς προθυμοποιήσεως τῆς Γερουσίας τοῦ Κράτους τούτου, καὶ διὰ τῆς ὑπερτάτης βοηθείας τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ τοῦ Προστάτου, ἡ ἐπικρατοῦσα Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία φαίνεται ὅτι ἀπεκατέστη εἰς τὴν ἀνήκουσαν τῆς λαμπρότητα, ὡσὰν ὅπου ἐπροβλέφθη ἀπὸ ἱερῶν Ποιμένων, ἀναγκαίους διὰ τὴν σύσασίν τῆς, ἐπάνω εἰς βάσεις ἀναλόγους μετὰ τὴν αὐξήσαντίν τε εὐτυχίαν τοῦ Κράτους τούτου, καὶ κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰ ἔθιμα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. καὶ

Ἐπειδὴ ἓνα τοιοῦτον νέον κατὰστημα ἱερῶν ἀξιωμάτων ἐπροξένησεν ἐκ μέρους τῶν ἀρχιερέων νέας σχέσεις καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, καὶ πρὸς τὴν Διοίκησιν, καὶ πρὸς τὸν λαόν. καὶ

Ἐπειδὴ εἶναι οὐσιωδῶς ἀναγκαῖον μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ συντηρηθῇ ἡ ἐπικρατοῦσα Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἀδιάσειστος εἰς τὴν νέαν τῆς λαμπρότητα, τὸ νὰ προσδιορισθοῦν καθαρὰ καὶ λεπτομερῶς τὰ ὅρια τῶν πράξεων τῶν ἁνωθεν Ἀρχιερέων, καθὼς καὶ τὰ ὅρια τῆς πολιτικῆς τῶν συνεργείας εἰς βοήθειαν τῆς Θρησκείας. καὶ

Ἐπειδὴ ἡ ἑλληνικὴ μᾶς καθαρὰς καὶ συντόμου Ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως, ἐστάθη ἕως τώρα ἡ αἰτία μεγάλων ζημιῶν, τόσοις εἰς τὰ κατὰστήματα ὅλων γενικῶς τῶν Ἐκκλησιῶν, καθὼς καὶ εἰς τὸν ἱπέρτιμον χαρακτῆρα, εἰς τὰ φῶτα τῶν Ὑπουργῶν τῶν, καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν παρηγορίαν τῶν πιστῶν. καὶ

Ἐπειδὴ ἡ διοικήσις, ἐν ᾗ γνωρίζει πάντοτε τὴν ὠφέλειαν μιᾶς λαμπρᾶς καὶ καθηκούσης προόδου τῆς Θρησκείας, ἐπιθυμεῖ ἐνταυτῷ καὶ τὸ σέβας, καὶ τὴν ἀξιοπρεπῆ ὁδηγίαν τῶν ὑπουργῶν τῆς, καὶ ἔχει ὅλην τὴν προθυμίαν διὰ τὴν θρησκευτικὴν διδασκαλίαν τῶν λαῶν τῆς. καὶ

Ἐπειδὴ ὁ καλλιώτερος τρόπος, διὰ νὰ φθάσῃ τινὰς εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶναι, τὸ νὰ περιενδύσῃ διὰ μέσου Νομοθετικῶν ἀποφάσεων τὰς ἀξίας τῶν Ποιμένων μετὰ τὴν ἀνήκουσαν λαμπρότητα, καὶ τὸ νὰ δώκῃ εἰς τὰς δυνάμεις τῶν ἐκείνην τὴν ἔκτασιν, σταθερότητα, καὶ αὐθεντίαν, ὅπου εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ νὰ προχωρήσωμεν παρομοίως καὶ εἰς τὰ φῶτα τῆς θρησκείας, καθὼς καὶ εἰς ἐκεῖνα τοῦ Κοινωνικοῦ πολιτισμοῦ, διὰ τοῦτο κτλ.

Ἐπὶ τῆς ΕΔ'. πράξεως.

Διὰ νὰ δοθῇ ἐκτέλεις εἰς τὰ ὅσα προβλέπει ἡ 31 πρᾶξις τῆς Β'. Γερουσίας, διὰ τῆς ὁποίας διετάχθη ἐν γένει τὸ κατὰστημα αἱ δυνάμεις, καὶ ἡ δικαιοδοσία τῆς ὁλοκλήρου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας τοῦ Κράτους τούτου, ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Γενικοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῆς Ἁγίας Συνόδου, Ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἔκτασις τῆς αὐτῆς δικαιοδοσίας, καὶ νὰ κανονισθοῦν τὰ

κινήματά της με τὸ μέσον ἐνὸς τρόπου μεθοδικοῦ καὶ ἀρμοδίου νὰ διευθύνῃ, καθὼς πρέπει τὰς ἀποφάσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων, αἱ ὁποῖαι ὑπέκειντο ἕως τώρα εἰς σύγχυσιν καὶ ἀβεβαιότητα, καὶ νὰ τοῖς δίδῃ προσέτι τὴν ἀνήκουστον ἀξιοπρέπειαν καὶ δραστηριότητα, διὰ νὰ ἀσφαλίζεται τόσον τὸ κύρος καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν Νόμων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κανόνων, καθὼς καὶ ἡ καθαριότης τῆς θρησκευτικῆς καλοηθείας, εἰς κάθε πρᾶγμα ὁποῦ ἡ Διοίκησις ἤμπορεῖ νὰ συντείνῃ εἰς τὴν σημαντικωτάτην ταύτην ὑπόθεσιν μετὰ τὰ κοσμικὰ της μέσα, διὰ τοῦτο κτλ.

Ἐπὶ τῆς Μ'. πράξεως.

Ἐπειδὴ εἶναι κατεπεῖρον νὰ προβλεφθῇ ὅσον τάχιστα περὶ τῆς ὀνοματίσεως τῶν Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων, καὶ Ἐπισκόπων τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας διὰ τοὺς χηρεύοντας θρόνους τοῦ Κράτους τούτου.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ νομοθετηθοῦν διὰ τὸ ἐξῆς οἱ τύποι καὶ ὁ καιρὸς τῶν ἐκλογῶν τῶν τακτικῶν Ἀρχιερέων εἰς τὰς διαφόρους Νήσους δι' ἀναπλήρωσιν τῆς χρείας, καὶ ἐνταυτῷ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τῶν Ἐπαρχιῶν ἐν καιρῷ αὐτῶν τῶν χηρεύσεων, ἀνακαλουμένων τῶν συνήθων καὶ κανονικῶν ὑποτυπώσεων περὶ τῆς οὐσιώδους ὑποθέσεως, οὕτω σφικτὰ συνδεδεμένης μετὰ τὴν ἀκεραιότητα καὶ καθαρότητα τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἐπομένως μετὰ τὴν λαμπρότητα τῆς ἰδίας, καὶ μετὰ τὴν γαλήνην τῶν συνειδήσεων κτλ.

Ἐκ τῶν διασκέψεων τούτων βλέπομεν, ὅτι, οἱ Ἰόνιοι Νομοθέται κινούμενοι ὑπὸ πνεύματος ὅπως θρησκευτικοῦ καὶ κανονικοῦ, ἐνομοθέτησαν τὰ τῆς Ἰονικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ οὐδὲν ἀντικανονικὸν εἰσήξαν εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ διὰ τῆς νομοθεσίας ταύτης, ἐστερέωσαν τὰ παρὰ τῶν ἀποστολικῶν καὶ οἰκουμενικῶν Συνόδων, παραδόσεων, καὶ ἐθίμων τῆς καθόλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ τὰ τῆς Ἰονίου Πολιτείας ἀρχαῖα δικαιώματα καὶ προνόμια· ἐνῷ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὡς θέλομεν παρατηρήσει, οἱ κατὰ καιρὸν νομοθέται τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἕως ἀπὸ τὸ ἔτος 1833, ὅχι μό-

νον δὲν ἐνομοθέτησεν τῇ βάσει τοῦ κανονικοῦ συστήματος τῆς καθόλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ εἰσαξαν διὰ τῆς ὅπως διόλου νομοθεσίας τῶν ἀντικανονικῶν συστήματα ἄλλων Ἐκκλησιῶν, καὶ ἀφαίρεσαν ἐξ αὐτῆς τὰ διηριζόμενα παρὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ παραδόσεων, τοὺς δὲ Ἐπισκόπους ἄφησαν μόνον καὶ μόνον νὰ ἱερούργουν.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Νομοθεσία τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου,

ΠΕΡΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

Νόμος Σ'. Περὶ τῶν Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων, καὶ παρὰ τοῦ ὑπὸ τοὺς Ἐπισκόπους τελοῦντος Κλήρου.

ΤΜΗΜΑ Α'. ἄρθρ. Α'. καὶ Β'. (1)

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν καθηκότων αὐτῶν.

Ἄρθρ. Γ'. Ἐκάστη Ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον Ἐπίσκοπον.

Ὅσάκις ἐπέλθῃ ἀνάγκη νὰ χειροτονηθῇ Ἐπίσκοπος, ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τρεῖς ἐκ τῶν κληρικῶν πολιτῶν Ἑλλήνων, τῶν ἐχόντων ὀρθῶς καὶ ὑγιᾶς περὶ τὴν πίστιν, καὶ διακεκριμένων ἐπὶ συνέσει καὶ βίῳ ἀνεπιλήπτῳ καὶ παιδείᾳ Ἐκκλησιαστικῇ.

Τῶν οὕτω ψηφισθέντων τριῶν τὰ ὀνόματα ὑποβάλλωνται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὸν βασιλέα, διὰ τοῦ Ὑ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

(ΜΟ) Παρὼν ἐκτετατός, πραγματευόμενον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἐπισκοπῶν καὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῶν.

πουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὁ δὲ Βασιλεὺς φέρει τὴν ἔγκρισίν του ἐπὶ τῶν ἑνα ἐξ αὐτῶν.

Ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως ἀνακινεῖται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, καὶ παρ' αὐτῆς τελειοῦνται τότε ἐπὶ τὸν ἐκλεχθέντα τὰ νενομισμένα Ἐκκλησιαστικῶς, κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

Πέμπεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς τὸ μήνυμα πρὸς τὸν ἐκλεχθέντα, καὶ οὕτως δίδει ἐνώπιον αὐτῆς, τὴν περὶ διαδοχῆς τῆς Ἐπισκοπῆς, ἐν ᾗ χειροτονηθήσεται Ἐπίσκοπος, διαβεβαίωσιν αὐτοῦ ἔχουσιν οὕτως. (1)

Ἄρθρ. Δ'. Ἐπίσκοπος κανονικῶς χειροτονηθείς, δὲν ἀποβάλλεται τῆς Ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, εἰμὴ ὅταν οἰκειοθελῶς παραιτηθῇ, ἢ ἐπὶ μόνῳ ἐγκλήματι ἐπάγοντι καθαίρεσιν.

Μετάθεσις Ἐπισκόπου γίνεται μόνον, ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τηρουμένων τῶν κανόνων ἀπαρallάκτως, ὡς καὶ παρὰ πάσαις ταῖς λοιπαῖς Ὀρθοδόξοις τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαις.

Ἄρθρ. Ε'. Γ' καὶ Ζ'. (2)

Ἄρθρον Η'. Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ Ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ Ἐπισκοπῆς.

(1) ἔπεται ὁ τύπος τῆς διαβεβαίωσης, ἥτις ἀφοῦ δοθῇ ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ὑποψηφίου κατατίθεται ἐν τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῶν ὑπομνημάτων, καὶ ἀκολουθῶς προχειρίζεται Ἐκκλησιαστικῶς. Πρὶν δὲ ἀναλάβῃ τὰ ἀρχιερατικὰ καθήκοντά του διαβεβαιῶσιν τὴν πίστιν αὐτοῦ, ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς προσδιορισμένης προφωνήσεως, εἰς ὅποιαν ἔπεται ὁ τύπος, ἥτις ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως κατατίθεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ἱπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. Ταῦτα παραλείπονται.

(2) Παραλείπονται ὡς περιέχοντα, περὶ ἀναπληρώσεως χρευσθῆς Ἐπισκοπῆς, μεχρὶς τοῦ ἐγκαταστῆ κανονικὸς Ἐπίσκοπος — περὶ Ἐπισκόπου καταστάσαντος ἀνικάνου, ὡς καὶ φυσικῆς αἰτίας, τοῦ οὗτου χορηγεῖται περιθάλψις 200 δραχμῶν — καὶ ὅτι ἅπαντες οἱ Ἐπίσκοποι διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἀναφέρονται εἰς αὐτὴν περὶ Ἐκκλησιαστικῶν πνευματικῶν ὑποθέσεων.

Ἐνεργεῖ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ Ἐπισκοπῇ τὰ παρὰ τῶν Ἱερῶν κανόνων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ καθήκοντα, διατηρῶν ἀπαρεγκλίτως τὰ θεῖα δόγματα, καὶ ἐπιτελῶν ἀκριβῶς τὰ μυστήρια, καὶ φυλάσσων τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ τούτων διατήρησιν, καὶ παρὰ τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ποιμαντορίαν διατελούντων προσέχει εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν πάσης ἱεροτελεσίας, εἰς τὴν τακτικὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναγινωσκμένων καὶ ψαλλομένων ἀκολουθιῶν, εἰς τὰς ἐν ταῖς Ἱεροῖς Ναεῖς ἁγίας εἰκόνας, εἰς τὰ ἱερὰ σκεύη, ἄμφια καὶ πάντα τὰ εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἀναγόμενα. Ὡσαύτως προσέχει εἰς τὴν πνευματικὴν κατὰστάσιν τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων, καὶ εἰς τὴν κατὰ τοὺς Μοναστικούς ὅρους διαγωγὴν τῶν ἐν αὐτοῖς Μοναζόντων, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐν αὐτοῖς ναῶν. Ἐχει σφραγίδα ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας, ὑπάρχει ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γνωριστικὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ γράμματα. Περὶ πάσης δὲ πράξεως αὐτοῦ, ἀντιβαινούσης εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν γένει εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς εὐθύνην, καὶ δίδει λόγον ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρ. Θ'. Ὁ Ἐπίσκοπος κατὰ τὸ ἐπισκοπικὸν αὐτοῦ καθήκον, ἐπιτηρεῖ τὸν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ Κληρὸν κατὰ τὸ πολίτευμα καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του. Ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὰ πρὸς βελτίωσιν, πρὸς εὐκοσμίαν καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τῆς Ἐπαγγελίας τοῦ ὑπ' αὐτὸν Κλήρου συντείνοντα.

Δικάζει, μετὰ τεσσάρων Ἀξιωματικῶν τῆς ἐκτουτοῦ Ἐπισκοπῆς, διοριζομένων ἐφ' ἑκάστῃ διὰ Β. Διατάγματος, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰς Ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις καὶ παρεκτροπὰς τῶν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτῆς κληρικῶν καὶ ἐπιβάλλει Ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς εἰς τὸν περιπεσόντα ἀποδεδειγμένως εἰς ἀμάρτην.

μα, ὡς πρὸς τὰ χρέη καὶ καθήκοντα τῆς ἐπαγγελίας του, ὡς ἐφεξῆς.

α.) Ἐπίκληξιν. β.) Ἀργίαν πάσης Ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐφημερίας τοῦ τιμωρουμένου. γ.) Ἐκπτώσιν τοῦ ἀξιώματος, εἰς ὃ ἦτον ἰδίως διωρισμένος ὁ τιμωρούμενος. δ.) Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς κληρικοὺς σωφρονητικοῦ καταστήματος. ε.) Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου τῶν ὅσα χρήματα ἔλαβεν ὁ τιμωρούμενος πλέον τοῦ νενομισμένου, ἢ διὰ πρᾶξιν ἀπηγορευμένην καὶ ἐναντίαν εἰς τὰ καθήκοντά του. Ἡ εἰσπραξὶς δὲ αὕτη ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Πολιτικῆς Ἀρχῆς καὶ κατατίθεται εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον. ς.) Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ κληρικοῦ. (1).

*Ἀρθρ. Γ'. Ὁ Ἐπίσκοπος, κατ' αἵτησιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, ἐκδίδει ἐπιτίμιον ἀνώνμως καὶ ἀπολύτως κατ' ἀδίκων καὶ ἐπιζημιῶν πράξεων, καὶ πρὸς ἐξυχνίασιν τῆς ἀληθείας, μετὰ προηγηθεῖσαν συγκατάθεσιν τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς Ἀρχῆς.

*Ἀρθρ. ΙΑ'. ΙΒ'. ΙΓ'. μέχρι τοῦ ΙΗ'. (2).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9. Ἰουλίου 1832.

(1) Τὸ λοιπὸν τοῦ ἄρθρου παραλείπεται. Αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου αἱ ἀφορῶσαι ἐπίκληξιν ἢ ἀργίαν μέχρι τῶν 7 ἡμερῶν, εἶναι ἀνέκκλητοι, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τῆς Συνόδου ἐντὸς 10 ἡμερῶν, καὶ ἀναστέλλεται τότε ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως. Ἡ Σύνοδος δὲ ἀποφαίνεται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὸν καταστατικὸν νόμον αὐτῆς.

(2) Παραλείπονται, ὡς περιέχοντα περὶ τοῦ τρόπου τῆς δοκιμασίας καὶ χειροτονίας τῶν μελλόντων Ἱεροθῆναι πάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ, — ὅτι ἅπαντες οἱ κληρικοὶ εἶναι ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπον, — ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀναχωρῇ ἄνευ τῆς ἀδείας αὐτοῦ, οὐδὲ νὰ περιφέρηται ἐπαιτῶν, — περὶ τῶν μοναχῶν, — περὶ περιοδείας τῶν Ἀρχιερέων, — περὶ Μητροπόλεως, Ἀρχιεπισκοπῶν, καὶ Ἐπισκοπῶν, — περὶ μισθοδοσίας αὐτῶν — περὶ δικαιωμάτων. κτλ.

ΝΟΜΟΣ ΣΑ'.

Καταστατικὸς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος.

*Ὅθων κτλ. Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Α'. Β'. καὶ Γ'. (1)

Δ'. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύεδροι, πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, διαβεβαίουσι τὴν πίστην αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, διὰ τῆς ἐξῆς προσφωνήσεως.

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ! « Διαβεβαίουμεν ἐπὶ τῇ Ἀρχιερωσύνῃ ἡμῶν, ὅτι ἀείποτε διατελοῦντες πιστοὶ εἰς τὴν Ἡμετέραν Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην ἡμῶν, καὶ εὐπειθεῖς εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τῆς Ἐπικρατείας, καταβαλοῦμεν πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρώμεν τῇ θείᾳ χάριτι τὰ καθήκοντα ἡμῶν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας διοίκησιν, τηροῦντες ἀπαρallάκτως, ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι Ἐκκλησίαι τοὺς Ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς Κανόνας καὶ τὰς Ἱερὰς παρὰδόσεις· καὶ μάρτυρα ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τῆς διαβεβαιώσεως ταύτης αὐτὸν τὸν Ὑψίστον Θεόν, ὃς δώῃ τῇ Ἡμετέρᾳ Μεγαλειότητι ζωὴν πολυχρόνιον ἐν ἀκρα ὑγείᾳ, διατηροῖ δὲ τὴν Ἡμετέραν Βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνομένην εἰς αἰῶνας αἰώνων. »

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ Προέδρου καὶ τῶν συνέδρων,

(1) Παραλείπονται· τὸ Α'. περιέχει, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία συνίσταται ἀπὸ πάντων τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου τῶν πιστευόντων τὸ Σύμβουλον τῆς πίστεως, καὶ ὅσα πρεσβεύει ἡ ὀρθόδοξος ἀνατολικὴ Ἐκκλησία καὶ διοικεῖται παρ' ἀρχιερέων, τὸ Β'. Ὅτι ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστ. Ἀρχὴ εἶναι σύνοδος διαρκής, καὶ καθεδρεύει ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ Βασιλείου, καὶ ἔχει σφραγίδα. τὸ ΓΑΡΘΒΑΤΕΙΟΝ ἐκ 5 μελῶν, πρόεδρος ὁ κατὰ καιρὸν ~~Μακρυγιάννης~~ ~~Μακρυγιάννης~~ ~~Μακρυγιάννης~~ ~~Μακρυγιάννης~~ ~~Μακρυγιάννης~~ καὶ συνέδροι οἱ κατὰ τὰς περιόδους αὐτῆς εἶναι ἐνιαυσία.

ἔγγραφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτῶν, τηρεῖται εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθ. Ε'. (1).

Ἄρθρ. ΣΤ'. Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Βασιλικὸς Ἐπίτροπος, ὅστις πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του, δίδει ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως τὸν νενομισμένον ὄρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ὑσερτάτην βασιλικὴν ἐξουσίαν, εἰς ἣν ἐναπόκειται ἡ κυριαρχία τοῦ κράτους, ἀνήκει καὶ ἡ ἐποπτεία ἐφ' ὧν τῶν ἐντὸς τοῦ βασιλείου γινομένων, ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος ἔχει τὸ καθήκον νὰ παρευρίσκηται ἄνευ ψήφου εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ νὰ προσυπογράφεται εἰς ὅλα τὰ πρωτότυπα τῶν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκδιδομένων ἀποφάσεων καὶ πράξεων, ἀναγομένων εἰς τὰ ἐσωτερικὰ εἴτε εἰς τὰ ἐξωτερικὰ αὐτῆς καθήκοντα. Πᾶσα δὲ ἀπόφασις ἢ πράξις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γινομένη ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, ἢ μὴ φέρουσα τὴν προσυπογραφὴν αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρ. Ζ'. (2)

Ἄρθρ. Η'. Τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι κατὰ τοὺς εἰς τὰ ἄρθρα Θ'. Γ'. καὶ ΙΔ', τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένους λεπτομερέστερον προσδιορισμοὺς, τὰ ἑξῆς. α.) Ἡ περὶ τῶν δογμάτων πιστὴ καὶ ὀρθὴ διδασκαλία. β.) Αἱ διατάξεις περὶ τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰ ἀνέ-

(1) Παραλ. ἀφορᾷ τὸν Α'. καὶ Β'. Γραμματέα, τοὺς 2 Γραφεῖς, καὶ 1, κλητῆρα· οἱ μὲν 4 πρῶτοι θέλει εἶναι ἐκ τῆς τάξεως τῶν Κληρικῶν· οἱ δύο πρῶτοι διορίζονται παρὰ τοῦ Βασιλέως, οἱ δὲ Γραφεῖς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῇ προτάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Οἵτινες δίδουσι τὴν συλλήθ διαβεβαίωσιν, ἰσδυναμούσα μὲ ὄρκον.

(2) Παραλείπεται ἀφορᾷ δὲ τὴν διαίρεσιν τῶν καθήκοντων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ἅτινα προσδιορίζονται διὰ τῶν ἐπόμενων ἄρθρων.

καθεν τῇ Ἐκκλησίᾳ κανονισμένα. γ.) ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων ἐκάστης τάξεως τοῦ κλήρου. δ.) Ἡ θρησκευτικὴ διδαχὴ πρὸς τὸν λαόν, καθόσον δὲν προσβάλλονται τὸ πολίτευμα καὶ οἱ νόμοι τοῦ Κράτους. ε.) Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία. ς.) Ἡ δοκιμασία τῶν μελλόντων προχειρισθῆναι εἰς τὸν κλῆρον, καὶ ἡ χειροτονία αὐτῶν. ζ.) Ἡ καθιέρωσις τῶν Ἱερῶν Ναῶν. η.) Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν θρησκευτικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν, τῶν ὀριζομένων ὑπὸ τῶν δογμάτων, τῶν δογματικῶν βιβλίων, καὶ τοῦ ἐπὶ τούτων τεθεμελιωμένου κανονισμοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον Θ'. (1)

Ἄρθρ. Γ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ προσέτι περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν Ἱερῶν Ἀποστολικῶν τε καὶ Συνοδικῶν κανόνων, καὶ τῶν Ἱερῶν παραδόσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολ. Ἐκκλησίας. Περὶ τὴν θείαν λατρείαν· περὶ τὴν κατὰ τὸ πνευματικὸν μέρος κατάστασιν τῶν ἐν τῷ βασιλείῳ εὐχῶν μοναστηρίων· περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν Ἱερῶν τελετῶν· περὶ τὴν εὐκοσμίαν τοῦ κλήρου καὶ περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ μόρφωσιν αὐτοῦ. Καὶ φροντίζει ἵνα οἱ ἱερωμένοι καὶ οἱ μοναχοὶ διατηρῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν, καὶ μὴ ἀσχολῶνται ἀπ' ἐναντίας τῶν ῥητῶς ἀπαγορευόντων τῶν τε Ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν θεσμῶν εἰς πολιτικὰ πράγματα, μήτε νὰ λαμβάνωσι τὴν παραμικρὰν μετοχὴν εἰς αὐτά.

Ἄρθρ. ΙΑ'. ΙΒ'. ΙΓ'. ΙΔ'. ΙΕ'. (2)

(1) Παραλείπ. ἀφορᾷ λεπτομερέστερον, τὰ διὰ τοῦ ἄρθρου Η'. ἐσωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπταν προσβάλλονται ταῦτα ἢ δι' ἐτεροδιδασκαλίας, ἢ διὰ προσηλυτισμοῦ, ἢ κατ' ἄλλαν οὐκ ὀρθὴν καὶ ἡ Σύνοδος τότε ζητεῖ τὴν παῦσιν τοῦ κληροῦ διὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς.

(2) Παραλείπονται ἀφορῶσι δὲ ταῦτα 1) ὅτι τὰ ἐξωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἶναι α.) Ὁ περιορισμὸς τῶν κατὰ

Ἄρθρ. ΙΣΤ'. Τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πολιτικὸν αὐτῶν μέρος, ἀνάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ πνευματικόν, εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ, πληροφορηθεῖσα τὴν τελετὴν παρανόμου γάμου, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὀριζόμενα· μετὰ δὲ τὴν κηρύττουςαν παράνομον τὸν γάμον ἀμετάκλητον δικαστικὴν ἀπόφασιν, κηρύττει καὶ αὕτη τὸν γάμον ἄκυρον πνευματικῶς. Κατὰ δὲ τοῦ ἐπισκόπου ἢ τοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον,

τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς πομπῶν καὶ παρατάξεων. β'.) Διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν κτλ. καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ Κλήρου. καὶ γ'.) Ἐκτακταὶ ἐκκλησιαστικαὶ τελεταί, καὶ ὅταν πρόκειται νὰ γίνωσιν αὗται εἰς ἐργασίμους ἡμέρας ἢ ἐκτὸς Ναοῦ. Διὰ νὰ ἔχωσι κύρος αἱ περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων διατάξεις ἀπαιτεῖται ἡ ἐγκρίσις τοῦ ὑπουργείου διὰ τοὺς § § α καὶ γ. καὶ τοῦ βασιλέως διὰ τὸν β'. — 2) ὅτι πᾶσα ὑπόθεσις ἀναγομένη εἰς τὴν ἱεράν Σύνοδον συζητεῖται παρὰ τῶν μελῶν τῆς καὶ ἀποφασίζεται διὰ τῆς πλειοψηφίας. — 3) Ὅτι ὁ πρόεδρος καὶ οἱ σύμβουλοι ἐὰν πέσωσιν εἰς πειράσματα ἐκκλ. θεσμοῦ, καθίστανται ὑπεύθυνοι, καὶ προσκαλοῦνται οἱ κανονικοὶ Ἐπισκοπικοὶ τοῦ Βασιλείου, πρὸς ἐξέλεγχον καὶ τιμωρίαν, ἂν δὲ ἡ παράβασις εἴναι εἰς καθήκοντα πολιτικὰ, τότε ὑπόκεινται εἰς τὴν Κυβέρνησιν. — 4) ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐπισκόπων εἰς τὰ ἐκκλ. ἀντικείμενα ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον αὐτῆς, ἥτις ἐπιβάλλει κανονικὰς ποινὰς καὶ εἶναι αἱ αὐταὶ ὡς τῶν ἐπισκόπων μετὰ τὴν προσθήκην ἐτέρας ποινῆς τῆς καθαιρέσεως. Αἱ ποιναὶ αὗται ὡς πρὸς τὴν ἀπαίτησιν διπλασίου ποσοῦ, καὶ ἀφορισμοῦ κατὰ κληρικὸν μοναχὸν πρέπει νὰ ἐπικυρωθῶσι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καθὼς ἐπίσης παρὰ τοῦ ἰδίου, αἱ ποιναὶ ἀφ' ἑαυτῆς καὶ σωματικοῦ περιορισμοῦ, ὅταν αὗται περιορίζονται ὅχι ἐλάσσονα τῶν 15 ἡμερῶν καὶ οὐδὲ μείζονα τῶν δύο μηνῶν παρὰ δὲ τοῦ βασιλέως ὅταν πρόκειται περὶ καθαιρέσεως — καὶ 5) προσωπικὸς ἀφορισμὸς κατὰ λαϊκοῦ δὲν ἐκδίδεται ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Κυβερνήσεως.

ἢ ἐκδόντος τοιαύτην ἄδειαν, καθὼς καὶ κατὰ τοῦ ἱερέως τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον ἀδεία ἀνωτέρᾳ ἢ ἄνευ ἀδείας, ἐπάγονται ποιναὶ κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ἁρθροῦ ΙΔ'. κατὰ λόγον τῆς ἐνοχλῆς ἐκάστου.

Ἄρθρ. ΙΖ'. Ὅστις τῶν συνευγμένων εἰς γάμον ζητεῖ τὴν διάζευξιν ἢ τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸν, ὀφείλει νὰ ἀποταθῇ περὶ τούτου, δι' ἀναφοράς του πρὸς τὸν ἀρμόδιον Ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος προσκαλεῖ καὶ τοὺς δύο συζύγους πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ· καὶ ἀφοῦ ἐν τὸς τριῶν μηνῶν μεταχειρισθεῖς ὅλα τὰ πρόσφορα πνευματικὰ μέσα, δὲν δυνηθῇ νὰ συμβιβάσῃ ἀμφοτέρους, ἀποφαίνεται περὶ τούτου διὰ πράξεώς του ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφοράς, τὴν ὁποίαν διευθύνει εἰς τὸ δικαστήριον τῆς περιφερείας· τὸ δὲ δικαστήριον, μόνον μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῆς ἀναφοράς ταύτης καὶ τῆς πράξεως τοῦ Ἐπισκόπου, δέχεται αἴτησιν τοῦ ἐπιδιώκοντος συζύγου, καὶ διατάττει ἄνευ νέας ἀποδείρας ἐνώσεως, τὰ κατὰ τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὀριζόμενα, πρὸς εἰσχωγὴν τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ ἐνώσεως ἀποδείρας, ὁ Ἐπίσκοπος δύναται, ἂν θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ δώσῃ ἐγγράφως ἄδειαν εἰς τὴν γυναῖκα νὰ μετοικήσῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρὸς εἰς οἰκίαν προσδιοριζομένην παρὰ τῶν συζύγων, ἢ παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου, ὅταν οὗτοι διαφωνῶσι μόνον δὲ μετὰ τὴν χωρήγησιν τῆς τοιαύτης ἀδείας τὰ δικαστήρια. κατ' αἴτησιν τοῦ ἐνὸς τῶν συζύγων, δύνανται, κατὰ τὴν διάρκειαν ἐτι τῆς περὶ ἐνώσεως ἀποδείρας, νὰ διατάξωσι τὰ ἐν τῷ ἁρθρῳ 683, §. 3, 4 καὶ 5 τῆς Πολ. Δικονομίας διαλαμβανόμενα προσωρινὰ μέτρα, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Ἐὰν δὲ ἡ ἀνωτέρω τρίμηνος προθεσμία παρέλθῃ, χωρὶς ν' ἀποφανθῇ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁ ἀρμόδιος Ἐπίσκοπος, τότε δύναται ὁ εἰς ἢ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων ν' ἀναφερθῇ πρὸς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, τὸ ὁποῖον δέχεται τὴν αἴτησιν, ἀφοῦ πρότερον βεβιωθῇ περὶ τῆς ἐν καιρῷ ἐπιδό-

σεως τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ ἐνεργεῖ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὀριζόμενα.

Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς δικαστικῆς περὶ διαλύσεως τοῦ γάμου ἀποφάσεως καταστάσεως ἀμετακλήτου, ὁ Εἰσαγγελεὺς διευθύνει ἀντίγραφον αὐτῆς, πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, διὰ νὰ κηρύξῃ καὶ αὕτη τὸν γάμον διαλελυμένον πνευματικῶς.

* Ἀρθρ. 1Η'. ἕως τοῦ Α'. (1)

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ἰουλίου 1852.

Σημ. Ὑπάρχουσι ἰδιαίτεροι νόμοι καὶ διατάγματα κανονίζοντες τὰ περὶ Μοναστηρίων, Μοναστηριακῶν κτημάτων, Ἐκκλησιῶν ἐνοριακῶν, καὶ περὶ τῶν καθηκόντων τῶν ἱερέων, ἅτινα παραλλείπωμεν.

Π α ρ α τ η ρ ο ὤ μ ε ν

Α'. Ὅτι οἱ καταχωρηθέντες ὧδε νόμοι, ἰσχύουσιν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ πολιτείᾳ ἐναντίον τῶν διὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθέντων ἀρχῶν διὰ τοῦ 2 αὐτοῦ ἀρθρου λέγων οὕτω.

(1) Παραλείπονται ἀφορῶσιν ὅτι οἰονδήποτε σκεῦος κτλ. καθιερωθὲν εἰς τὴν θείαν λατρείαν καθὼς καὶ εἰκόναι, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ πώλησις ἢ ἡ κατάσχεσις αὐτῶν — ὅτι οἰαδήποτε διατάξεις καὶ λοιπαὶ πράξεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς πολιτικὰς ἀρχὰς δὲν διευθύνονται εἰμὴ διὰ τοῦ ὑπουργείου, οὐδὲ δύνανται νὰ ἔχῃ μὲ ἐξωτερικὰς ἀρχὰς Ἐκκλησιαστικὰς ἢ πολιτικὰς ἀλληλογραφίαν εἰμὴ μόνον διὰ μέσου τοῦ ὑπουργείου. — Ὅτι ἡ Σύνοδος καθὼς δὲν ὑπερβαίνει τὰ καθήκοντά της ὑπερασπίζεται παρὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ πᾶς τις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παραπονῇται κατ' αὐτῆς ἢ καὶ τῶν Ἐπισκόπων, εἰς τὴν πολιτικὴν ἀρχὴν, ὅποτε ὑπερβαίνουσι τὰς ἐξουσίας τῶν — ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, καὶ Διάκονοι πρέπει νὰ δίδωσι ὄρκον, κανονίζων αὐτὸν — καὶ οἱ ἐκ τοῦ κλήρου, ὑπόκεινται εἰς τοὺς πολιτικούς νόμους, καὶ εἰς τὰ ποινικὰ δικαστήρια ἐν περιπτώσει ἀθεμιτῶν πράξεων κτλ. φυλακίζονται εἰς ἰδιαίτερας φυλακάς — καὶ ὅτι πῶσον ἕκαστος τῶν Συνδικῶν, Γραμματέων, Γραφείων, Κλητῆρων, καὶ τοῦ Βασιλικῷ Ἐπιτρόπου, μέλει νὰ λαμβάνη.

Πολιτικὸν Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἔτους 1864.

* Ἀρθρον 2. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπᾶστος ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, καὶ πάσης ἄλλης, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι τοὺς τε Ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνας, καὶ τὰς Ἱεράς παραδόσεις· εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας, τὰ κυριαρχικά αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκείων ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας—

Β'. Ὅτι τὸ καθιερωθὲν τοῦτο ἀρθρον τοῦ Συντάγματος βάσιν ἔχει τὸν κατὰ τὸ ἔτος 1850. Ἱερὸν Τόμον τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, δι' οὗ ἀνεγνωρίσθη τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ κανονίζει τὸν τρόπον τοῦ διοικεῖσθαι Ἐκκλησιαστικῶς συμφώνως τοῖς Ἱεροῖς κανόσι κτλ. Ἰδοὺ μέρος τοῦ Ἱεροῦ Τόμου πρὸς γνῶσιν τῶν ἀναγνωστῶν.

ΤΟΜΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ

Τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, τῆς συγκροτηθείσης ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ Σωτῆρος χιλιοστῷ

ὀκτακοσιοστῷ πεντηκοστῷ, ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ

Ἰνδεικτιῶνος Η'. περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι

Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ

Ἀγίου Πνεύματος Ἀμήν.

(Παραλείπεται.)

Ἐπὶ ταύτῃ τῇ βάσει ἀνέκαθεν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἥτοι αἱ οὐρανοὶ Οἰκουμένη καὶ Σύνοδοι, ὡς γε πρὸς τὴν τοῦ βωκτικῶν πολιτευμάτων καὶ οἰκὴν χρεῖαν ἀφορῶσαι, ἢ ἐχώρησαν ἢ συνῆψαν ἐπαρχίας ἐκκλησιαστικὰς, καὶ ἡ ἄλλοις

υπέταξαν, ἡ αὐτοκεφάλους ἀνέδειξαν αὐτάς, τῆς ἐν τῇ
πίστει καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ τάξει ἐνότητος ἀλωβή-
του διαμενούσης. Ἐπεὶ τοίνυν καὶ τινες τῶν ὑπὸ τὴν Ἐκ-
κλησιαστικὴν κυριαρχίαν τοῦ Πατριαρχικοῦ, Ἀποστολι-
κοῦ, Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀ-
γιώταται Μητροπόλεις, καὶ Ἀρχιεπισκοπαὶ καὶ Ἐπισκο-
παί, αἱ ἀπερτίζονται σήμερον τὸ θεόσωστον καὶ θεοστήρι-
κτον Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, διὰ καιρικὰς περιπετείας,
καὶ περ διατηροῦσαι τὴν τοῦ Θεοῦ χάριτι τὴν τῆς Πίστε-
ως ἐνότητα, ἀπελείφθησαν ὅμως ἐπὶ τινα καιρὸν τῆς
ἐκκλησιαστικῆς καὶ κανονικῆς σχέσεώς τε καὶ συναφείας,
πρὸς τε τὴν ὀρθόδοξον αὐτῶν Μητέρα, τὴν ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν, ἐξ ἧς ἤρτηντο, καὶ δὴ
καὶ πρὸς πάσας τὰς λοιπὰς Ὀρθοδόξους τοῦ Χριστοῦ Ἐκ-
κλησίας. Ἡμεῖς οἱ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύ-
ματος συνελθόντες ἐν πλήρει Συνόδῳ πρὸς καταρτισμὸν
τῆς κανονικῆς ἐνότητος τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησίας μετὰ
τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, ἀκούσαντες διὰ τῶν
ἐπισήμων γραμμάτων τῶν ἐπισταλέντων ἡμῖν παρὰ τοῦ
εὐσεβοῦς Ὑπουργείου τοῦ Θεοσώστου Κράτους τῆς Ἑλλά-
δος τὴν τε περὶ τούτου αἰτητὴν τοῦ ἐκεῖ σύμπαντος εὐ-
λαβεστάτου Κλήρου, καὶ τὴν συντρέχουσαν ἐπιθυμίαν παν-
τὸς τοῦ ὀρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύ-
ματι τέκνων ἡμῶν ἀγαπητῶν καὶ περιπολήτων, συνιδόντες
δὲ καὶ τὴν χρείαν τῆς κατ' ἐκεῖνο το νεοσύστατον Κράτος
διακονίας τῆς Πίστεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομί-
ας τῆς ἐνότητος, καὶ συσκεψάμενοι, ὅπως ἡ τε ἁγία
ἡμῶν Πίστις διατηρηθῇ ἔσκει ἀλώβητος, καὶ οἱ κανόνες
τῶν θείων Πατέρων ἀπαραβίστοι καὶ ἀπρὸς ἄλλοις,
ὥστε εἶναι πάντας ἡμᾶς, ὡς ἐν τῇ αὐτῇ Πίστει, οὕτω καὶ
ἐν τῇ αὐτῇ οἰκονομίᾳ τῆς ἐνότητος, κλήματα ἀδιέ-
σπαστα τῆς θείας Ἀμπέλου, ὡρίσμεν τῇ δυνάμει τοῦ Πα-
γίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος διὰ τοῦ παρόντος συ-
νοδικοῦ Τόμου, ἵνα ἡ ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ὀρ-
θόδοξος Ἐκκλησία, ἀρχηγὸν ἔχουσα καὶ κεφαλὴν, ὡς καὶ
πάντα ἡ καθολικὴ καὶ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, τὸν Κύριον

καὶ Θεὸν καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὑπάρχη τοῦ
λοιποῦ κανονικῶς αὐτοκέφαλος, ὑπερτάτην ἐκκλησιαστι-
κὴν ἀρχὴν γνωρίζουσα Σύνοδον διαρκῆ, συνισταμένην ἐξ
Ἀρχιερέων, προσκαλουμένων ἀλληλοδιαδόχως κατὰ τὰ
προσδεῖα τῆς χειροτονίας, Πρόεδρον ἔχουσαν τὸν κατὰ
καιρὸν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, καὶ διοικοῦσαν
τὰ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱερούς κανόνες
ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐπεμβάσε-
ως. Οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τούτοις καθισταμένην διὰ τοῦ παρόν-
τος Συνοδικοῦ Τόμου τὴν Ἱερὰν ἐν Ἑλλάδι Σύνοδον, ἐπι-
γινώσκωμεν αὐτὴν καὶ ἀνακηρύττομεν πνευματικὴν ἡμῶν
ἀδελφὴν, καὶ πᾶσι τοῖς ἀπανταχοῦ εὐσεβέσι καὶ ὀρθοδό-
ξοις τέκνοις τῆς Μῆτρως, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστο-
λικῆς Ἐκκλησίας ἐπισυνιστῶμεν ὡς τοιαύτην τοῦ λοιποῦ
ἀναγνωρίζεσθαι καὶ μνημονεύεσθαι τῷ ὀνόματι Ἱερὰ Σύ-
νοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· δαφιλεύομεν δὲ αὐ-
τῇ καὶ πάσας τὰς προνομίας, καὶ πάντα τὰ κυριαρχικά
δικαιώματα, τὰ τῇ ἀνωτάτῃ ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ παρο-
μυρτοῦντα ἵνα τοῦ λοιποῦ μνημονεύηται ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλ-
λάδι Ἀρχιερέων ἐν ταῖς ἰδίαις ἐπαρχίαις ἱεουργούντων,
τοῦ Προέδρου αὐτῆς μνημονεύοντος πάσης ἐπισκοπῆς Ὀρ-
θοδόξων, καὶ χορηγῇ τὰς πρὸς χειροτονίαν Ἀρχιερέων
ἀπαιτούμενας κανονικὰς ἐκδόσεις· ἵνα δὲ ἡ κανονικὴ
ΕΝΟΤΗΣ πρὸς τε τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃν
Ἐκκλησίαν, καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Ὀρθοδόξους τοῦ Χρι-
στοῦ Ἐκκλησίας, διατηρῆται κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱερούς
κανόνες καὶ τὰ πατροπαράδοτα ἔθιμα τῆς Καθολικῆς
Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὀφείλει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκ-
κλησίας τῆς Ἑλλάδος μνημονεύειν ἐν τοῖς ἱεροῖς Διπτύ-
χοις τοῦ τε κατὰ καιρὸν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ
τῶν λοιπῶν τριῶν Πατριαρχῶν κατὰ τάξιν, καθὼς καὶ
πάσης ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, λαμβάνειν δὲ, ὡς αἰεὶ ἀν-
αρχῆς, καὶ τὸ Ἅγιον Μύρον παρὰ τῆς Ἀγίας τοῦ Χρι-
στοῦ Ἐκκλησίας. Κατὰ δὲ τὰς κανονικὰς καὶ
πατροπαράδοτους διατάξεις, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς
Συνόδου ἀναγορευόμενος ὀφείλει ἐπιστέλλειν τὰ ἀνα-

γχαῖα συνοδικὰ γράμματα πρὸς τε τὸν Οἰκουμενικὸν καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, καθὼς καὶ οὗτοι ἀναγορευόμενοι τὸ αὐτὸ ποιήσουσι. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς συμπύπτουσιν ἐκκλησιαστικαῖς πράγμασι, τοῖς δεομένοις συσκέψεως καὶ συμπράξεως πρὸς κρείττονα οἰκονομῶν καὶ στηριγμὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἤρεσεν, ἵνα ἡ μὲν ἐν Ἑλλάδι Ἱερὰ Σύνοδος ἀναφέρηται πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Ἱερὰν Σύνοδον· ὁ δὲ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου παρέχῃ προθύμως τὴν ἑαυτοῦ σύμπραξιν, ἀνακοινῶν τὰ δέοντα πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὰ δὲ πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἀφορῶντα, οἷα φέρ' εἶπεν τὰ περὶ ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας Ἀρχιερέων, περὶ ἀριθμοῦ αὐτῶν καὶ ὀνομασίας τῶν θρόνων αὐτῶν, περὶ χειροτονίας ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων, περὶ γάμου καὶ διαζυγίου, περὶ διοικήσεως Μοναστηρίων, περὶ εὐταξίας καὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ Θεοῦ λόγου, περὶ ἀποδοχίμασις ἀντιθρησκευτικῶν βιβλίων, ταῦτα πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα κανονισθήσονται παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ συνοδικῆς πράξεως, μὴ ἀντιδικουμένης τὸ παράπαν τοῖς ἱεροῖς κανόσι τῶν ἁγίων καὶ ἱερῶν Συνόδων, καὶ ταῖς πατροπαραδότοις ἐθίμοις, καὶ ταῖς διατυπώσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐπ' αὐτοῖς οὖν τοῖς ὅροις αὕτη ἀρχήθην καλλιγόνος Μητὴρ, ἡ ὡς Ἀμπελος εὐθηνούσα ἐν τοῖς κλίτεσι τοῦ οἴκου Κυρίου, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι συνοδικῶς ἀποφαινομένη, ἀναγορεύει καὶ κηρύττει τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίαν αὐτοκέφαλον, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ Σύνοδον ἀδελφὴν ἐν Πνεύματι ἑαυτῆς τε καὶ πάσης ἄλλης ἀνα μέρος ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐτι ἀναγνωρίζει πλήρη καὶ κυρίαν καὶ ἀποστολικὴν τὴν ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων γινομένην χειροτονίαν, ἣν ἔλαβον ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ Ἀποστολικοῦ Οἰκουμενικοῦ τούτου Θρόνου, ἡ καὶ ἀφ'

ἐτέρου Ἀποστολικοῦ Θρόνου, ἡ καὶ Συνόδων αὐτοκέφαλων, τῶν ἐν τῷ Ὁρθόδοξῳ πληρώματι· ἐτι δὲ κατέχει πλήρη κυρίαν καὶ ἀποστολικὴν πᾶσαν χειροθεσίαν αὐτῶν, καὶ πᾶσαν ἱερὰν τελετὴν νομίμως τελουμένην, καὶ τοιαύτην ἀξιοῖ κατέχεσθαι καὶ παρὰ πάντων τῶν Ὁρθοδόξων. Ταῦτα ὥρισεν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὁρθόδοξος Ἱερὰ Σύνοδος, εὐχομένη ἀπλέρῳ πόθῳ καὶ διαπύρῳ ἀγάπῃ τῇ φίλῃ αὐτῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφῇ στηριγμὸν ἐν τῇ Πίστει καὶ ἐν τῇ ἐνότητι, προκοπὴν ἐν τοῖς παρχγγέλμασι τοῦ Κυρίου καὶ ἄγρυπνον προσηχὴν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον διδασκαλίαν τοῦ Ποιμένος, εἰς ὃ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπέστησε ποιμαίνειν. κτλ. (Παραλ.)

Ἐν ἑτῇ σωτηρίῳ αἰών. Ἰουνίου κθ'.

Γ'. Ὅτι οἱ νόμοι οὗτοι τῶν 1852 κατὰ τὴν περὶ ἀφορμωτέως νόμον, ἰσχύουσιν ἐν Ἑπτανήσῳ ἐναντίον τῶν ἄνω θεμελιωδῶν νόμων δηλ. τοῦ Συντάγματος, τοῦ Ἱεροῦ τόμου τῆς Μ. Ἐκκλησίας, καὶ τῶν Συνθηκῶν καθόσον ἀφορᾷ τὴν Ἑπτανήσιον Ἐκκλησίαν αἱ ὁποῖαι διακρατοῦσι τὴν Ἐκκλησιαστικὴν νομοθεσίαν καὶ κανονισμοὺς αὐτῆς ἐν ἰσχύει.

Δ'. Ὅτι οἱ νόμοι αὗτοι δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ οἱ Φαρμακῆδαιοι, καὶ Μαουρεϊκοὶ τοῦ 1833 καὶ τοὺς ὁποῖους ἡ πολιτικὴ ἀρχὴ τῆς Ἑλλάδος θέλει εἰσέτι νὰ ἰσχύωσιν, ἐναντίον τῶν ὀριζομένων κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων, οἱ ὁποῖοι ἐστιγματίσαν καὶ εἰσέτι στιγματίζουν τὸν κλῆρον τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῆς, μὲ ὅλην τὴν συνταγματικὴν μεταπολίτευσιν καὶ μὲ ὅλας τὰς κανονικὰς πράξεις τῆς μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, εὐρίσκονται δὲ Ἕλληνές τινες καὶ ὑποστηρίζουσι τοὺς νόμους τούτους, τοῦ ἐξευτελισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ κλήρου, καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ ποίου κλήρου νὰ ὑπάρχῃ τοιοῦτον στίγμα καὶ τοιαύτη ἀτίμωσις, τοῦ Ἀνατολικοῦ, τοῦ δὲ Δυτικοῦ καὶ λοιπῶν θρησκευτῶν νὰ μὲν ἐλεύθερος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πράξεων τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς.

Ε'. Ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων τούτων ἐναντίον τοῦ ἁθροῦ

τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864 καὶ τοῦ ἱεροῦ Τόμου τοῦ 1850, καταντᾷ ἀπαράλακτος, καθὼς τὸ 1852 — 1850 — 1845 καὶ 1844 ὥστε θέλουσιν ἐν ἐνεργείᾳ τὸ καταστατικὸν τοῦ 1833 τὸ ὁποῖον τότε, διὰ δολιότητος καὶ ἀπάτης ἔγινε, καὶ ἔλαβον παρὰ τῶν Ἀρχιερέων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὴν γνώμην των, ὅθεν δὲν δύνανται νὰ ἐκφύωσιν συγχρόνως δύο νόμοι, ὁ μὲν Ἐκκλησιαστικὸς, ὁ δὲ Πολιτικὸς, καὶ νὰ ᾔναι ἀντικείμενοι μεταξὺ των.

ΣΤ'. Ὅτι οἱ νόμοι οὗτοι, εἶναι ἀντικανονικοὶ, καθὼς καὶ οἱ τῶν Μοναστηρίων, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐπομένων.

α.) Διότι ἀφαιροῦσι τὰ κανονικὰ δικαιώματα τῶν ἐπισκόπων καὶ καθήκοντα, καὶ μηδενίζουσι τὸ Ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα.

β.) Διότι ἐνῶ παρατηρῆται ἀφ' ἐνὸς εἰς αὐτοὺς, ὁ προσδιορισμὸς τῆς φυλάξεως ἐκ μέρους τῶν Ἐπισκόπων, τῶν παραδόσεων τῶν ἀποστολικῶν καὶ συνοδικῶν κανόνων, τῶν δογμάτων καὶ τῶν ἐθίμων, ἐκ τοῦ ἄλλου ἀφαιροῦνται ταῦτα, καὶ αἱ διαταγαὶ ἡ ἀποφάσεις ἡ πράξεις τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῆς Συνόδου δὲν ἐκφύωσιν, οὐδὲ ἐκτελοῦνται ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, τοῦ Ἱπουργείου, καὶ εἰς τινα τοῦ Βασιλέως.

γ.) Διότι ἀντὶ οἱ κατὰ τὸ 1852 ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος νὰ κανονήσωσι διὰ νόμων, τὴν μέθοδον μεθ' ἧς ἔπρεπε νὰ διεξαγῶνται αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ ὑποθέσεις παρὰ τῶν Ἐπισκόπων, ὡς ἔπραξαν οἱ Ἴονιοι Νομοθέται, καὶ νὰ περιβάλλωσι διὰ τῆς ὑποστηρίξεως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς τοὺς Ἐπισκόπους ὅπως ἐκτελῶσι τὰ Ἐπισκοπικὰ αὐτῶν καθήκοντα κατὰ τοὺς κανόνας, οὗτοι ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐνομοθέτησαν ἀντικανονικῶς — τὴν ἀντιθησκευτικὸν ὅρκον, διδόμενον παρὰ τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῆς Συνόδου, δις καὶ τρίς — τὴν μετάθεσιν τῶν Ἐπισκόπων ἀπὸ τὴν Ἐπισκοπὴν των εἰς ἄλλην — τὴν κατάργησιν τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, ἐκ τοῦ κλήρου τῆς Ἐπισκοπῆς των — τὸν προσδιορισμὸν τῶν χρῶν τοῦ Ἐπισκόπου, ἐνῶ ταῦτα ἔχουσιν οἰκθεῖν — τὸ ὑπεύθυνον αὐτῶν, ἐνῶ οἱ κανόνες περὶ τούτου προβλέπουσι. κτλ.

δ.) Διότι ἀφαίρεσαν παρ' αὐτῶν τὴν πειθαρχίαν ἐπὶ τῶν κληρικῶν, πρὸς καταστολὴν πάσης αὐτῶν παραβάσεως, καταχρή-

σεως ἢ παρανομίας, καὶ δὲν δύνανται νὰ δώσωσι ποινὴν πλεόν των 7 ἡμερῶν ἀνεκκλήτως, ἐὰν δὲ ἐπιβάλλωσι περισσοτέραν μένει ἀνεκτέλεστος, μέχρι σοῦ ἀποφανθῇ ἡ Σύνοδος, αὕτη δὲ 15 ἡμέρας μέχρι δύο μηνῶν, καὶ τοῦτο, κατ' ἐγκρίσιν τοῦ Ἱπουργείου κτλ. ὡς τὰ διάφορα ἄρθρα ἀναφέρουσι.

ε.) Διότι ἀφαίρεσαν τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἐπιτιμίου ἢ ἀφορισμῶν, καὶ μόνον κατὰ κληρικῶν ἐσυγχώρησαν, τοῦ δὲ λαϊκοῦ δὲν δύνανται ἄνευ ἐγκρίσεως.

ς.) Διότι κωλύουσιν τὴν ἱερὰν Σύνοδον, τοῦ νὰ συνεδριάξῃ ἄνευ τῆς παρευρέσεως τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, καὶ ἐὰν τοῦτο γίνη, νὰ θεωρῆται ἄκυρος πᾶσα αὐτῆς πράξις ἢ ἀπόφασις, καὶ συνεχώρησαν τὴν συνέργειαν αὐτῆς με πρόσωπα ὅπως ἀλλότρια τῆς Ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς δικαιοδοσίας, μὴ ὄντα Ἀρχιερεῖς ἢ Ἱερεῖς, ὥστε οὗτοι δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ κατάσκοποι, τῆς ἀρχῆς μὴ μετερχόμενοι χρεὴ Ἐκκλησιαστικὰ, οὐδὲ πολιτικὰ.

Ζ.) Ὅτι εἰσάγουν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ γραμματέως εἰς τὰς πράξεις τῆς ἱερᾶς Συνόδου, καὶ οὕτω παραφθεύωσι τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν καὶ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ εἰς τὰς αὐτοκεφάλους Ἀνατολικὰς Ἐκκλησίας, τὴν ἐνεργείαν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ τὴν περὶ αὐτῶν εὐθύνην ἀναθέτουσιν οἱ ἱεροὶ Κανόνες, καὶ τὸ σύνταγμα, καὶ ὁ ἱερὸς Τόμος εἰς τοὺς Μητροπολίτας καὶ Ἀρχιερεῖς ἐπομένως πᾶς μὴ Μητροπολίτης ἢ Ἀρχιερεὺς δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ ἢ νὰ προσυπογράψῃ συνοδικὰ ἔγγραφα.

Η'. Ὅτι ἀφαιροῦσι τὸ κανονικὸν διαζύγιον ἐκ μέρους τῶν ἐπισκόπων, καὶ καταντῶσι τὸν γάμον πολιτικὸν συνάλλαγμα, ἐνῶ ἡ Μ. Ἐκκλησία ἔθεσεν εἰς τὸν ἱερὸν τόμον, ἕνα ἀπὸ τοὺς ὅρους, τὸ κανονικὸν διαζύγιον, διαλυόμενον παρὰ τῶν Ἐπισκόπων.

Θ'. Ὅτι ἀφαιροῦσι τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐπισκόπων ἢν ἔχουσι παρὰ τῶν κανόνων εἰς τὰ Μοναστήρια καὶ Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα καὶ μὴ μόνον ἀπλῶς τοῦ νὰ διαβιβάζωσιν τὰ ἔγγραφα τῶν Μοναστηριακῶν Συμβουλίων εἰς τὴν Νομαρχίαν καὶ Σύνοδον τοὺς ἀφῆκαν ἄνευ γνώμης ἢ δοκιμασίας.

1. Ὅτι τὰς ὑποθέσεις περὶ διαζυγίων, καὶ περὶ Μοναστηρίων κτλ. ταύτας εἶχεν ἀνέκαθεν ἡ Ἐκκλησία, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν της. Ὁ Μάουρερ καὶ ἡ ἄλλη τότε συντροφία ἀφῆρσε ἀπ' αὐτῆς καὶ τὰ ἔδωκαν εἰς τὴν πολιτείαν. Καὶ αὐτοὶ μὲν ὡς ἑτεροδόξοι ὄντες, ἔπραξαν σύμφωνα μὲ τὰς αἰρετικὰς αὐτῶν δοξασίας, θεωρήσαντες καὶ τὴν ὀρθόδοξον ἔκκλησίαν, ὡς τὴν παρ αὐτοῖς ἔκκλησίαν, παρ' ἣ ὁ γάμος θεωρεῖται ὡς πολιτικὸν συνάλλαγμα. — Ὅτι δὲ τὰ περὶ διαζυγίων εἶχεν ἀνέκαθεν ἡ ἔκκλησία ἀποδεικνύεται διότι καὶ τὴν σήμερον πανταχοῦ εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ῥωσίαν τὰ αὐτὰ δὲν δίδονται ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Ἀρχιερέων. Περὶ δὲ τῶν Μοναστηρίων, ὅτι καὶ αὐτὰ πανταχοῦ ὑπάγονται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὴ ἐπεμβαίνουσιν ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν αὐτῶν τῆς πολιτικῆς Ἐξουσίας.

1Α'. Καὶ τέλος οἱ νόμοι οὗτοι ἐναντίον τῶν ἀνέκαθεν ὀρισμένων καὶ παραδεδεγμένων τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ καθιστῶσι τὸν Ἐπίσκοπον ἀπλοῦν πραγματικῶς πολιτικὸν ὑπάλληλον, διὰ τῶν ὑπὸ ἄλλα προσχήματα τιθεμένων ἀρχῶν, δηλ. τοῦ διορισμοῦ, τοῦ μεταθετοῦ, τῆς ἀνικανότητος καὶ τῆς μισθοδοσίας, καὶ ὡς τοιαύτη μορφοῦται καὶ ἡ ἱερὰ Σύνοδος.

Διὰ τοιαύτης καταστάσεως πραγμάτων, διοικεῖται ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μακρὰν τῆς κανονικῆς διοικήσεως.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Ἐγγράφα τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου, ἀγορῶντα τὴν γνώμην αὐτῶν περὶ χειραφετήσεως τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας, καὶ ἀντικανονικῆς ἐνέργειας τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐπιτυχίαν ταύτης.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Φεβρουαρίου 1865.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

Π ρ ὶ

ΤΟΝ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ (1)

Σ ε β α σ μ ι ὡ τ α τ ε.

Γινώσκει ἡ Ὑμετέρη Σεβασμιότης, ὅτι τῇ πολιτικῇ καὶ διοικητικῇ ἐνώσει δύο κεχωρισμένων, πρότερον ὁμοδόξων καὶ ὁμοφύλων Κρατῶν, συμπαρομαρτυρεῖ ἀείποτε καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ διότι εἰς τὸν ὁρατὸν τοῦτον κόσμον ἡ ἐν πάσῃ ἀρμονίᾳ συγκρατεῖ ἀδιάσπαστον τὴν ἐνότητα διὰ τῆς εἰς ἐν σώμα καὶ ἐν πνεῦμα συναρμολογίας τῶν πρώην ἐνεκα τῶν καιρικῶν περιστάσεων, διεστώτων.

Μετά τὴν ἐπ' αἰσίσις οἰωνοῖς πολιτικῶς τε καὶ διοικητικῶς γενομένην ἑνωσιν τοῦ πρώην Ἰονίου Κράτους μετὰ

(1) Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐπέμφθη ἰδίως, παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου, ὅπως δηλώσας αὐτοῖς τὴν ἐνστάσιν τῶν περὶ τῆς χειραφετήσεως, παρὰ τῆς Κυβερνήσεως Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Τὴν 14 Φεβρουαρίου 1865.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΤΙΜΟΣ
ΕΞΑΡΧΟΣ,

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους,
καὶ Ἐπισκόπους τῆς Ἑπταήσου

Σήμερον, παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργοῦ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος Κυρ. Α. Κουμουνδούρου, ἔλαβον ἐπιστολὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργοῦ, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5 Φεβρουαρίου 1865 ἐκ τῆς ὁποίας ἐξάγεται, ὅτι καὶ ἡμεῖς ἐλάβετε ὁμοίαν αὐτῆς, ἀφορῶσαν τὴν χειραφέτησιν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, παρὰ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀπαιτοῦσα τὴν συναίνεσιν ἡμῶν καὶ πρὶν ἢ δώσω τὴν αὐτὴν συναίνεσιν, κατὰ τὴν προφορικὴν μετὰ ἐμοῦ, καὶ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ συνέντευξιν, ἀπήτησα, ὡς ἐξάρχος, ἵνα λάβω τὴν ὑμετέραν γνώμην ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Διὰ τοῦτο παρκαλῶ ὑμᾶς ὅσον τάχιστα, νὰ μὲ πληροφορήσητε ἀ.) ἂν ἐδώσατε τὴν συναίνεσίν σας εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου. β.) ἂν δὲν ἐδώσατε νὰ μᾶς πληροφορήσητε τὴν ἐπὶ τῶν αἰτήσεων τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ σχετικὴν συναίνεσίν σας, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ δώσωμεν τὴν σχετικὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐν προκειμένῳ ζήτημα τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, καὶ διαμείνω.

Ὑμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς
ΣΠΥΡΙΔΩΝ Μητροπολίτης Κεφαλληνίας.

Σημ. Ὁ σκοπὸς καὶ ἡ συνέντευξις ἥτις ἔλαβε χώραν μετὰ τοῦ Μητροπολ. Κεφαλληνίας ὡς Ἐξάρχ. τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας, καὶ τοῦ Κυρ. Ὑπουργοῦ πρὸς τὴν τακτικὴν ἐκπεραίωσιν τοῦ ἀντικειμένου ἐματαιώθησαν, ἀ.) διότι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δὲν ἐλήφθη ἐγκαίρως παρὰ τῶν Ἀρχιερέων, οἱ πλείστοι τῶν ὁποίων, ἔδωσαν τὴν ἐαυτῶν γνώμην ἰδιαίτερος εἰς τὸν Κύριον Ὑπουργόν, καὶ β.)

διότι ὡς φαίνεται οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς ἔλαβον πρότερον τὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἐπιστολὴν, καὶ τελευταῖος ὁ Μητροπολ. Κεφαλληνίας.

Ἐνταῦθα καταχωροῦμεν, ὅσας ἐπιστολάς ἠδυνήθημεν νὰ λάβωμεν, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ἡ γνώμη καὶ συναίνεσις τῶν Ἑπτανήσιων Ἀρχιερέων, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς χειραφετήσεως, κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κυρ. Ὑπουργοῦ, διότι ἡ Ἑπτανήσιος Ἐκκλησία δὲν εἶχεν ἀνάγκην χειραφετήσεως, μὴ οὗτης ὑπεξουσίου, ἀλλὰ ἀνεξαρτήτου.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 18 Φεβρουαρίου 1865.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Πρὸς τὸν Ἐντίμον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Κομισάμενος τὴν ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου ὑμετέρην ἐπιστολὴν ἀξιοῦμαι ἀπαντῆσαι ὅτι ἐκ βαλθίδων ὅτε εἰσέτι σφοδρῶς ἐνήργουν (πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλον, τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωτος φλεγμαινόντος τὴν καρδίαν μου καὶ ἐπισπέρχοντος τηλικούτον ἐπιτελεῖ με καθήκον;) καὶ συνετέλουν τὸ ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἡμερτῆς ἐγνώσεως, ἔκτοτε φημί, βουλομένῳ μοι ἦν τὴν ἐνωσιν γενέσθαι μὴ μόνον πολιτικῶς, ἀλλὰ καὶ Ἐκκλησιαστικῶς· λίαν γὰρ ἂν εἴη ἀσύμφυλον, ὡς ἐμοὶ ἐδόκει, τοὺς Ἰονίους πολιτικῶς μὲν καὶ διοικητικῶς ἐνωθῆναι τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος, Ἐκκλησιαστικῶς δὲ ὑπείκειν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἑτέρου Κράτους. Ἀνθ' οὗτο γε δὴ ἀσμένως καὶ γεγηθότως ἐξαγγέλλω ὅτι συναινῶ καὶ συνευδοκῶ γενέσθαι τῆς ἐμῆς Πατρίδος τὴν Ἐκκλησίαν χειράφετον ἀπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς Ἐκκλησίας καὶ τυγχάνειν τῆς ἀπὸ τῶν ἐν Ἑπτανήσιον τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς εὐκλεῶς βασιλευμένης Ἑλλάδος.

ΙΑΚΩΒΑΚΙΟΥ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Ἐπιδοφιλούμενος δὲ ὑμῖν τὰς ἀπὸ καρδίας εὐχάς μου καὶ εὐλογίας διατελῶ.

Τῆς ὑμετέρας Ἐντιμότητος

Διάπυρος πρὸς Θεὸν Εὐχέτης

(ὑπόγ.) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Μητροπολίτης Κερκύρας.

Ἰθάκη τὴν 19 Φεβρουαρίου 1865.

Πρὸς τὸ Σεβαστόν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείον.

Ἀσμένως ἐλάβομεν τὸ ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου ἱσταμένου ὑμέτερον ἔγγραφον, δι' οὗ αἰτεῖσθε τὴν συναίνεσίν μας, εἰς τὴν ἀπὸ τῆς Μεγάλης ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας χειραφέτησίν μας, ὅπως κατὰ τὸ 2ον. ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἀποτελέσωμεν τοῦ λοιποῦ μέλη ἀντικόσπαστα τῆς ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τοῦ Βασιλείου — τῆς Ἱερᾶς δηλονότι Συνόδου. — Εὐχρησθηθέντες συγχρόνως νὰ πληροφορήσητε ἡμᾶς ὅτι ἡ αὐτὴ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, καθ' ἣς ἔχετε εἰδήσεις οὐδαμῶς διστάζει περὶ τῆς τυπικῆς χειραφετήσεως τῶν ἐν τῷ πρώτῳ Ἰονίῳ Κράτει Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν.

Διασκεπτόμενοι ὅθεν Κύριε Ὑπουργέ, ἐπὶ τῶν σοβάρων λόγων, οὓς ἀναφέρετε ἐν τῷ διαληφθέντι ἡμῶν ἐγγράφῳ — ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἀληθῶς τῇ πολιτικῇ καὶ διοικητικῇ ἐνώσει, δύο κεχωρισμένων πρότερον, ὁμοδόξων καὶ ὁμοφύλων κρατῶν συμπαραμομαρτεῖ ἀεῖποτε καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ, σκεπθέντες ὅτι σεβασμὸς ὀφείλεται εἰς τὰς καθιερωθείσας θεμελιώδεις ἀρχὰς ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως — καὶ πεπεισμένοι ὅτι, ἡ Σεβαστὴ Βασιλικὴ Κυβέρνησις ἐν τῇ μελλούσῃ ἀφομοιώνει τοῦ κλάδου τούτου, δὲν θέλει παραβλέπει τὰ δικαίωματα καὶ προνόμια, ὅσα αἱ τοπικαὶ ἀνάγκαι καὶ τὰ τιμιολογικὰ συμφέροντα τῶν ἀξιολόγων τούτων νήσων καθιέρωσαν πρὸς ἀμνημονεύτων ἐνιαυτῶν, εὐαρέστως παρεχόμεν τὴν αἰτηθεῖσαν συναίνεσίν μας, ἵνα τοῦ λοιποῦ χειρᾶφεται γενόμενοι ἀπὸ τῆς πνευματικῆς δικαιοδοσίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει

Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀποτελέσωμεν μέλος τῆς ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς τοῦ Βασιλείου, τῆς Ἱερᾶς δηλονότι Συνόδου κατὰ τὰς συνταγματικὰς διατάξεις.

Διατελῶ πρὸς Θεὸν εὐχέτης

(ὑπόγ.) ΓΑΒΡΙΗΛ Ἐπίσκοπος Ἰθάκης.

Ἐν Κυθήροις τὴν 23 Φεβρουαρίου 1865.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Εὐχόμενοι Θεόθεν ὑπὲρ τῆς μακροβίου εὐημερίας καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ θρόνου τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος τοῦ Σεβαστοῦ τῶν Ἑλλήνων Ἀνακτος Γεωργίου Α'.

Ἀναγγέλω ὑμῖν τὴν παραλαβὴν τοῦ ὑμετέρου ἐπισήμου τῆς 5 Φεβρουαρίου λήγοντος, Κύριε Ὑπουργέ, ὅπερ μοι ἀπευθύνετε, ὡς ἐνεπιστευμένος ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡμῶν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, φέρον ἀντικείμενον τὴν χειραφέτησιν τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας, ἀπὸ τῆς πνευματικῆς δικαιοδοσίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ τὴν ἐνώσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Ἑλλάδι ἀπαιτούσα μοι συγχρόνως, τὴν ταχεῖαν ἐπίσημον δήλωσιν ἐπὶ τούτου.

Ἀπαντῶν προθύμως εἰς ὑμᾶς ὀφείλω ἐκ τῶν προτέρων νὰ καθυποβάλω, ὅτι, ὁ Ἀρχιεπισκοπικὸς τῶν Κυθῆρων θρόνος θεσπίζεται ἀπ' ἀρχῆς δι' αὐτοκρατορικοῦ τῶν Ῥωμαίων θρόνου ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ Χρυσοβούλου ὑπάρχοντος μέχρι σήμερον εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ἀρχιεπισκοπείου, τηρεῖται δὲ διὰ τοῦ Ἰονίου Συντάγματος, καὶ ἐτέρων σχετικῶν θεσπισμάτων ἀπαραιτίτως, ἀνεξάρτητος τῆς ἀπλῆς πνευματικῆς περιωρισμένης δικαιοδοτικῆς τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας τιθέμενος. Ἐκ τῆς πνευματικῆς ταύτης δικαιοδοσίας εὐαρεστομένη ἡ Μεγάλη ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησία νὰ

χειραφετήσῃ τὴν Ἰόνιον Ἐκκλησίαν, ἡ ἐμὴ ταπεινότης εὐχαρίστως ἤθελεν ἶδει τὴν ἀντικατάστασιν τῆς χειραφετηθείσης ἤδη Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Συνεπῶς τῶν τοιούτων ἡ ἐμὴ ταπεινότης μὴ δυναμένη νὰ παραιτηθῇ δι' ἑαυτὸν, καὶ τὸ μέλλον, τῶν δικαίων καὶ προνομίων ἅτινα ἐχαίροντο οἱ προκάτοχοι ἡμῶν, καὶ χαίρεται ὁ Ἀρχιεπισκοπικὸς τῶν Κυθέρων Θρόνος, καθότι ἀναρμόδιον νομίζω ἑμαυτὸν, καὶ οὐδεμίαν βουλόμενος πρὸς τοὺς μεταγενεστέρους ν' ἀναλάβω εὐθύνην, εὐκρινίζων δὲ οὕτως πῶς τὸ ἀντικείμενον, διὰ δὴ ὅτι ἀσμένως συναίνῳ, οὕτως βουλόμενοι καὶ οἱ συλλειτουργοί μου Ἐπτανήσιοι Ἀρχιερεῖς, ἵνα λάβῃ χώραν ἡ τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας χειραφετήσις τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας καὶ ν' ἀντικατασταθῇ ἡ τῆς Ἑλλάδος Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀνευ ἀλλοιώσεως καὶ περιορισμοῦ ἑσται τῶν κεκτημένων ἀρχαίων δικαίων καὶ προνομίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κυθέρων.

Θρησκευτικῶς ἐλαυνομένου τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἡ ἐμὴ ταπεινότης ζῇ εὐελπὶς ὅτι θέλει θεωρηθῇ ἀρκούντως δικαιολογημένη, φρονούσα νὰ μὴ παρβιάσῃ τὰ ὅρια τοῦ δέοντος, καὶ νὰ τηρήσῃ ἀλώδῃτα τὰ καθεστῶτα, ἵνα οὐδεμίαν ἀναλάβῃ εὐθύνην.

Ταῦτα δηλοῦσα ἡ ταπεινότης ἡ ἐμὴ πρὸς ὑμᾶς, Κυρὶε Ὑπουργέ, εὐχομαι ὑπὲρ ὑμῶν θεόθεν πᾶσιν Εὐδαιμονίαν.

Ὁ Κυθέρων Ἀρχιεπίσκοπος ΕΥΓΕΝΙΟΣ.

Ἐπισκοπεῖον Παξῶν τῇ 6 Μαρτίου 1865.

Καθόσον δὲ μέχρι τῆς ὥρας ἡδυνήθην κάλλιον νὰ σκευθῶ ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἀντικειμένου τῆς ἐπιστολῆς Θεοῦ ὅτι οἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἐπιφερόμενοι λόγοι τοῦ Κυρ. Ὑπουργοῦ εἰσὶν ὀρθοὶ καὶ δίκαιοι, ὅταν μάλιστα προηγῇται τῆς συναίνεσεως ἡμῶν ἢ παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τυπικῇ χειραφετήσις τῆς Ἐκκλησίας τοῦ πρώ-

ην Ἰονίου Κράτους. Καθὼ ἡ περὶ τῆς χειραφετήσεως ταύτης πρόθεσις, τῆς μνησθείσης μεγάλῃς Ἐκκλησίας τῇ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῇ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ συναγγέλλεται ἡμῖν.

Διατελῶ δὲ εὐσεβάτως

(ὕπογ.) ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ἐπίσκοπος Παξῶν.

Ἀρχιεπισκοπεῖον Ζακύνθου τῇ 18 Μαρτίου 1865 Ε. ΕΛ.

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Σεβαστὸν Ὑπουργὸν ἐν Ἀθήναις.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ.

Λαβοῦσα ἡ ἐμὴ Ταπεινότης τὴν 18 ὑστέρου λήξαντος Φεβρουαρίου τὸ ἀπὸ 5 ἰδίου καὶ ὑπ' ἀριθμ. Διεκπ. 432 ὑμέτερον Σεβαστὸν Ἐπίσημον δι' οὗ προσκαλεῖται Ἐπισήμως ἵνα ἐκφράσῃ τὴν συναίνεσιν τῆς ὡς πρὸς τὴν χειραφετήσιν τῆς ὀρθοδόξου Ἐπτανησίου Ἐκκλησίας μετὰ τῆς ὁμόρου Ἀδελφῆς Ἑλλάδος — Ἀφοῦ ἡ ἐμὴ Ταπεινότης μετ' ἐμβριθοῦς μελέτης ἐθεώρησε τὰ ἐν τῷ μνησθέντι ὑμῶν Ἐπισήμῳ περὶ τοῦ προηγουμένου διαλαμβανόμενα, συνεβουλεύθη δὲ ἐπὶ τούτου καὶ τοὺς Θεοπνεύστους τῆς Ἐκκλησίας Κανόνας, λαμβάνει τὴν τιμὴν ἐν ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἐν προκειμένῳ, καὶ πρῶτον μὲν, εὐσεβάτως ὑποβάλλῃ ὅτι καὶ τὸ ἀναφερόμενον δεύτερον ἄρθρον τοῦ ἡμετέρου Συντάγματος μνημονεύῃ ὀριστικῶς τὴν ἀπαρασάλευτον τήρησιν τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν Ἱερῶν παραδόσεων ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ὡσχύτως δὲ καὶ ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις ἐκ τῶν αὐτῶν Ἱερῶν Ἀρχῶν ἀναχωροῦσα ἀναγγέλει εἰς τὸ μνησθέν της Ἐπίσημον τῇ ἐμῇ Ταπεινότητι ὅτι ἡ τῆς πρώην Ἰονίου Ἐκκλησίας χειραφετήσις ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ ἐγκάονος, ὡς ἐκ τούτων δὲ ἡ ἐμὴ Ταπεινότης σεβουμένη ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν πρόθεσιν τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὀδηγούμενη ταῖς διαγορεύσεσι τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἀδυνατεῖ νὰ φέρῃ

οἷαν δὴποτε γνώμην ἐπὶ τῆς προκειμένης χειραρετήσεως, καθὼς ἐξαρτωμένης πνευματικῶς παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Προεστῶτης Ἀγίας καὶ Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, παρὰ τῆς ὁποίας Συνοδικῶς κατὰ τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας δύναται νὰ λάβῃ ἡ Σεβαστὴ τοῦ Βασιλέως Κυβέρνησις τὴν πρὸς τὴν χειραρετήσιν πλήρη συναίνεσιν καὶ ἐπιδοκίμασιν· ἐπεὶ δὲ περὶ τοιούτων ὑψηλῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀντικειμένων ἦτοι περὶ πρεσβείων Ἐκκλησιαστικῶν αἰέποτε ἡ Ἐκκλησία Συνοδικῶς ἀποφαίνεται (ὄρα Καν. ΚΗ'. τῆς Δ'. οἰκουμένης Συνόδου ἐν Πηδαλίῳ ἐκδιδόμενῳ τῷ αὐτῷ ἐν Ἀθήναις) διὸ κατὰ τὴν ταπεινὴν γνώμην τῆς ἐμῆς Ταπεινότητος δοκεῖ μοι ὅτι ἤθελεν ἀπάδει τῶν κανονικῶν Διτάξεων ἡ ἐμὴ Ταπεινότης, ἐὰν ἐκτὸς Συνόδου ἔτιδε γνώμην, ἐπὶ τοιούτων ὑψηλῶν ἀντικειμένων, ὑπαγομένων ταῖς Συνοδικαῖς τῆς Ἐκκλησίας ἀποφάσεσιν.

Ἐν τούτοις ἐπευχόμενος ὑμᾶς μετὰ Σεβασμοῦ διὰ τελεῶ.

Τῆς ὑμετέρας ὑψουλῆς Ἀρχῆς ὁλος πρόθυμος ἐν Κυρίῳ εὐχέτης.

(ὑπογ.) ΝΙΚΟΛΑΟΣ Μητροπολίτης Ζακύνθου.

Ἀρχιεπισκοπεῖον Λευκάδος τὴν 20 Μαρτίου 1863 Ε. Α.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας

Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργόν.

Κ Ὑ ρ ι ε,

Συνεπεία τοῦ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου, ὑπ' ἀριθμ. 365 πρὸς ὑμᾶς γράμματός μου, προθυμοποιῶμαι, ἵνα ταῖς ὑμετέραις σκέψεσιν ὑποβάλλω οἷα εὐσυνειδώς φρονῶ ἐπὶ τοῦ διακονωθέντος ἡμῖν λίαν σοφιστοῦ ἀντικειμένου, ἦτοι περὶ τῆς χειραρετήσεως τῆς Ἱονίου Ἐκκλησίας.

Διασκεψάμενος μὲν παρατηρῶ ὅτι ἡ Ἱόνιος Ὁρθόδο-

δοξος Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας οὐδέποτε διατελέσασα ὑποτελής, οὐδ' εἰς αὐτὸν τὸν Οἰκουμένικόν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πλήρως ἐτήρησεν ἀνεξαρτησίαν ἐντε τῇ ἐσωτερικῇ καὶ ἐξωτερικῇ αὐτῆς διοικήσει. Θεωρήσασα δὲ τὸν Θρόνον ἐκεῖνον πρῶτον τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἐπομένη αὐτῷ εἰς τὰ πρὸς τῶν Συνόδων θερμοθετηθέντα καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀδιάσπαστον διεφύλαξε τὸν πνευματικὸν σύνδεσμον, καὶ ἀπένειμεν αὐτῷ τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς, λαμβάνουσα παρ' αὐτοῦ τὸ Ἅγιον Μῦρον καὶ τὰς κατ' ἔθος πρὸς χειροτονίαν τῶν Ἐπισκόπων ἐκδόσεις· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνεξαρτήτως διεξήγαγε πάντα τὰ τῶν οἰκείων διοικήσεων διαφέροντα.

Τὰ δικαιώματα ταῦτα αἰέποτε ἀπέλαυεν ἡ Ἱόνιος Ἐκκλησία, οὐδ' ἐπαύσατο ἰσχύουσαι ἐν αὐτῇ αἱ ἀρχαῖαι τῆς Ἐκκλησίας παραδόσεις καὶ οἱ κυρώσαντες αὐτάς Συνοδικοὶ Κανόνες. Ὅθεν ἐξάγεται προκειμένου λόγου περὶ χειραρετήσεως τῆς Ἱονίου Ἐκκλησίας ὅτι οἱ αὐτεξούσιοι καὶ αὐτοτελεῖς δὲν χειραρετοῦνται, ἀλλ' οἱ ὑπεξούσιοι καὶ ὑποτελεῖς.

Ὁ Οἰκουμένικος Πατριάρχης καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Συνοδικοὶ, ὡς μὴ ἔχοντες δικαίωμα ἐπεμβῆναι εἰς τε τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου, δύνανται εὐκόλως νὰ παραιτηθῶσι τῆς Ἐπαρχίας ταύτης, καὶ τὸ σπουδαῖον τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ζήτημα, ὡς ἐξ ἡμῶν αὐτῶν ἐξαρτῶμενον, δυνάμεθα νὰ λύσωμεν ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰλικρινείᾳ ἐπ' ἀγαθῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ κατὰ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἐθνους. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς λύσεως ἀπελευθεύεται τῷ ὄντι ἡ ἀρμονία ἐκείνη ἡ συγκροτοῦσα ἀδιάσπαστον τὴν ἐνότητα.

Οἱ πληρεξούσιοι τοῦ Ἐθνους ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένοι, διὰ τοῦ άρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, ἐθεσμοθέτησαν τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· πλὴν, καὶ ἀπέναντι τοῦ θεσμοθετηματός τούτου, Ὑμεῖς Κύριε Ὑπουργέ, κρίνετε ἀναγκαίαν Συνοδικὴν διάνγνωσιν, ὅπως ἡ καθ'

ὅμῃς χειραφέτησις γίνῃ ἐγκάονος, καὶ πρὸ τῆς
Συνοδικῆς ταύτης διαγνώσεως ἀπαιτεῖτε τὴν συναί-
νεσιν τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων. Ἄν λοιπὸν
διὰ τὸ ἐγκάονον ἀπαιτεῖτε τῶν Ἐπισκόπων ἢ συναίνε-
σις, αὕτη ἔνῃ ἡ κανονικὴ, δέον ἵνα ἡ τὸ ἀπαύγασμα Συ-
νοδικῆς διαγνώσεως. Ἀφοῦ δὲ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρ-
χης, οὐδὲως δυστάζει περὶ τῆς χειραφέτη-
σεως, δύναται ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις νὰ προκαλέσῃ
ἐν Συνόδῳ ἅπαντας τοὺς Ἰονίους Ἐπισκόπους, ἵνα περὶ
τούτου ἀποφανθῶσι, καὶ τότε μόνον ἡ τῶν Ἐπισκόπων
ἀπόφασις θέλει χρησιμεύει ὡς βέβαιον στερεὸν διὰ τὰ πε-
ραιτέρω τοῦ Ὑπουργείου διαβήματα.

Ἄν δὲ ἐν τῷ πρώτῳ Βασιλείῳ κατὰ τὸ 1833 Σύνοδος
Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων ἐκήρυξε τὴν ἀνεξαρτη-
σίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑποτελοῦς οὗσης,
πολλῷ μᾶλλον δέον ἐστίν, ἵνα γίνῃ καὶ ἐν τῇ περιπτώ-
σῃ ταύτῃ, ἐν ἣ πρόκειται περὶ Ἐκκλησίας πράγματι
ἀνεξαρτήτου καὶ αὐτοκεφάλου.

Σύνοδον λοιπὸν τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου, καὶ
Προέδρου αὐτῆς τοῦ νῦν διατελοῦντος Ἐξάρχου λέγω,
τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας, κρίνομεν ἀναγκαίαν
πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ προκειμένου ζητήματος. Καὶ ὡς
πρὸς τοῦτο ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις παρκαλεῖται νὰ
ἐκδώσῃ Βασιλικὸν διάταγμα, ὅπως ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνελ-
θόντες ἀποφανθῶσι.

Ταῦτα Κ. Ὑπουργέ, κρίνω κατ' ἱερόν μου καθήκον
νὰ υποβάλλω εἰς τὰς ὑμετέρας σκέψεις πρὸς ἀπολογίαν
πάσης μου εὐθύνης.

Ἡ δὲ θέσις τοῦ Παναγίου Πνεύματος χάρις διαφωτί-
σῃ καὶ ὁδηγήσῃ ὑμᾶς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκ-
κλησίας.

Ὁ πρὸς Θεὸν διάπυρος εὐχέτης ὑμῶν

(ὕπογ.) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Μητροπολίτης Λευκάδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Μητροπολίτης Κεφαλληνίας καὶ Ὑπέριμος

Ἐξάρχος τῆς Ἰονίου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας

Πρὸς

Τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας

Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργόν.

Κύριε Ὑπουργέ!

Λαβοῦσα ἡ Ἡμῶν μετριότης τὸ ὑπ' ἀριθμ. 823, 835
καὶ ὑπὸ χρονίαν 5 Φεβρουαρίου Ε. Ε. Ὑμέτερον Ἐπίση-
μον ἔκρινε καθήκον Αὐτῆς, πρὶν ἢ ἐκδηλώσῃ τὴν ἐφ' ᾧ
προσκαλεῖται ταπεινὴν Αὐτῆς γνώμην, ἵνα ἀπευθύνῃ ἐ-
γκύκλιον εἰς τοὺς κατὰ τὰς Ἰονίους Νήσους Σεβασμιω-
τάτους Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους καὶ Ἐπισκόπους.
Ἡ βραδύτης τῶν ἀπαντήσεων ἠνάγκασε τὴν Ἡμῶν με-
τριότητα ἵνα καὶ ἄκουσα ἀναβάλλῃ τὴν ὀφειλομένην ἀ-
πάντησιν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄχιοι τῆς ὥρας ταύτης ἀξιώσαν-
τες Ἡμᾶς ἀπαντήσεως, μᾶς ἀγγέλλουσιν ὅτι ὅτε τὴν
Ἡμετέραν ἐλάμβανον ἐγκύκλιον, εἶχον ἤδη ἀπ' εὐθείας
γράφει εἰς τὸ Σεβαστὸν Ὑπουργεῖον, τούτου ἕνεκα ἄνευ
περιτέρω ἀνβολῶν, σπεύδομεν ἵνα εἰς τὰς Ὑμετέρας
σκέψεις ὑποβάλλωμεν, οἷα εὐσυνειδότης φρονοῦμεν, ἐπὶ
τοῦ διακοινωθέντος Ἡμῖν λίαν σοβαροῦ ἀντικειμένου.

Ἡ Ἰόνιος Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, οὔτε ἐπὶ
Ἑνετοκρατίας, οὔτε ἐπὶ Γαλλοκρατίας, οὔτε ὅτε ἐκηρύ-
χθησαν αἱ νήσοι Κράτος ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον ὑπὸ
τὴν ἐπὶ φιλῷ ὀνόματι ἡμικυριαρχίαν τῆς Ὀθωμανικῆς Πύ-
λης, οὔτε ἐπὶ Ἀγγλικῆς προστασίας, ὑπῆρξε ποτὲ ὑποτε-
λῆς — ὑπὸ τὴν αὐστηρῶς κανονικὴν τῆς λέξεως σημα-
σίαν, — εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον. Λαμβάνουσα παρ'
Ἰουκαίου Βασιλέως Ὁρόν καὶ τὰς πρὸς χειροτονίαν τῶν
Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων ἐκδόσεις, πλήρη ἐτήρησεν ἀνεξαρ-
τησίαν ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς διοίκησιν. Παρκα-
λείποντες παναρχικούς νόμους καὶ ἔθιμα προσμικτυροῦν-

τα τὸ ἀνεξάρτητον τοῦτο, περιοριζόμεθα μόνον ἵνα ἀναφέρωμεν τὸν 31 νόμον τοῦ Β'. Κοινοβουλίου τὸν κατὰ τὰ 1825 ἐκδοθέντα, καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀναγνωρισθέντα καὶ ἐγκριθέντα.

Διέφερε τὰ μέγιστα τὸν Ἰόνιον νομοθέτην ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὴν ἐνότητα ταύτην διέσωσε, διατηρήσας τὸν πνευματικὸν μόνον σύνδεσμον τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τὸν ὁποῖον ἐθεώρησεν, ὡς πράγματι εἶναι, πρῶτον τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ θρόνων, ὁρατὸν κέντρον σύμπαντος τοῦ Ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ πληρώματος, καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον, ἐπόμενος εἰς τὰ παρὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων θεσμοθετηθέντα, καὶ εἰς τὰς ἀπαρασχεύτους πατρικὰς παριδόσεις, ἀπένειμεν, ὡς εἰκὸς, τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς, λαμβάνων, ὡς ἐρρέθη, παρ' αὐτοῦ τὸ Μῦρον καὶ τὰς κατ' ἔθος πρὸς χειροτονίαν τῶν Ἐπισκόπων ἐκδόσεις, ἀσκῶν καὶ διεξάγων δὲ ἀνεξαρτήτως ἐκεῖνα πάντα τὰ τὴν οἰκείαν αὐτοῦ διοίκησιν διαφέροντα.

Δὲν πρόκειται περὶ χειρφετήσεως τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας, καθότι μόνον οἱ ὑπεξούσιοι καὶ ὑποτελεῖς χειραφετοῦνται, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ αὐτεξούσιοι καὶ αὐτοτελεῖς.

Ἐν τῷ πρώτῳ Ἰονίῳ Κράτει ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱεραρχία ἀπηρτίζετο ὑπὸ Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων, καὶ Ἐπισκόπων, καὶ ὑφ' ἑνὸς Ἐξάρχου ἐκ περιτροπῆς, κατὰ πενταετίαν, καὶ αὐτοδικαίως ἀναλαμβάνοντος τὴν ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἐποπτείαν (ὁρ. ἄρθρα 4, 5, 12, καὶ 14 τοῦ 31 Νόμου τοῦ Β'. Κοινοβουλίου) ἀπασῶν τῶν ἐν τῷ Κράτει Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ νόμου τούτου ἡ Κυβέρνησις συγκοινωνεῖ ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ Ἐξάρχου ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου ἀφορῶντος γενικὰ Ἐκκλησιαστικὰ μέτρα. Ὁ νόμος οὗτος ὑπάρχει εἰσέτι ἐν πλῴῃ ἰσχύϊ παρ' ἡμῖν, καὶ ἡ Ἡμῶν μετριότης, τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου, περιβέβληται τὸν τίτλον τοῦ Ἐξάρχου καὶ ἐξασκεῖ ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα, τὰ ἐν τῷ νόμῳ ἀκριβῶς ὀριζόμενα.

Καὶ ἐνταῦθα ἐπιτρέψατε, Κ. Ὑπουργέ, ἵνα μεθ' ὅλου τοῦ σεβασμοῦ παρατηρήσωμεν πρὸς Ὑμᾶς, ὅτι ἐν τῇ περισπουδαστῇ ταύτῃ περιπτώσει, προκειμένου λόγου περὶ ῥιζικῆς μεταβολῆς τῶν παρ' ἡμῖν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, παρεγνωρίσθη ἡ Ἀρχὴ αὕτη, ἐκ τῆς παραγνωρίσεως δὲ ταύτης δύνανται τυχόν νὰ προκύψωσιν ἄτοπα ἢ ἡ Ἡμῶν μετριότης εἰλικρινῶς ἀπεύχεται.

Οἱ ἐν τῷ πρώτῳ Ἰονίῳ Κράτει Ἐπίσκοποι κεχωρισμένοι καὶ ἀτομικῶς λαμβανόμενοι, οὐδὲν ἔχουσι δικαίωμα ἵνα ἐκφέρωσι γνώμην πρὸς χωρισμὸν τῆς Ἐκκλησίας α.) διότι οἱ εἰσέτι παρ' ἡμῖν ἰσχύοντες Ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι καὶ αἱ Συνοδικαὶ διατάξεις δὲν χορηγοῦσιν αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦτο β.) διότι οὐδὲν δύνανται ἢ δικαιоῦνται νὰ πράξωσιν ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ Κλήρου ἐξ οὗ ἔλαβον ἀπλῶς τὴν τοῦ ποιμαίνειν ἐντολήν. καὶ γ.) διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὰς γενομένας ἐσχάτως συνθήκας παρὰ τῶν εὐεργετιδῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ἀφορῶσας τὴν ἑνωσιν τοῦ Ἰονίου Κράτους μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1864 διακρατοῦσας ἰσχύοντας τοὺς ἐνταῦθα ἐκκλησιαστικοὺς νόμους.

Οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἐπτανήσου οὐδὲ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἐξελέχθησαν, οὐδὲ ὑπὸ τῆς πρώτης Ἰονίου Γερουσίας, ἀλλὰ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κλήρου, κατὰ τὰς ἀρχίας τῆς Ἐκκλησίας παραδόσεις, καὶ τῇ βάσει τοῦ 40 Νόμου τοῦ Δ'. Ἰονίου Κοινοβουλίου. Βλέπετε, ἔθεν, Κ. Ὑπουργέ, κατὰ πόσον διάφορος εἶναι ἡ θέσις τῶν ἐν Ἐπτανήσῳ Ἐπισκόπων, ἀφ' οὗ ἡ θέσις τῶν Ἐπισκόπων τοῦ πρώτου Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὰ ἔτη 1821, 1833, 1850. Ἐνταῦθα ὁ Κλῆρος χεῖρει δικαιώματα τὰ ὅποια οἱ Ἐπίσκοποι δὲν δύνανται νὰ παρχειδίσωσι. Καὶ μὴ νομίσητε, Κ. Ὑπουργέ, ὅτι ὁ Ἰόνιος Κλῆρος προσηκόντως τὰ δικαιώματα ταῦτα πρῶτην φορὰν ἐπὶ Ἀγγλικῆς Προστασίας τοῦτων τῶν δικαιωμάτων ἀπέλαυεν ἀπὸ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὅπερ δηλοῖ ὅτι ἐν ταῖς Ἰονίοις Μησίσι οὐδέποτε ἐπαύσαν ἰσχύουσαι αἱ ἀρχαὶ τῆς Ἐκκλησίας παριδόσεις καὶ οἱ κυρώσαντες αὐτὰς Συνοδικοὶ

κανόνες· καὶ ὅτι τὰς παραδόσεις καὶ τοὺς κανόνας τούτους ἐσεβάσθησαν ἀείποτε οἱ ξένοι οἱ κατὰ καιροὺς καθέξαντες τὰς Ἰονίους Νήσους.

Αἱ ἀτομικαὶ ὅθεν γινώμιν τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων ἐπὶ ἐνὸς τοσούτῳ περισπουδάστου ζητήματος, οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐκκλησιαστικὴν καὶ κανονικὴν βαρύτητα, προσβάλλουσαι δὲ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὰ ἀπαράγραπτα τοῦ πρεσβυτερίου δικαιώματα, δύνηνται νὰ γεννήσωσιν ἐριδας καὶ ἐκκλησιαστικὰ σκάνδαλα οὐχὶ σμικρὰς σοβαρότητος.

Ὑμεῖς, Κύριε Ὑπουργέ, χαίρων ἀναγγέλλετε τῇ Ἡμῶν μετριότητι, ὅτι καθ' ἃς ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις ἔχει πληροφορίας ἡ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ οὐδαμῶς διατάζει περὶ τυπικῆς χειραφετήσεως τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας, καὶ ἡ Ἡμῶν μετριότης οὐδόλως περὶ τούτου ἀμφιβάλλει. Τυπικὴ ὄντως ἐμέλλε νὰ ᾔηται ἡ συνκίνεσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, προκειμένου περὶ διοικήσεως πράγματι καὶ δικαίῳ αὐτοτελοῦς, πνευματικῶς δὲ ἐνωμένης μετὰ τοῦ θρόνου ἐκείνου. Ἡ συνκίνεσις αὕτη ἐκ τῶν προτέρων διδομένη ἀπαλλάττει μὲν τὰς ἐπισκοπὰς τῆς Ἐπιτανήσου καὶ αὐτὸ τὸ Πρεσβυτερεῖον τῶν ὑπὸ τῶν κανόνων ἐπιβαλλομένων ἐπιτιμίων καὶ ἀφορισμῶν εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε τὸ τῆς Ἐκκλησίας σχίσμα ἀποπειρωμένους, ἀλλ' εἶναι ἀνεπαρκὴς πρὸς λύσιν τοῦ μεγάλου τούτου ζητήματος. Ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ περὶ αὐτὸν Ἱερά Σύνοδος δύνανται εὐκόλως νὰ περαιωθῶσιν μὴς Ἐπαρχίας ἐξ ἧς οὐδὲν οὐδέποτε ἀπέλαβον, ἐπὶ τῆς ὁποίας οὐδεμίαν ἐξήσκησαν δικαιοδοσίαν, καὶ ἡ ὁποία οὐδέποτε ὑπῆρξεν ὑποτελής, εἴτε συνεισφέρουσα κανονικὰ εἴτε λαμβάνουσα ἐκεῖθεν Ἐπισκόπους ἢ διτταγὰς. Ὁ Οἰκουμενικὸς πλὴν θρόνος, δι' αὐτοὺς τούτους τοὺς λόγους, οὐδὲν ἔχει δικαίωμα ἵνα ἐπέμβῃ εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν Ἐσωτερικὴν καὶ Ἐξωτερικὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπιτανήσου, καὶ εἴτε μόνος εἴτε ἐν Συνόδῳ ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῶν. Καὶ κατὰ τοῦτο λογίζομεθα εὐτυχέως, καὶ μετ' ἡμῶν ὀφείλει νὰ λογίζεται εὐτυχής καὶ ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις, καθ' ὅτι κυρίως τὸ σπουδαῖον τῆς Ἐνώσεως τῶν

Ἐκκλησιῶν ζήτημα, ἐξ ἡμῶν αὐτῶν ἐξαρτώμενον, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ λυθῇ ἐν ἀγάπῃ καὶ εὐκρινείᾳ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ κατὰ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἔθνους. Ἐκ τῆς λύσεως δὲ ταύτης θέλει ἐπέλθῃ, ὡς ἀληθῶς, ἡ ἁρμονία ἐκείνη ἢ συγκρατοῦσα ἀδιάσπαστον τὴν ἐνότητά.

Οἱ πληρεξούσιοι τοῦ Ἔθνους ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένοι, διὰ τοῦ άρθρου 2 τοῦ Συντάγματος ἐθεσμοθέτησαν τὸ αὐτοκεφάλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· πλὴν καὶ ἀπέναντι τοῦ θεσμοτετήματος τούτου, Ὑμεῖς, Κ. Ὑπουργέ, κρίνετε ἀναγκαίαν Συνοδικὴν διέκνωσιν ὅπως ἡ καθ' Ὑμῶν χειραφετήσις γίνῃ ἐγκάκονος καὶ πρὸ τῆς Συνοδικῆς ταύτης διαγνώσεως ἀπαιτεῖται τὴν συναίνεσιν τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων. Ἄν ἄρα διὰ τὸ ἐγκάκονον ἀπαιτεῖται ἡ τῶν Ἐπισκόπων συναίνεσις, ἢ συναίνεσις αὕτη ἵνα ἡ κανονικὴ δέον ἵνα ᾖ τὸ ἀπαύγασμα Συνοδικῆς διέκνωσεως. Ἀφοῦ δὲ ὁ Οἰκουμενικὸς Θρόνος οὐδόλως διατάζει περὶ τῆς τυπικῆς χειραφετήσεως, δύναται ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις νὰ προσκαλέσῃ τὴν ψῆφον τοῦ Ἰονίου Κλήρου, καὶ κατόπιν τῆς ψήφου ταύτης, νὰ προσκαλέσῃ τοὺς Ἰονίους Ἐπισκόπους ὅπως ἐν Συνόδῳ ἀποφασίσωσι. Τότε, ἀλλὰ τότε μόνου, ἡ ἀπόφασις τῶν Ἐπισκόπων δύναται νὰ χρησιμεύῃ ὡς βάσις στερεὰ διὰ τὰ περαιτέρω τοῦ σεβαστοῦ Ὑπουργείου διαβήματα. Ἄν δὲ ἐν τῷ πρώτῳ Βασιλείῳ κατὰ τὸ 1833 Σύνοδος Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων, ἐκήρυξε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, καὶ κατόπιν τοῦ Συνοδικοῦ τούτου κηρύγματος, ἐξεδόθη τὸ Βασιλικὸν διάταγμα τῆς 23 Ἰουλίου 1833, κατὰ ἀσυγκρίτως μεῖζονα λόγον, αὐτὸ τοῦτο δέον ἵνα γίνῃ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐν ᾗ πρόκειται περὶ Ἐκκλησίας αὐτοκεφάλου. Οἱ τότε Ἐπίσκοποι τοῦ Βασιλείου ᾗσαν ἅπαντες ὑποτελεῖς εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον, οὐδὲ ὁ Ἑλληνικὸς Κλῆρος εἶχεν, οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως συμβεβηέναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ προχείρισίν των, καθότι μόνον ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς, καὶ ἐνεκα τῆς Παπικῆς τῆς συγκεντρώσεως Ἀρχῆς, πᾶντὸς πρὸς τοῦτο δικαίωματος εἶχε

στερηθῇ. Ἀλλ' ὁ Κληρὸς τῆς Ἑπτανήσου χαίρεται δίκαι-
ώματα ἐπὶ τῶν ὁποίων οὐδεὶς τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων
δικαιοῦται ἵνα ἐπιβάλλῃ τὴν χεῖρα.

Ταῦτα, Κ. Ὑπουργέ, ἡ Ἡμῶν μετριότης κρίνει ἱερὸν
αὐτῆς καθήκον ἵνα εὐσεβέστεως ὑποβάλλῃ εἰς τὰς Ὑμετέ-
ρας σκέψεις πρὸς ἀπκλαγὴν πάσης αὐτῆς εὐθύνης, ἡ
Θεία χάρις δὲ τοῦ Παναγίου Πνεύματος διαφωτίσαι καὶ
ὁδηγήσαι Ὑμᾶς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐν τούτοις εἰδοποιούντες Ὑμᾶς, Κ. Ὑπουργέ, ὅτι τὸ
ἴσον τῆς παρούσης διοικούνταμεν κατὰ καθήκον εἰς τοὺς
ἐν ταῖς Ἰονίοις νήτοις Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας
Ἀρχιεπισκόπους καὶ Ἐπισκόπους, διατελοῦμεν μεθ' ὅλου
τοῦ σεβασμοῦ.

Κεφαλληνία τῇ 27 Μαρτίου 1865.

Πρὸς Θεὸν Εὐχέτης

† ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Μητροπολίτης Κεφαλληνίας

καὶ Ἐξάρχος τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας.

Σμ. Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐγγράφων τούτων, παρατηροῦμεν
ὅτι, ἡ αἰτούμενη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως συναίνεσις ἐκ μέρους τῶν
Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου δὲν ἐδόθη, οὔτε παμψηφεῖ, οὔτε κατὰ
πλειοψηφίαν.

α.) Διότι μόνοι ὅτε Μητροπολίτης Κερκύρας, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος
Παξῶν, συνήνεσαν ἀπολύτως, εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ
περὶ χειραφετήσεως.

β.) Διότι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυθήρων καὶ ὁ ἐπίσκοπος Ἰθάκης,
συνήνεσαν νὰ γίνῃ ἡ χειραφέτησις μετὰ τὸ νὰ φυλαχθῶσιν ἄνευ ἀλ-
λοιώσεως ἢ περιορισμοῦ τὰ κεκτημένα ἀρχαία δίκαια καὶ προνό-
μοια, τῶν Ἐπισκόπων αὐτῶν, καὶ ἐὰν εἰς τοῦτο βούλωνται καὶ οἱ
λοιποὶ ἀρχιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου.

γ.) Διότι οἱ Μητροπολίται Ζακύνθου, Λευκάδος, καὶ Κεφαλ-
ληνίας οὐδεμίαν γνώμην ἔδωσαν περὶ χειραφετήσεως, ἐπιφυλαχ-

θίντες ἵνα δώσωσι γνώμην περὶ τοιούτου λίαν σοβαροῦ ἀντικει-
μένου ἐν Συνόδῳ μετὰ τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου ἣν καὶ ἐ-
πικαλοῦνται ἵνα ὅσον τάχιον προσκληθῶσιν οὗτοι καὶ γίνῃ ἐγκά-
νονος κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ. (οὐχὶ ἡ χειραφέτησις,
διότι τοιαύτην ἀρνούνται, ὡς μὴ οὔσης τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας ὑ-
ποτελοῦς ἀλλὰ ἀνεξαρτήτου), καὶ νὰ συσσεφθῶσιν ἐν γένει περὶ
τῶν πραγμάτων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τότε νὰ ἐκφέρωσιν γνώμην.

Τὰ ἄξια λόγου ἔγγραφα τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν, καὶ ἐξαι-
ρέτως τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας τοῦ καὶ ἐξάρχου τῆς Ἰο-
νίου Ἐκκλησίας, μαρτυροῦσιν περὶ τοῦ ἀνεξαρτήτου, — περὶ τῶν
δικαιωμάτων, — περὶ προνομίων τοῦ πρεσβυτερείου, καὶ τῆς Ἰονί-
ου Ἐκκλησίας, — καὶ περὶ τὴν κατὰ νόμον διοίκησιν αὐτῆς.

Ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις σκοποῦσα νὰ ἀφομοιωτῇ τοὺς τῆς Ἐκ-
κλησίας τῆς Ἑλλάδος νόμους εἰς τὴν Ἰόνιον Πολιτείαν, καὶ μὴ
δυναμένη ταύτην νὰ πραγματοποιήσῃ διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ (ὡς
τῶν Συνθηκῶν τῆς ἐνώσεως διατηρουσῶν ἐν ἰσχύϊ πᾶσαν τὴν Ἰόνι-
ον Ἐκκλησιαστικὴν νομοθεσίαν, καὶ τὸ κεφάλαιον Α' καὶ Β' τοῦ
Ἰονικοῦ Συντάγματος τῶν 1817) εὗρε ἀντικανονικὸν τρόπον, καὶ
τύπον πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῆς. Προσεκάλεσε χωρισμένως τοὺς Ἀρ-
χιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου, ὅπως δώσωσι τὴν συναίνεσιν των, λόγῳ
χειραφετήσεως των ἐκ μέρους τοῦ Πατριάρχου (ὡς νὰ ἐχαίρετο
ὁ Πατριάρχης δικαίωματα ἐπὶ τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας) καὶ συγχί-
σασα τὰ ζητήματα χειραφέτησις καὶ ἀφομοιώσεως νόμων ἐστοχά-
σθη ὅτι θέλει ἐπιτευχθῇ τοῦτο, καὶ ἀπ' ἐναντίας ὡς τὰ ἀνωτέρω
ἔγγραφα μαρτυροῦσιν, ἔλαβε τὴν δέουσαν ἀπάντησιν καὶ ὁδηγίαν,
περὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ζητημάτων αὐτῶν, καὶ ὅτι ἡ πορεία αὐ-
τῆς εἶναι ἐκνομος.

Ἰδοῦσα τὰς σχετικὰς ταύτας ἀπαντήσεις ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τῆς,
ἀντὶ νὰ βαθίσῃ τὴν τακτικὴν πορείαν, ἐβάδισεν ἄλλην ἀνεφερθεῖ-
σα εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, καὶ ἀναφέρουσα ψευδῶς εἰς
αὐτὸν τὴν συναίνεσιν τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων, ὅπως χειραφετηθῶσι,
καὶ ὅτι οἱ ἄλλοι ἄξιοι χειραφετήσεως Ἐπίσκοποι, χειραφετοῦν-
ται παρὰ τοῦ Πατριάρχου, καὶ συγχρόνως μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν

ταύτην καταργῇ τὴν Ἰονίον Ἐκκλησιαστικὴν Νομοθεσίαν, στρεφόμενῃ ἐπὶ τῶν Συνθηκῶν, καταργεῖ τὰς Συνθήκας αὐτάς, καὶ ἀφομοιοῖ τὴν Ἰονίον Ἐκκλησίαν μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀντικανονικῶς καὶ ἐκνόμως.

Ἰδοὺ ἡ ἐτέρα λοξοδρομικὴ ἐνέργεια τῆς Β. Κυβερνήσεως πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀφομοιώσεως, διὰ τῶν κατωτέρω ἐγγράφων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1866.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κεφαλληνίας.

Γενομένης θεῆς εὐδοκίας τῆς ἐνώσεως τοῦ πρώην Ἰονίου Κράτους μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ὑπὲρ ἧς καὶ ἡ ὑμετέρα Σεβασμιότης προθύμως καὶ μετ' ἀξιοπικίου ζήλου ἐμόχλησε, καὶ θεσμοθετηθείσης τῆς ἐντελουῦς καὶ πλήρους ἀφομοιώσεως εἶπετο ἀναγκαιῶς ἵνα καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀφομοιωθῶσιν ὡσαύτως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἐκκλησία τοῦ πρώην Ἰονίου Κράτους ὑπήγετο ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῶν τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐμπεισταυμένη κατὰ τὰ ἀνέκαθεν τῇ ὀρθόδοξῳ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ κεκανονισμένα, ἐξητήσατο κατὰ καθήκον αὐτῆς ἱερόν τιν πρὸς τοῦτο συγκατάθεσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου μετὰ προηγουμένην αἴτησιν τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ Ἐκκλησίας. Ὁ δὲ Παναγιώτατος Πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτῶν ἀνωτάτης Συνόδου, ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας τῶν ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν προνοῶν συγκατένευσεν ἵνα, ἅπερ ἐπὶ τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας ἐκέκτητο προνόμια, μεταβιβασθῶσιν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Ἱερὰν Σύνοδον, καὶ ὡς πρὸς ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑπτανήσου ἀποτελεσθῇ μέρος τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησιαστικοῦ.

Ταῦτα δὲ καὶ διὰ πράξεως Συνοδικῆς καθιέρωσεν ἡς ἀντίγραφον ἐπιβεβαιωμένον τῇ Πατριαρχικῇ χειρὶ δι' εἰρημικῆς ἐπιστολῆς τῆς Α. Παναγιότητος καὶ τῆς περὶ αὐτὴν Ἱερᾶς Συνόδου ἐστάλη πρὸς τὴν Σύνοδον.

Τὰ ἐγγράφα ταῦτα οὖν ἀσμένως καὶ μετὰ χαρᾶς ἀνεκλαλήτου αὐτῇ δεξιμένῃ πρώτον μὲν εὐχαριστίας ἀνέπεμψε πρὸς τὸν ὕψιστον, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ἐκβίβει τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ταύτης ὑποθέσεως, καὶ τῇ ἐπιτεύξει τοῦ δικαίου πόθου ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, εἴτα δὲ ἔγνω κατὰ χρέος ἵνα γνωστοποιῇται ταῦτα πρὸς τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα, καὶ πέμποντα ἐντοπον τῆς τε εἰρημένης Συνοδικῆς πράξεως καὶ τῆς πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς, ὥς προσκλεῖ ἵνα διτιμάτε τοὺς ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ποιμαντωρίᾳ διατελοῦντας ἐφημερίους τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν ὅπως ἀναγνώσωσιν αὐτάς εἰς ἐπήκοον παντός τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος.

Ταῦτα κοινοποιῶσα ὑμῖν ἡ Σύνοδος καὶ τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸν ἀπονέμουσα, ἐπικαλεῖται τῆς εὐλογίας τοῦ ὕψιστου ἐπὶ πάντα τὸν ὑπὸ τῇ ὑμετέρᾳ ποιμαντωρίᾳ εὐσεβῇ κλήρῳ καὶ λαόν.

Ἐντέλλεται δὲ ὑμῖν, ὅπως λαβόντες ὑπ' ὕψιν τοὺς διέποντας τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν Ἐκκλησιαστικούς νόμους, καὶ μελετήσαντες αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστάσεως διευθύνετε τοῦ λοιποῦ κατ' αὐτοὺς τὰ τῆς κληρωθείσης ὑμῖν Ἐκκλησίας.

Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος.

- ✠ Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΦΙΛΟΣ Πρόεδρος.
- ✠ Ὁ Ἀργολίδος ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.
- ✠ Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλουπόλεως ΦΙΛΟΘΕΟΣ.
- ✠ Ὁ Καρυστίας ΜΑΚΑΡΙΟΣ.
- ✠ Ὁ Ναυπакτίας καὶ Εὐρυτανίας ΑΝΘΙΜΟΣ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑ ΦΑΡΦΑΛΟΜΑΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ.
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Ὁ Β'. Γραμματεὺς

† ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Τῆς εὐσταθείας τῶν ἀπανταχοῦ ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν πρόνοιαν ἐς αἰεὶ ποιουμένη ἡ καθ' ἡμᾶς αὕτη τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, οἷα κοινὴ Μήτηρ καὶ προστατὴς ὑπέρμαχος, διχόροις μὲν διαιτῆσιν ἀναγκαίαις, καὶ τῷ καιρῷ καὶ ταῖς περιστάσεσι καταλλήλοις τὴν εὐκοσμίαν καὶ εὐρυθμίαν αὐταῖς ἐνεργάζεται, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰ παρ' ἑαυτῇ ἀπονέμειν προθύμως οὐκ ἀπναινεταί, προνοία τε ἀξιοχρέω καὶ φιλοτιμία κεκνημένη, καὶ πάντα πρὸς οἰκοδομὴν, κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἐντολήν, διαπράττουσα, καθὰ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Τῶν γὰρ κατὰ τὴν Ἰονικὴν Ἐπτανήστον ἁγιωτάτων ἐπαρχιῶν, ἥτοι τῆς Κερκύρας, τῆς Κεφαλληνίας, τῆς Ζακύνθου, τῆς Λευκάδος καὶ ἁγίας Μαύρας, τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κυθήρων καὶ τῶν ἐπισκοπῶν Ἰθάκης, ὑποκειμένης τῇ Μητροπόλει Κεφαλληνίας, καὶ Παξῶν τῇ τῆς Κερκύρας, ἀνάκθην ὑποτελουσῶν πνευματικῶς τῷ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτῳ Πατριαρχικῷ Ἀποστολικῷ καὶ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ, ἕνεκα δὲ πολιτικῶν αἰτιῶν διχόροις ὑποκυψασῶν περιστάσεσι καὶ μεταβολαῖς περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν διοίκησιν, πρὸ χρόνων ἤτοι κατὰ τὸ ἀνωγ'. Σωτήριον ἔτος, ὅτε καὶ ἐν παντελεῖ σχεδὸν χρεῖα καὶ στερήσαι ἀρχιερέων διέκειντο, προνοία ἐκκλησιαστικὴ καὶ εὐμενὲς ἐπινεύσει τῆς τήνικαῦτα τὸ Ἰόνιον Κράτος, προστατευούσης μεγάλῃς Βρετανίας, ἀποκατέστη μὲν μορφωθεῖσα ὅσον ἐνῆν καὶ εἰσῆλθῃ ἐν ταῖς Θεοσώστοις ταύταις ἐπαρχίαις, Εὐρυθμὸς τις ἐκκλησιαστικὴ κυβέρνησις, ὑπὸ τὴν περιοδοχικὴν ἐνὸς τῶν τεσσάρων αὐτῶν Μητροπολιτῶν, χειροτονηθέντων τότε διὰ πατριαρχικῶν ἐκδόσεων τοῦ αἰοδίου ἐν Πατριαρχίᾳ κυροῦ Ἀνθίου τοῦ Γ'. οὐ καὶ γράμματι πατριαρχικῷ καὶ συνοδικῷ ἐπικυρωτικῷ καὶ διατηρητικῷ κατασφραλισθεῖσα ἢ διεξαγωγῇ καὶ διοίκησις τῆς ἐκκλησίας ταύτης διετέλει ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦ νῦν διενεργουμένη, φυλαττομένων τῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ Θρόνου προνομίων ἐν τῷ μνημοσύνῳ τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος, καὶ τῇ ἐκδόσει ἀδεί-

ας πατριαρχικῆς ἐν χειροτονίαις νέων Ἀρχιερέων. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη, τοῦ Ἰονίου Κράτους ἐνωθέντος τῷ Ἑλληνικῷ Βασιλείῳ, καὶ πάντων τῶν ἐκείνου πολιτικῶν πραγμάτων πρὸς τοῦτο συναρμοσθέντων καὶ ἀφομοιωθέντων, ἡ τὰ πνευματικὰ τοῦ Θεοσώστου τούτου βασιλείου διέπουσα ἀγιωτάτη Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἡ πρότινων χρόνων διὰ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ τόμου εἰς αὐτοκέφαλον ἐκκλησίαν ἀνεδείχθη ὑπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας) ἀναγκασίαν κατιδούσα τὴν τῶν εἰρημένων τῆς Ἐπτανήσου ἐπαρχιῶν μετ' αὐτῆς ἔνωσιν καὶ συνάφειαν, ἀνήγγειλε τῇ ἡμῶν μετριότητι προκαθημένη συνοδικῶς διὰ Σεβασμίου αὐτῆς Γράμματος, χρονολογουμένου τῇ α'. Ἰουνίου τοῦ τρέχοντος αἰῶς. Σωτηρίου ἔτους, ἐξαιτουμένη τὴν κανονικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπίνευσιν ἐπὶ τῷ μεταδιεσθῆναι τῇ αὐτῆς δικαιοδοσίᾳ ἅπερ ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων ὁ καθ' ἡμᾶς ἀγιώτατος οἰκουμενικὸς Θρόνος κέκτηται προνόμια, συνιστώσα τὸ πρόβλημα καὶ διὰ τῆς συγκαταθέσεως ἀπάσης τῆς ἱεραρχίας τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐπτανήσου, θεωρούσης, ὡς φησὶν, ἀναγκασίαν καὶ ζητούσης τὴν ἔνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς ἐγγράφως αὕτη ἀνεφέρθη πρὸς αὐτὴν διὰ τοῦ ὑπουργείου.

Ταῦτα, φαιμέν, προτειναμένης τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς ἀγιωτάτης Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ μετριότης ἡμῶν διςκεψυμένη μετὰ τῆς περὶ αὐτὴν ἁγίας Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπειδὴ κατείδομεν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔνωσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπτανήσου πρὸς τὴν τῆς Ἑλλάδος εὐλογον μὲ ἄλλως, καὶ ὡς εἰπεῖν φυσικὴν οὖσαν συνέπειαν τῆς ἐν ταῖς πολιτικαῖς πράγμασιν ἀφομοιώσεως, ὁμολογουμένως ἐναπιτιούσης καὶ τὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν, κατ' οὐδὲν δὲ τὰ πνευματικὰ ἐκείνης συμφέροντα παραβλάπτουσιν, ἢ μέχρις ὑπονοίας διακινδυνεύουσιν διὰ τὴν ἐν Χριστῷ ὁμοφροσύνην, καὶ τὴν τῶν ἱερῶν δογμάτων τῆς ἀνωμότητος ἡμῶν Πίστewος ἀμφοτέρων τῶν ἐκκλησιῶν ἐνωτῆτά ἀλλὰ καὶ μᾶλλον συντελοῦσαν αὐτῇ πρὸς εὐστάθειαν καὶ ἀκρίαν κατέστησιν καὶ λαμπρότητα τῇ

προστασίᾳ κράτους ὁμοδόξου, ἐπὶ δὲ καὶ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Σεβασμίας αὐτῆς Ἱεραρχίας πληροφορηθέντες συνάδουσιν, οὐδὲν ἤττον ἐκζητούσης τὴν ἑνωσιν, ὡς διέλληται· διὰ ταῦτα ἀπεδεξιμέθα κοινῇ Συνοδικῇ γνώμῃ τὴν αἴτησιν καὶ ἀξιώσιν τῆς ἐν Χριστῷ ἀγαπητῆς ἡμῶν ἀδελφῆς ἀγιωτάτης Συνόδου, ὡς συμφωνον τῇ ἀξιοχρέῳ ἐκκλησιαστικῇ ἡμῶν μερίμνῃ ὑπὲρ τῆς εὐταθείας τῶν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς γαληνικαίας καὶ εἰρηνικῆς αὐτῶν καταστάσεως, καὶ εὐχρίστῳ συνεπινεύσει συναποφηνάμενοι τὴν χειραφέτησιν τῶν εἰρημένων ἐπικρχιῶν ἀπὸ πάσης ἐξαρτήσεως αὐτῶν πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς ἀγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον, ἀπενείμαμεν καὶ μετεβιβάσαμεν αὐτὰς τῇ κανονικῇ προστασίᾳ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀφοσιώσαντες καὶ ἀναθέμενοι ὁλοσχερῶς τῇ Πνευματικῇ καὶ Ἐκκλησιαστικῇ αὐτῆς δικαιοδοσίᾳ. Ἦν τινα καὶ ἐπικυροῦντες καὶ κρατύνοντες καὶ διὰ τῆς παρούσης Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς ἡμῶν πράξεως, ἀποφαινόμεθα ἐν ἀγίῳ Πνεύματι καὶ ὀριζόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα αἱ ἀνωτέρω ὀνομαστί ἀπριθμηθεῖσαι ἀγιώτατοι ἐπαρχίαι τῆς Ἰουικῆς Ἐπτανήτου ὑπάρχῃσι τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἀπεντα χρόνον καὶ λέγονται καὶ παρὰ πάντων γινώσκονται συνηγμέναι καὶ συνημέναι τῇ Ὁρθοδόξῳ αὐτοκεφάλῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, καὶ μέρος αὐτῆς ἀποτελοῦσαι ἀναπόσπαστον, ὑπαγόμεναι ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ προστασίαν τῆς ἀγιωτάτης Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, καὶ πρὸς αὐτὴν ἀναφερόμεναι, καὶ ἅμεινον ἔχουσαι τὴν σχέσιν καὶ ἀναφορὰν ἐν πάσι ταῖς ἐμπιπτούσαις πνευματικαῖς καὶ ἐκκλησιαστικαῖς ὑποθέσει, σὺν τῷ μνημοσύνῳ καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς. Ἐφ' ᾧ καὶ ἡ παρούσα ἡμετέρα Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ πράξις κατέστρωται ὑπογραφείσα ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίᾳ, εἰς διηνεκὴν ἑνδείξιμ καὶ

μόνιμον παρήκτασιν. Ἐν ἔτει χιλιοστῷ ὀκτακόστῳ ἐξήκοστῳ ἔκτῳ κατὰ μῆνα Ἰούλιον ἐπινεμήσεως θ'.

+ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.
+ Ὁ Νικαίαις ἸΩΑΝΝΙΚΙΟΣ. + Ὁ Χalkηδόνης ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ. + Ὁ Προύτης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ. + Ὁ Πελαγονείας ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ. + Ὁ Μεσημβρίας ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ. + Ὁ Βιδύνῃς ΠΑΪΣΙΟΣ. + Ὁ Γάννου καὶ χώρας ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ. Ὁ Λήμνου ἸΩΑΚΕΙΜ. + Ὁ Καρυτζᾶς ΝΕΟΦΥΤΟΣ. + Ὁ Ἐλασσῶνος ἸΓΝΑΤΙΟΣ. + Ὁ Φαναρίου καὶ Φαρσάλων ΝΕΟΦΥΤΟΣ + Ὁ Κῶου ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ.

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς ὁ Πατριαρχικὸς Ἀρχιγραμματεὺς Μέγας Χαρτοφύλαξ.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΦΘΟΝΙΔΗΣ.

Σημ. Ἐνῷ οἱ Ἰόνιοι Ἐπίσκοποι ἐπερίμενον κατὰ τὴν ἐκφραθεῖσαν αὐτῶν ἐπιθυμίαν, ὡς ἀνεξάρτητοι, νὰ προσκληθῶσιν εἰς Σύνοδον, καὶ ἀποφασίσωσι κανονικῶς περὶ τῆς λύσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, καὶ συνεργασθῶσιν ἐννόμως καὶ κανονικῶς πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Β. Κυβερνήσεως, αἰνῆς αἱ γνωματεύσεις αὐτῶν ἐματαιώθησαν, καὶ ἔλαβον τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα, ἐν ἐγκυκλίῳ διαταττόμενοι, ὅπως ἀναγνώσωσιν αὐτὰ ἐπ' ἐκκλησίας, καὶ ἐνταυτῷ λάβωσιν ὑπ' ὅψιν τοὺς διέποντας τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος Νόμους, καὶ μελετήσαντες αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας διευθύνωσι τοῦ λοιποῦ τὰς κληρωθείσας αὐτῶν Ἐκκλησίας.

Εἰς τὰ ἔγγραφα ταῦτα οἱ μὲν Μητροπολίται Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου ἀπήντησαν ὡς ἐξῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ἸΑΚΩΒΑΤΕΛΟΣ Κεφαλληνία τὴν 5 Αὐγούστου 1866.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

ΘΕΟΦΙΛΩ

Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν

καὶ Προέδρῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ.

Τὴν 25 παρελθόντος Ἰουλίου ἐκομισάμεθα τὸ ὑπ' ἀριθ. 6476 ἀπὸ 21 τοῦ αὐτοῦ γράμμα τῆς Ὑ. Σεβασμιότητος καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱερᾶς Συνόδου, συνάμα δὲ καὶ δύο ἐντυπα πράξεων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγιωτάτης Συνόδου, κατὰ τὸ φαινόμενον, περὶ τῆς λεγομένης χειρφετήσεως τῶν ἐπισκοπικῶν θρόνων τῆς Ἐπτανήσου ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριρχικοῦ Θρόνου. Μετ' αὐτῶν δὲ καὶ ἕτερον γράμμα τῆς 23 τοῦ αὐτοῦ μηνός, δι' οὗ διδασκόμεθα τίνι τρόπῳ καὶ τάξει μνημονεύειν τοὺς Πατριάρχας ἐν τοῖς Ἱεροῖς Διπτύχοις.

Τὰ διαληφθέντα ἐγγράφα ἀνέγνωμεν δις καὶ τρίς, ὅπως ἐννοήσωμεν τὸ περιεχόμενον καὶ τὰ ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν συμβάνατα. Ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν, καὶ τὰ πρῶτα, καὶ τὰ πρότωπα, καὶ τὰς ὑπογραφάς, καὶ τὴν Ἱερarchικὴν τάξιν τῆς ἀνακινώσεως, καὶ τοῦτο μόνον πληροφοροῦμεθα ὅτι ὑφάνθη βυδριουργικὸν δράμα κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπτανήσου, κατὰ τῆς μεγάλης ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας, καὶ κατὰ τῶν κανόνων καὶ παραδόσεων τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν. Ἐκπληξιν, εἴτα δὲ φρίκην ἐπήνεγκον εἰς ἡμᾶς τὰ πραχθέντα, καὶ λόγῳ τύπων, καὶ λόγῳ οὐσίας. Πρῶτον ἤδη μνηθάνομεν ἐκ τῶν ἐγγράφων Σου τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Κωνσταντινουπόλει κατὰ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἐπτανήσου γενομένων· καὶ ἐπειδὴ πάντα εἰσι παράτυπα καὶ παράνομα, οὐ δυνάμεθα ἀναγνωρῆσαι τὰ ὑπὸ τῆς Ἱερarchίας καὶ τῶν κανόνων ἀπαγορευόμενα ἡμῖν.

Πειρώμενοι ἵνα ἐξακριβώσωμεν τὰ ὑπὸ τῆς Σεβασμιότητός σου ἀνακινούμενα τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κεφαλλήνιας, εὐρίσκομεν ὅτι πρὸς χειρφετήσιν τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας ἐγένετο προηγουμένη αἵτησις τῆς Ἱερarchίας τῆς Ἐκκλησίας ταύτης· ὅτι παρεδέξατο τὴν αἴτησιν ἡ ἐν Ἀθήναις Σύνοδος· ὅτι ἡ ἐν Ἀθήναις Σύνοδος ἐξητήσατο τὴν

πρὸς τοῦτο συγκατάθεσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου· ὅτι ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης διὰ πράξεως συνοδικῆς ἐχειραφέτησε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἐπτανήσου καθυποτάξας τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι πάντα ταῦτα ἐγένοντο κατὰ τὸν διακαῆ πόθον ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ τῆς αἰτήσεως τῶν Ἱερarchῶν τῆς Ἐπτανήσου· καὶ ὅτι ἡ Σεβασμιότης σου κοινοποιούσα ταῦτα ἐντέλλεται ἡμῖν, ὅπως λαθόντες ὑπ' ὅψιν τοὺς διέποντας τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν Ἐκκλησιαστικούς νόμους, καὶ μελετήσαντες αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστάσεως διευθύνωμεν τοῦ λοιποῦ κατ' αὐτοὺς τὰ τῆς κληρωθείσης ἡμῖν Ἐκκλησίας.

Διελθόντες δὲ καὶ τὴν συνοδικὴν πρᾶξιν, ἦτοι τόμον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας, καὶ μὴ ὀρεΐλοντες ἀναλῦσαι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος, σημειοῦμεν « ὅτι » ὁ τόμος ἡ τὸ τομίδιον τοῦτο στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς » Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ μεγάλῃ Συνόδῳ προβληθέντος προ» βλήματος, τῆς συγκαταθέσεως ἀπίσης τῆς Ἱερarchίας » τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπτανήσου, θεωρούσης ὡς φησὶν, » ἀναγκαίαν, καὶ ζητούσης τὴν ἑνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς » Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. »

Ταῦτα εἰσὶ τὰ γεγονότα, τὰ πηγάζοντα ἐκ τῶν ἐγγράφων. Ἀλλὰ τὰ γεγονότα ταῦτα εἰσὶ ψευδῆ, ἀνύπαρκτα ὡς μὴ λαθόντα παντελῶς χώραν. Ἡμεῖς ἀνοιστάμεθα τοῖς τοιοῦτοις ἐγγράφοις· καὶ ὡς ποτε τῷ Πέτρῳ ὁ Παῦλος, οὕτω καὶ ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ κατὰ πρόσωπον ἀνθιστάμεθα πᾶσι τοῖς ἀντιλέγουσιν. Ὁφείλομεν ἀρνηθῆναι τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὴν αἰτολήθειαν, ἂν δὲν ἐλαλοῦμεν πρὸς τὸ διασκεδάσαι τὰ ἀραχνιώδη ὑφάσματα τοῦ ψεύδους καὶ τῆς δολιότητος.

Λυπούμεθα εὐαγγελικῶς, ὅτι ἐνεγράφησαν ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ αἱ μνημονευεῖσαι πράξεις, ἐξ ὧν ἀπορρέει τὸ αἶσχος τῶν πρωταιτίων. Δὲν ἀνεχόμεθα πρὸς ταῦτα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀληθείας, ἵνα ἐμπαίζεται ἡ Ἱερarchία τῆς Ἐπτανήσου, ἡ τοῦλάχιστον τῶν πέντε ἢ ἐξ ἐπισκόπων αὐτῆς, οὐδὲ ἡ καθόλου Ὁρθόδοξος Ἐκκλη-

σία, ἢ καταντήσασα παίγνιον τῶν ραδιούργων καὶ τῶν ἀσεβῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ πολιτικοῦ κέντρου.

Ὅχι, σεβασμιώτατε, αἱ ἐκκλησίαι τῆς Κεφαλληνίας τῆς Ζακύνθου, τῶν Κυθήρων, τῆς Ἀγίας Μαύρας, καὶ εἴτις ἄλλη οὐδέποτε ἔδωκαν τὴν συγκατάθεσιν αὐτῶν εἰς τὴν ἑαυτῶν καθυπόταξιν τῇ ἐν Ἀθήναις Ἱερᾷ Συνόδῳ. Φρικτὸν τὸ πρᾶγμα, πλὴν πανάληθες· ὥστε ἄκυρος ὁ ἐπὶ τῆς ἀνυπάρκτου συγκαταθέσεως στηριζόμενος καὶ κατὰ πλάνην ἢ καθ' ὑπόκρισιν ἐκδοθεὶς τόμος, καὶ ἄκυροι πᾶσαι αἱ ὑπὸ τοῦ ἀκύρου τόμου ἀπορρέουσαι πράξεις. Καὶ ταῦτα μὲν ἱστορικῶς.

Ἐπανερχόμενοι δὲ εἰς τὸ ἐγγραφον τῆς σεβασμιότητός σου, καὶ πάλιν ἀνθιστήμεθά σοι. Δι' αὐτοῦ παραβιάζονται οἱ κανόνες τῆς λογικῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς ἀνακοινώσεως τῆς λεγομένης χειραφετήσεως. Οἱ τύποι ἀπαιτοῦσιν ἵνα ὁ κανονικὸς ἡμῶν Πατριάρχης ἀνακοινώσῃ ἡμῖν τὰ τοιαῦτα, εἴτε ἔγκυρα εἴτε ἄκυρα, καὶ ἀπολύσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ ἐξουσίας, διότι μέχρι τοῦδε τοῦτον καὶ μόνον γινώσκομεν ἡγούμενον τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Μεχριστοῦ πράξει τοῦτο ὁ Πατριάρχης, οὐ δυνάμεθα δοῦναι ἀκρόασιν τοῖς ὑμετέροις ἐγγράφοις, καὶ ὅπως δὴ ποτε λαβεῖν ὑπ' ὄψιν αὐτά. Πρὸ τούτου πάμπολα διχλεθρήγονται μεταξὺ τοῦ Πατριάρχου καὶ ἡμῶν. Ἡ ὁ Πατριάρχης δὲν θέλει ἀνακοινώσῃ ἡμῖν τὸν τόμον, ἢ μετὰ τὰς δεούσας ἀποδείξεις ἀκυρώσῃ αὐτὸν, ὡς γενόμενον ἐξ ἀφαρπαγῆς καὶ πλάνης ἢ καὶ δόλου. Ἐχομεν καὶ ἡμεῖς, Σεβασμιώτατε, Ἐκκλησίαν, καὶ λόγον, καὶ συνθήκας, καὶ κάλαμον, καὶ τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν τῆς χρήσεως ἀπάντων τούτων. Ἡ ἀνακοινώσίς σου ματαία ἐστὶ, ὡς ἀπαγορευόντων τῶν κανόνων τὴν καθυπόταξιν ἡμῶν εἰς ἐτέρην Ἐκκλησίαν ἄνευ προηγουμένης μεθ' ἡμῶν συζητήσεως, διότι ἔχομεν καὶ ἡμεῖς Ἐκκλησιαστικὰς τοπικὰς ἐλευθερίας, ὥς ὀφείλομεν ὑπερασπίζεσθαι μεθ' ὅλης τῆς λεγομένης χειραφετήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ὁρόνου. Καὶ ταῦτα κατὰ τοὺς κανόνας.

Μὴ ἐπέμβαينه ἄρχ ἀλλοτρίαις Ἐκκλησίαις πρὶν ἢ συνεννοηθῶμεν οἱ Ἰόνιοι Ἐπίσκοποι μετὰ τοῦ Πατριάρχου. Μὴ πράττων κατὰ τύπους καὶ κανονικῶς ὁμολογεῖς, ὅτι ἔχεται ἄδικον, ὅτι φοβεῖσθε τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν· διὸ καὶ πεποιθήμεν ὅτι θέλει σπεύτετε συνεννοηθῆναι μετὰ τοῦ Πατριάρχου, ὅπως ἡ Ἐκκλησιαστικὴ αὕτη δυσχέρεια διεξαχθῇ κανονικῶς τε καὶ εὐσεβῶς.

Γινώσκεις, Σεβασμιώτατε, οἷα φοβερὰ ἐπιτίμια ἐπικεῖναι· λούνται τῷ ἀπὸ τοῦ Πατριάρχου χωριζόμενῳ ἐπισκόπῳ ὑπὸ τοῦ Ἀ. Κανόνος τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τοῦ ΙΔ'. καὶ τοῦ ΙΕ'. τῆς Α'. Β'. Συνόδου. Ἀφιστῆμενος ὁ Ἰόνιος Ἐπίσκοπος τῆς πρὸς τὸν οἰκεῖον Πατριάρχην κοινωνίας, καὶ μὴ ἀνιφέρων τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ τὸ ὠρισμένον καὶ τεταγμένον ἐν τῇ Θεῇ Μυσταγωγίᾳ πρὸ ἐμφανείας Συνοδικῆς, σχίσμα ποιεῖ· καὶ τὸ σχίσμα τοῦτο, τὸ χεῖρον μυρίων θανάτων, συμβουλεύεις, καὶ ἀπαιτεῖς μάλισα, ἵνα ποιήσωμεν ἡμεῖς πρὸ τῆς ἐμφανείας τοῦ Πατριάρχου, ἄνευ ἀπολυτηρίων ἐγγράφων, ἄνευ τελευταίας συνεντεύξεως καὶ συνεννόησεως ἡμῶν μετ' αὐτοῦ. Πολλὴν ἄγνοιαν τῶν κανόνων καὶ τῶν πραραδόσεων ἀποδεικνύετε, ἢ πολὺν ζήλον ἐπιδεικνύετε κατηντήσαντες εἰς τὴν ἣν κατηντήσατε πρᾶξιν. Ἐλπίζομεν, ὅτι ἡ Σεβασμιότης σου εὐρήσῃ ὁρθὰς καὶ κανονικὰς τὰς περὶ τύπων σκέψεις ἡμῶν.

Εἶθε, μὴ εἴχωμεν ἐτέρους λόγους ἀντιτάσεως ἢ τὸν μνημονευθέντα περὶ τύπων, διότι λόγῳ Ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας εὐρίσκομεν ἂν μέσον θεραπείας δι' ἰδιωτικῆς συνεννόησεως μετὰ τοῦ Πατριάρχου. Ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ λόγοι οὐσίης, λόγοι σχίσματος καὶ αἰρέσεως, λόγοι καταπατήσεως τῆς Εὐαγγελικῆς Ἠθικῆς. Λόγοι ἐλευθερίων τῶν ἐπισκοπῶν τῆς Ἑπτανήσου, στηριζομένων ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν κανόνων τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, λόγοι στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν Ἰονίων Νόμων ἐκδοθέντων συμφώνως τῶν Ἱερῶν κανόνων, καὶ λόγοι πᾶσι τοῖς ἐλευθερίων ἀποτελουσῶν τὸ κλέος τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ τὴν κατὰ Χριστὸν εὐδαιμονίαν τῶν χριστιανῶν ἀπὸ ταύτων ὡς καὶ τὴν Συνθήκην παραβιάζει ἡ

ΙΑΚΩΒΑΚΙΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΜΟΥΣΕΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

προκειμένη ψευδοένωσις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν Ἑλλαδικῆς τε καὶ Ἰονίου.

Ὁ ὑποτιθέμενος τόμος στηρίζεται ὡς εἶπομεν, ἐπὶ τοῦ ψεύδους τῆς ἀνυπάρκτου συγκαταθέσεως ἡμῶν. Γινώσκει καὶ ἡ Σεβασμιότης σου καὶ πᾶται αἱ Ἐπισκοπαί, ὅτι ἡ σεβαστὴ Κυβέρνησις ἀπήτησε παρ' ἡμῶν σύμπραξιν ἢ καὶ ἀπλὴν συναίνεσιν πρὸς χωρισμὸν ἀπὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι ἡμεῖς οὐδόλως ἐνεδώκαμεν. Προφορικῶς καὶ ἐγγράφως ἐξεθήκαμεν τὴν ἡμετέραν ἀντίστασιν τῇ μὴ κανονικῇ ἐνώσει· ὑπεβάλομεν ὅτι ἐναντιοῦται ἡ Συνθήκη, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἑπτανήσου μόνον ἀνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ κλήρου αὐτῶν δὲν ἔχουσιν ἐξουσίαν χωρισμοῦ ἀπὸ μιᾶς Ἐκκλησίας, καὶ ἐνώσεως μετ' ἄλλης, καὶ ὅτι τὴν παρκαταθήκην τῆς ποιμαντορίας δὲν ἐλάδομεν παρὰ τοῦ Πατριάρχου, ἀλλὰ παρὰ τῶν Ἱερέων καὶ τοῦ λαοῦ δι' ἐκλογῆς δεκτῆς γενομένης ὑπὸ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας. Εἶπαμεν ὅτι τὰ τοῦ κλήρου δικαιώματα, ὡς στηριζόμενα ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν κανόνων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀπαράγραπτα εἰσὶν ὅτι ἔριδες καὶ σκάνδαλα ἐπονται τῷ ἀντικανονικῷ χωρισμῷ· καὶ ὅτι τούτων πάντων θεραπεία ἐστὶ Σύνοδος πάσης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑπτανήσου πρὸς διάσωσιν τῶν ἐλευθεριῶν ἡμῶν, ὡς ἐπράχθη καὶ ἐπὶ τοῦ Πολιτικοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῆς Ἑπτανήσου. Εἰς ταῦτα ὁμοθυμαδὸν συνεφώνουν πάντες οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἑπτανήσου, ἐκτὸς ἐνὸς καὶ τούτου ἀμφιβόλου.

Σταθερὰ καὶ ἐκπεφρασμένη ἀντίστασις τοιαύτη ἐπὶ διετίαν, ἀποροῦμεν τίνος ἕνεκα λόγου δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, εἰμὴ ἕνεκα λόγων μὴ εὐσεβῶν. Ἡ δὲ τὰ κοινοποιηθέντα μοι ἐγγράφα, παριστάνουσιν ἡμᾶς διπλοῦς, διλόγους, ψεύστας καὶ ἀσεβεῖς, ἡμεῖς τοὺς μὴδὲν πράξαντας ἄξιον τοιαύτης μομφῆς. Ὁ Τόμος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας κακῶς δικπραγματευθεὶς ἐν ἀγνοίᾳ τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἑπτανήσου, στηρίζεται ἐφ' ἐνὸς καὶ μόνου διδομένου, τοῦ τῆς συγκαταθέσεως ἡμῶν καὶ τῆς προη-

γουμένης αἰτήσεως. Ἄν ἐγίνωσκεν ὁ Πατριάρχης τὸ ἀνυπάρχον τοῦ διδομένου, ἔβλεπε τὴν πλάνην αὐτοῦ καὶ δὲν ἐξέδιδε τὸν ἄχαρι τόμον. Ἄρα ἄκυρος ὁ τόμος ὡς στερούμενος αἰτήσεως, αἰτίας, λόγου καὶ σκοποῦ.

Ἐὰν προῦκειτο ἵνα προκόψῃ ἡ εὐσέβεια, ἔστω καὶ διὰ τοιαύτης ψευδοένωσεως, ἤθελεν εἶσθαι ὀλίγον ὑποφερτὴ.

Πλὴν ἄλλως ἔχουσι τὰ πράγματα. Ἡμεῖς ὁρῶμεν ἐν τοιαύτῃ ἐνώσει τὴν κατάργησιν πέντε ἐπισκοπῶν, τὴν κατάργησιν τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου καὶ τοῦ τῆς Ἱερωσύνης, τὴν ἐκμηδένισιν τοῦ Ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, τὴν κατάργησιν τῆς ὑπὸ τοῦ κλήρου ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων, τὴν καταστροφὴν τῆς μοναδικῆς πολιτείας, τὴν ὑπ' αὐτῶν τῶν Ἐπισκόπων ἐκπόρευσιν τῶν νυμφῶν τοῦ Χριστοῦ, τὴν δήμευσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Ἐπισκόπων καθὸ μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πράγματα, ἅτινα ἐπαπειλοῦσιν ὀλεθρον τῇ εὐσεβείᾳ, καὶ ἀποκαθιστῶσι τὴν Ἐκκλησίαν περὶ ἄρτημα Ἀστυνομίας Διοικητικῆς. Καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοσούτων ἀντικανονικῶν καὶ ὀλεθρίων πράξεων, ἡ μὲν Ἱερὰ Σύνοδος αἰτεῖται ἡ δὲ Μεγάλη Ἐκκλησία διωρεῖται ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστω τὰς ἐπτὰ Ἐκκλησίας τῆς Ἰονίου Πολιτείας! Σὺ δὲ, Σεβασμιώτατε, ἐπικαλεῖσαι τὰς εὐλογίας τοῦ Ὑψίστου ἐπὶ τοιούτων εὐσεβῶν καὶ ὠραίων πραγμάτων!

Τίς ἠπάτησε τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν μεγάλην Σύνοδον; Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν; Ἀμφιβάλλομεν! Τίς δὲ ἠπάτησε τῶν Ἀθηνῶν Μητροπολίτην καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον; Ἀρά γε Ἐπισκοπὸς τις Ἑπτανήσιος; Ἴσως! Ἀλλ' ὡς Ἐπίσκοπος; Ὁχι! ὡς μὴ ὢν πληρεξούσιος τῶν λοιπῶν ἐξ Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου.

Ἡ δὲ κρίνετε, Σεβασμιώτατε, αἱ τὸ ἔργον τῆς ψευδοένωσεως ἀπετέλεσε ὁ διακαὴς πόθος ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ ἡ εὐσέβεια τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, καὶ αἱ τὸ τοιοῦτον ἔργον εἶναι θείας εὐδοκίας.

ας ἔργον, καὶ πνευματικῆς καρποφορίας ἐπιφορον·

Προσκαλεῖτε ἡμᾶς, ὅπως ἐνωθῶμεν μεθ' ἡμῶν, ἐκφράζοντες ἀνεκκλήττον χαρὰν, ἣν προσπαθεῖτε κοινοποιῆσαι ἡμῖν! Ὡς Σεβασμιώτατε! πρὸς τί νὰ ἔλθωμεν καὶ διητι νὰ χαρῶμεν; Ὅπως κηταιτῇ ἐπίορκος ὁ Κεφαλλήνιος ΣΠΥΡΙΔΩΝ; ἢ ὅπως ἀτιμασθῇ ὁ Ζακύνθου ΝΙΚΟΛΑΟΣ, καὶ σὺν ἡμῖν οἱ λοιποὶ τῶν Ἐπισκόπων; Πρὸς τί οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἐπτανήσου ὤφειλον νὰ χαρῶσιν; Ὅπως ἀπὸ Μητροπολιτῶν μεταβληθῶσιν εἰς ἀτήμαντα ὄντα; Ἡ Σεβασμιότης σου κλαίεις καὶ ὀδύρεται, ὅτι οἱ πολιτικοὶ νόμοι τῶν Βασιλέων μετέβαλόν σε ἀπὸ Μητροπολίτην εἰς Μητροπαλοῦκιν, καὶ ὁ λόγος σου διεβόηθη μετ' ἀνεκκληλήτου χαρᾶς ἐμπαιγμοῦ ἀνὰ πᾶσιν τὴν Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργός, ὥστε ἔφθασε καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν τῆς Ἐπτανήσου ἀσκητῶν Ἐπισκόπων· καὶ σὺ προκαλεῖς τὴν μεταμόρφωσιν τῶν ἄλλων Μητροπολιτῶν ὡς τοιούτων! Ὁχι, Σεβασμιώτατε· οἱ Ἐπίσκοποι τοῦ Χριστοῦ δὲν δύνανται νὰ γίνωσι τοιοῦτοι, ὅπως γελῶσι καὶ διασκεδάζωσιν οἱ ἐχθροὶ τῆς εὐσεβείας καὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ὁ ταπεινὸς ΣΠΥΡΙΔΩΝ κατατεθεὶς τὸ σκῆνος μεταστήσεται μᾶλλον ὡς ἀμικτωλὸς ἐπίσκοπος, ἢ ὡς κλητὴρ Νομαρχίας καὶ Εἰσαγγελίας. Δὲν συμφέρει ἵνα οἱ Ἱερεῖς ἡμῶν μεταβληθῶσιν εἰς Βόνζους, καὶ αἱ Ἐκκλησίαι ἡμῶν εἰς Ταταρικάς παγόδας. Δὲν συμφέρει ἵνα παρδεχθῶμεν καὶ τελῶμεν τὰ μυστήρια τῆς πίστεως εἰς μνημότυπον ζώωντων αἵρεσιωτῶν, χλευαζόντων αὐτά τε καὶ ἡμᾶς.

« Ἐντέλλεσθε ἡμῖν Σεβασμιώτατε, ὅπως λαβόντες » ὑπ' ὄψιν τοὺς διέποντας τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν » Ἐκκλησιαστικοὺς νόμους, καὶ μελετήσαντες αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστάσεως διευθύνοντες τοῦ λοιποῦ » κατ' αὐτοὺς τὰ τῆς κληρωθείσης ἡμῖν Ἐκκλησίας. »

Σεβασμιώτατε, ἡμεῖς ἐδιδάχθημεν νηπιόθεν τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ ἐμάθαμεν τοὺς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν διέποντας Ἐκκλησιαστικοὺς νόμους, κανόνας καὶ ἔθιμα· τούτους ἐμελετήσαμεν μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστάσεως, ἵε-

ρχτεύσαντες ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν, καὶ δι' αὐτῶν ἐπὶ εἰκοσαπενταετίαν διευθύνοντες τὰ τῆς κληρωθείσης ἡμῖν Ἐκκλησίας τῶν Κεφαλλήνων, ὀγδοηκονταετίαις ὑπάρχοντες, καὶ ὡς ὠρκίσθημεν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς Ἀρχιερατίας ἡμῶν νὰ διαφυλάττωμεν τὰ δόγματα, τὰς παραδόσεις καὶ τοὺς κανόνας τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας· καὶ σήμερον ἐντελλόμεθα νὰ ἀναγνώσωμεν τῶν τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν ἀγόντων καὶ φερόντων νόμων μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστάσεως! Ἄν οἱ ἄγοντες καὶ φέροντες τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν Ἐκκλησιαστικοὶ Νόμοι εἶναι σύμφωνοι καὶ οἱ αὐτοὶ κατὰ τοὺς Κανόνας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἶναι περιττὴ ἡ ἐντολή. Ἀλλὰ ὁμολογεῖτε ὅτι ἄλλοι οἱ μὲν καὶ ἄλλοι οἱ δέ· καὶ ἡμεῖς τούτους μὲν γινώσκουμεν, ἐκείνους δὲ ὄντως ἀγνοοῦμεν καὶ θέλομεν ἀγνοεῖν. Ἀρκεῖ ἡμῖν ἡ σοφία τοῦ Παύλου, τῶν κανόνων καὶ τῶν πατέρων, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Ἰωάννου· ἀρκεῖ ἡμῖν δεκαοκτὼ αἰώνων Ἐκκλησιαστικὴ νομοθεσία· ὥστε ἀνάγκη δὲν ἔχομεν τῆς ὑπὸ Προτεσταντῶν καὶ Ἑβραίων τῇ Ἑλλάδι ἐπιβληθείσης. Δὲν ἔχομεν χρεῖαν τοῦ Μάουρερ καὶ τοῦ Κόμπελ πρὸς διοίκησιν τῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ἡμεῖς, Σεβασμιώτατε, ἐγράψαμεν ταῦτα στηριζόμενοι ἐπὶ τοῦ Η'. κανόνος τῆς Γ'. Οἰκουμένης Συνόδου, καὶ πάντων τῶν ἐτέρων σχετικῶν κανόνων. Δόγματα, παραδόσεις καὶ ἐλευθερίας ὑπερασπίζοντες, δὲν ἐπιθυμοῦμεν πρᾶγμα καινοτομούμενον καὶ ἀπτόμενον τῆς πάσης Ὀρθόδοξου μυστήριον συναπτόμενον καὶ διαλυόμενον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀποκλειστικῶς. Θέλομεν τὴν Ἱερωσύνην μυστήριον, καὶ ἐπὶ τὰ Ἐπισκοπὰς ἐν Ἐπτανήσῳ ἀνεπηρέαστους καὶ ἀδιάστους. Θέλομεν τὴν ὑπὸ τοῦ κλήρου ἐκλογὴν τῶν Ἐπισκόπων, καὶ τὴν μοναδικὴν πολιτείαν ἁθικτον. Ἀπαιτοῦμεν τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν κτήματα, καὶ τὴν ἐν ἡμῖν ἐκκλησιαστικὴν ἐλευσίαν ὡς μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐπὶ ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς γενέσεσιν ἐν Συνόδῳ. Ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν οὐ καταργηθήσεται ὁ κανὼν ὁ λέγων ὅτι « ἔξουσι τὸ ἀνεπηρέαστον καὶ ἀδιάσπαστον οἱ τῶν ἀγίων

ΙΑΚΩΒΟΣ ΚΑΡΑΪΩΤΗΣ
ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ ΚΕΝΤΑΡΗΣ
ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΚΑΡΑΪΩΤΗΣ

» Ἐκκλησιῶν, τῶν κατὰ τὴν Κύπρον προεστῶτες, κατὰ
 » τοὺς κανόνες τῶν ὁσίων Πατέρων, καὶ τὴν ἀρχαίαν
 » ἀνυστήθειαν, δι' ἐκυτῶν τὰς χειροτονίας τῶν ἐκ-
 » λαβετῶν ἐπισκόπων ποιούμενοι. Τὸ δὲ αὐτὸ
 » καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν παραφυ-
 » λαχθήσεται. Ἐδοξε τοίνυν τῇ ἀγίᾳ καὶ οἰκουμένην Συ-
 » νόδῳ σώζεσθαι ἐκαστὴν ἐπαρχίαν, καθαρὰ,
 » καὶ ἀβίαστα τὰ αὐτῇ προσόντα δίκαια
 » ἐξ ἀρχῆς ἄνωθεν κατὰ τὸ πάλαι κρατήσαν ἔθος. Εἰ δέ
 » τις μαχόμενον τύπον τῆς νῦν ὀριζομένοις προκομίσαι,
 » ἄκυρον τοῦτον εἶναι ἔδοξε τῇ ἀγίᾳ πάσῃ καὶ οἰκουμένην
 » καὶ Συνόδῳ. . . . Οὕτω γὰρ ὁμόνοια ἔσται, καὶ δοξα-
 » σθήσεται ὁ Θεὸς διὰ Κυρίου ἐν ἀγίῳ Πνεύματι, ὁ Πα-
 » τὴρ, καὶ ὁ Υἱός, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. »

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίαις Σεβασμιώτατε. Διὸ τὰς
 παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνόρθω-
 σον, καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιήσον τοῖς ποσὶ Σου. Ταῦτα γρά-
 φον καὶ τῷ ἡμετέρῳ Πατριάρχῃ.

Εἴθε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐπισκιάσῃ ὑμᾶς καὶ ἡμᾶς. Ἀλλ'
 ἂν ὁ μὴ γένοιτο σκανδαλισθῇ ἡ συνείδησις τῶν χριστιαν-
 ῶν, ὥχετο ἡ εὐσέβεια! Κινηθῆσονται αἱ λυχνίαι τῶν
 Ἐκκλησιῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ σβεσθήσονται ὑπὸ τῆς βι-
 αίας πνοῆς τῆς διεγερθησομένης ὑπὸ τῆς μισαδέλφου δι-
 οικήσεως τῆς καθ' ὅλου Ἐκκλησίας. Ὁ καιρὸς τῆς ἡμῶν
 ἀνελύσεως ἐφέστηκε· τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἡγωνίσμε-
 θα, τὸν δρόμον τελετέκαμεν, τὴν πίστιν τετηρήκαμεν· ἀ-
 περχόμεθα οὖν ὅπου ὁ Κύριος καλέσῃ ἡμᾶς.

Οὕτω δὲ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις, καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη
 μεθ' ὑμῶν.

Ὁ ἐν χριστῷ ἀδελφὸς καὶ Συλλειτουργὸς.

† ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Μητροπολίτης Κεφαλληνίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 10 Αὐγούστου 1866 Ε. Σ.

ΘΕΟΦΙΛΩΙ

Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν
 καὶ Προέδρῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας
 τῆς Ἑλλάδος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ.

Τὴν 25.ην Υ. Α.ς Ἰουλίου ἐλάβομεν τό τε ἀπὸ 21.ην
 τοῦ αὐτοῦ καὶ ὑπ' ἀριθ' 6196 Ἐγγραφον τῆς Υ. Σ. καὶ
 τῆς ἐν Ἀθῆναις Ἱερᾶς Συνόδου, δι' οὗ διαβιβάζεται ἡμῖν
 ἐν ἐντύποις ἀντιγράφοις ἢ πρὸς χειραφέτησιν δέθεν τῆς
 Ἰονίου Ἐκκλησίας πρᾶξις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Οἰ-
 κουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Μεγάλῃς Συνόδου — καὶ
 τὸ ἀπὸ 23 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὑπ' ἀρ. 6195 ἕτερον Ἐγ-
 γραφον, δι' οὗ ἐντελλόμεθα πῶς δεῖ μνημονεύειν τοὺς
 Πατριάρχας ἐν ταῖς Ἱεραῖς Τελεταῖς, καίτοι μνημονεύον-
 τες κανονικῶς τὰς τεταγμένας Ἀρχάς.

Ἀνέγνωμεν μετὰ μεγίστης ὁσπίας ἐπιστασίας καὶ προ-
 σοχῆς τὰ Ἐγγράφα ταῦτα καὶ μάλιστα τὸ περὶ χειραφε-
 τήσεως, καὶ ἐπείσθημεν, ὅτι ἡ τῆς λεγομένης χειραφετή-
 σεως πρᾶξις ἐξεδόθη κυρίως τῇ συγκαταθέσει ἀπάσης τῆς
 Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου, θεωρούσης
 ἀναγκαίαν, καὶ ζητούσης τὴν ἑνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἐκ-
 κλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Βαθέως λυπούμεθα ὅτι ἀναγκαζόμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν
 ὑμῖν, Σεβασμιώτατε, ὅτι τοῦτο δὲν ἔχεται οὐδαμῶς ἀλη-
 θεῖας, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ μὲν ῥηθεῖτα πρᾶξις, ἡ Τόμος,
 δὲν ὑφίσταται κανονικῶς καὶ νομίμως, καθ' ὅσον στηρίζε-
 ται ἐπὶ ἀνυπάρχοντος λόγου. Ἡμεῖς δὲ οὐ δυνάμεθα, ὥς
 ἐκ τούτου, χωρὶς νὰ παραδῶμεν τὰ καθήκοντά μας, νὰ
 ἀνταποκριθῶμεν τὴν συνείδησίν μας, καὶ νὰ ἀθετήσωμεν τὸν
 ὅρκον ὡς νὰ δώσωμεν ἐκτέλεσιν εἰς τὰ πρὸς ἡμᾶς πε-
 ρὶ χειραφετήσεως ἐντελλόμενα.

Προσκληθέντες ἀπὸ διετίας ἤδη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου
 τῶν Ἐκκλησιαστικῶν νὰ ἐκφέρωμεν τὴν γνώμην μας πε-

ρί τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἀφομοίωσιν, ἐγγράφως τε καὶ προφορικῶς ἀπηντήσαμεν ὅτι δὲν ἠδύναντο τοῦτο νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ συνοδικῆς συνδιασκέψεως τῇ παρεμβάσει τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας. Τοῦτο δὲν ἐγένετο· καὶ ὁμοίως ὁ ῥηθεὶς Τόμος ἐξεδέσθῃ τῇ συγκαταθέσει δὲν ἀπάσης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπτανήσου.

Ἀλλὰ ἐξ αὐτοῦ τοῦ τόμου ἐκδηλοῦται σαφῶς ὅτι ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ Ἀγιωτάτη Μεγάλῃ Σύνοδος ἠγνόουν τὰ διατρέξαντα, καὶ ὅτι ἠπατήθησαν ἀπ' αὐτὴν μεγίστην. Τῷ ὅντι λέγεται ἐν τῷ τόμῳ. « Ἐπειδὴ δὲ... ἡ Ἀγιωτάτη Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος... ἀναγκαίαν κατείδουσα τὴν τῶν εἰρημένων τῆς Ἐπτανήσου Ἐπαρχιῶν μετ' αὐτῆς ἔνωσιν, ἀνήγγειλε τῇ Ἡμῶν, Μετριοτήτι... ἐξαιτουμένη τὴν Κανονικὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπίνευσιν... συνιστῶσα τὸ πρόβλημα καὶ διὰ τῆς συγκαταθέσεως ἀπάσης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπτανήσου, θεωρούσης, ὡς φησὶν, ἀναγκαίαν καὶ ζητούσης τὴν ἔνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐγγράφως αὕτη ἀνεφέρθη πρὸς αὐτὴν διὰ τοῦ Ὑπουργείου. »

Καὶ λοιπὸν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ περὶ αὐτὸν Ἀγιωτάτη Σύνοδος οὐδὲν ἄλλο ἐγνώριζον, εἰμὴ ὅτι πρὸς αὐτοὺς ἐγγράφῃ δὲν εἶχον ὑπ' ὄψιν εἰμὴ τὸ ἀπὸ α. Ἰουνίου τοῦ τρέχοντος αἰῶς. Σωτηρίου ἔτους Γράμμῃ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος. Ποῦ τὸ ἐγγραφὸν ἀπάσης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐπτανήσου πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἑλλάδος σταλὲν διὰ τοῦ Ὑπουργείου; Ποῦ ἡ ὁμολογία αὐτῆς συγκαταθέσις; Καὶ ἂν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ Μεγάλῃ Σύνοδος ἤθελον γινώσκει τὴν ἀλήθειαν, ἤθελον ἐκδόσει τὸν περὶ οὗ πρόκειται τόμον; Δὲν πιστεύομεν ὅτι ἤθελον πράξει ταῦτα, ἂν πρῶτον δὲν ἤθελον ἀκούσει καὶ τοὺς λόγους τῶν ἐν Ἐπτανήσῳ Ἐπισκόπων, οἵτινες ἐν τῇ σοβαρᾷ ταύτῃ περιπτώσει πρηγ-

κονίσθησαν, ὡς νὰ μὴ εἶχον οὔτε δικαιώματα νὰ ὑπερασπισθῶσιν, οὔτε καθήκοντα νὰ ἐκτελέσωσιν ἀπέναντι τῶν κληρωθεισῶν Αὐτοῖς Ἐκκλησιῶν, ἐχουσῶν ὡς βάσιν τὰς Ἀποστολικὰς Παραδόσεις τοὺς Ἱεροὺς τῶν Ἀγίων Πατέρων Κανόνας, τοὺς Νόμους καὶ τὰ Ἑθιμὰ τῶν Νήτων τούτων, καὶ τὴν προφυλάττουσαν αὐτοὺς Συνθήκην, τὴν μεταξὺ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων καὶ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος συμφωνηθεῖσιν — καὶ νῦν προτρεχόμενοι νὰ ψευσθῶσι παραδεχόμενοι γεγονὸς μήποτε ὑπάρξαν — νὰ ἀθετήσωσι τὸν ὅρκον ὃν ἔδοσαν ἵνα τηρήσωσιν ἄσπιλον καὶ ἀμίαντον τὴν διαπιστευθεῖσιν αὐτοῖς Ἐκκλησίαν — νὰ ἀπεκδυθῶσι τὸν τῆς δικαιοσύνης θώρακα, ἐνδεδυμένοι τὸν τοῦ ὑποκριτοῦ μανδύαν.

Ἡμεῖς δὲν ἐναντιούμεθα τὴν ἔνωσιν, ἀλλὰ ἀπαιτοῦμεν αὐτὴν σύμφωνα πρὸς τοὺς Κανόνας καὶ τοὺς Νόμους ἀντιστάμεθα εἰς τὰ περὶ τὴν Ἐπτανήσιακὴν Ἐκκλησίαν ἀντικανονικῶς καὶ ἀβυσμῶς διαπραχθέντα.

Ταῦτα μὲν γράφοντες Ὑμῖν, Σεβασμιώτατε, καὶ τοὶ πολλὰ παρλείποντες, ἐκφράζομεν συνάμα καὶ τὴν λύπην ἧς πεπληρωται ἡ καρδίᾳ Ἡμῶν ἐν τῇ σοβαρᾷ περιπτώσει ταύτῃ. Πλὴν γεγηρακότες εἰς τὴν μελέτην τῶν Ἀγίων Γραφῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, καὶ πρὸς τὸ τέρμα τοῦ ἀμαρτωλοῦ βίου ἡμῶν διατελοῦντες, θέλομεν μείνει πιστοὶ μέχρι τελευταίας πνοῆς εἰς τὰ δόγματα, τὰς παραδόσεις, καὶ τοὺς Κανόνας τῆς Ὁρθόδοξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, καὶ δὲν θέλωμεν πώποτε καὶ μέχρι μαρτυρίου ὑποβληθῇ εἰς πᾶν τι ἀντιβῆναι αὐτοῖς, ἢ μὴ κατ' αὐτοὺς πραττόμενον (ὅρα Η'. Κανὼνα τῆς Τρίτης Συνόδου κτλ.)

Ἀξιοῦμεν ἐτι πρὸς ταῦτα, Ὑμᾶς, ὦ Σεβασμιώτατε, καὶ τὴν περὶ Ὑμῶν Ἱερὰν Σύνοδον, ἵνα διαβιβάσῃτε ἀνυπερθέτως καὶ υποβάλλῃτε γνήσιον ἀκριβὲς ἀπόγραφον τῆς παρούσης Ἡμῶν ἀπαντήσεως πρὸς τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητος τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὴν περὶ Αὐτὸν Ἀγιωτάτην Σύνοδον, διὰ πᾶν ἀκόλουτον αἴτιον, ἐπὶ τῆς προκειμένης σοβαρᾷ καὶ σπουδαίᾳ υποθέσει κανονικὸν εὐθετὸν ἀποτέλεσμα.

Ἐν τοῖς ἐπικαλούμενοι ἐν ταῖς ταπειναῖς Ἡμῶν

πρὸς Κύριον ἐντεύξεται τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς
ἀφθονοῦς Αὐτοῦ χάριν ὅπως εἴησαν μεθ' Ὑμῶν διαβεβαι-
ούμεθα.

Ὁ ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς

† ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Μητροπολίτης Ζακύνθου.

Σημ. Οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου, συγχύσαντες τὴν
χειραφέτησιν τοῦ Πατριάρχου καὶ τὴν ἀφομοίωσιν τῆς Ἐκκλησια-
στικῆς Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας ὅτι εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμε-
νον, φαίνεται, ὅτι παρεδέχθησαν τὰ ἐπισταλέντα παρὰ τῆς Ἱερᾶς
Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐγγραφα. Ἡ δὲ Ἱερὰ Σύνοδος
διὰ τοῦ κατωτέρω ἐγγράφου τῆς ἀνταπάντησε εἰς τὸν Μητροπο-
λίτην Ζακύνθου παραδεχομένη τὰς ἀξιώσεις καὶ κανονικοὺς λό-
γους ἐμπεριεχομένους εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐγγραφα τῶν Μητροπολι-
τῶν Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου ὡς καὶ οἱ ἐν Ἑλλάδι Ἀρχιερεῖς.
Ἄλλ' αἱ σοβαραὶ περιστάσεις τοῦ ἔθνους οὐκ ἐπιτρέπουν ἤδη ὅ-
πως ἀσχοληθῶσιν ἐπιμόνως εἰς διαρρύθμισεις, ἀλλ' ἐπιφυλάσσεται
ἵνα λάβῃ ἐν ἀρμοδιωτέρῳ καιρῷ ὑπὸ σκέψιν ἐμβριθῆ τὴν ἐκθεσιν
τοῦ Μητροπ. Ζακύνθου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Νοεμβρίου 1866.

Ἡ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ζακύνθον.

Τὴν ὑπ' ἀριθ. 254 καὶ ἀπὸ τῆς 10 τοῦ μηνὸς Αὐγού-
στου ε. ε. πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἀθη-
νῶν καὶ Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος, ὑμετέραν ἐπιστολὴν, ἐν καιρῷ ἡ Σύνοδος
ἐκομίσατο, καὶ ἐπισταμένως ἀνέγνω τὰ ἐν αὐτῇ παρὰ τῆς
ὑμετέρας Σεβασμιότητος ἐκτιθέμενα.

Καὶ τοι δὲ θεωροῦσα ἡ Σύνοδος τὰς ὑμετέρας προτά-
σεις καὶ ἀξιώσεις ὡς εἰλικρινὲς τῶν πεποιθήσεων καὶ τῆς
συνειδήσεως ὑμῶν προϊόν, ὑπὲρ τῆς ἀγίας ἡμῶν ἐκκλη-
σίας ὅμως, ἐπειδὴ αἱ σοβαραὶ τοῦ ἔθνους περιστάσεις,
οὐκ ἐπιτρέπουν ἤδη αὐτῇ, ὅπως ἐνασχοληθῇ ἐπιμόνως
εἰς διαρρύθμισεις, ὧν τινες καὶ ἐν οἱ Ἑλλάδι Ἀρχιερεῖς
προέτειναν, καὶ αὐτῇ ἡ Σύνοδος ἡξίωσεν, ἐπιφυλάσσεται

ἵνα λάβῃ ἐν ἀρμοδιωτέρῳ καιρῷ ὑπὸ σκέψιν ἐμβριθῆ καὶ
τὴν ἐκθεσιν ὑμῶν καθ' ὅσον μάλιστα τὰ τοῦ διοικητικοῦ
μέρους τῆς ὑπὸ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ κανονικῶν Ἀρχιε-
ρέων πνευματικῶς διοικουμένης Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος, κανονίζονται ἀείποτε διὰ Νόμων τῆς Πο-
λιτείας, ἐπιψηφίζομένων ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπεί-
ας, συνεργούσης καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς διὰ
καταλλήλου γνωμοδοτήσεως.

Ὅθεν δοξάζουσα ἡ Σύνοδος, ὅτι τὸ τῆς Ἐκκλησιαστι-
κῆς ἐνώσεως ἔργον πνευματικῶς ὑπάρχει τετελεσμένον,
παρκαλεῖ τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα. ἵνα μὴ ἀναβάλλῃ
ἐπὶ πλέον τὰ περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐνώσεως καὶ τῆς
τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀφομοιώσεως προεπισταλέντα ὑμῖν,
ἀναλογιζομένη, ὅτι ἡ περαιτέρω ἐξακολούθησις τῆς ὑπαρ-
χούσης ἀνωμυχίας τὰ μέγιστα ζημιώνει τὴν ὑπὲρ ἧς μετ'
ἀκραϊσμοῦς ζήλου ἀγωνίζεσθε Ἐκκλησίαν, ὅπερ οὐδαμῶς
ἀνέξεται βεβαίως ἡ ὑμέτερα Σεβασμιότης.

Ταῦτα γράφουσα ἡ Σύνοδος, ἐν εἰληκρινῇ διανοίᾳ καὶ
ἀδελφικῇ ἀγάπῃ πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγιότητα πέποιθεν
εἰς τὴν σύνεσιν αὐτῆς, ὅτι ἐκτιμῶσα τὰς περιστάσεις, καὶ
ἀφορῶσα εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Εἰρήνης τὸν ἀρχιποίμενα
Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, οὐ μόνον συνεργήσῃ προ-
θύμως εἰς τὴν ἀφομοίωσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς διοική-
σεως ἀλλὰ καὶ ἐπισπεύσῃ τάχιον ὅσον τὴν εἰς τὴν πρω-
τεύουσαν τοῦ Βασιλείου ὡς Συνοδικοῦ Συνέδρου μετάβαι-
σιν αὐτῆς, ἣν ἡ Σύνοδος μετ' ἀγαλλιᾶσεως ψυχικῆς ὀφείλει
πρὸς ἐπίτευξιν τῆς διακκοῦς ἐτιθυμίας ἡμῶν τε καὶ ὑμῶν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΦΙΛΟΣ Πρόεδρος.

† Ὁ Ἄνδρου καὶ Κέας ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ.

† Ὁ Κορινθίας ΑΜΦΙΔΟΧΙΟΣ.

† Ὁ Φωκίδος ΛΑΥΓΙΛ.

Ὁ Β. Γραμματεὺς

(Τ. Σ.) ΑΡΧ. ΕΥΘ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ἸΑΚΩΒΟΣ ΒΑΤΕΡΣ. Κυβέρνησις, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τῆς χειραφετή-
σεως τοῦ Πατριάρχου καὶ ἐνέργειαι καὶ πορεία αὐτῆς ἐματαιώθη
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΑΙ Τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἐκτελεσθῇ τὸν σκοπὸν τῆς ἀφομοιώσεως τῆς Ἑλ. Ἐκκλησ. Νο-
μοθεσίας ἐν Ἑπτανήσῳ, καὶ εὐρὸντα προσκόμματα τοὺς Μητροπ.
Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, ἐφευρε ἄλλον τρόπον τοῦ νὰ φέρῃ

καὶ τοὺς Μητροπολίτας αὐτοὺς εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ αὐ-
τῆς, νὰ προβιβάσῃ τούτους εἰς Συνοδικούς. Καὶ κατὰ πρῶτον προ-
βίβασε τὸν Μητροπολίτην Ζακύνθου, ὅστις ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὰς
ὑπαγορεύσεις τῆς συνειδήσεώς του, παρεδέχθη εὐχαρίστως τὸν δι-
ορισμὸν τοῦτον, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ κατὰ τε τὰ
δόγματα, καὶ τοὺς ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλη-
σίας, ἀλλ' ὁ Σ. οὗτος Μητροπολίτης ἠπατήθη, ἀπάτην μεγίστην,
ὡς ἠπατήθησαν καὶ οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου δι' ἰδιαι-
τέρους σκοποὺς ἕκαστος αὐτῶν προδόντες τὸν ὄρκον τῶν δοθέν-
τα ἐν καιρῷ τῆς χειροτονίας αὐτῶν, τοῦ νὰ φυλάττωσιν τὴν πα-
ρακαταθήκην καὶ τοὺς ἱεροὺς Κανόνας καὶ παραδόσεις τῆς Ὁρθο-
δόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ἡ ἀπάτη τοῦ Μητροπολίτου Ζακύνθου ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν
παραίτησιν τοῦ νομαρχοῦντος Ζακύνθου Κ. Συνοδικοῦ, ὅστις κατὰ
παραγγελίαν τοῦ Ἰπουργεῖου, συνήργησε ἀρκούντως, πρὸς τὸν Μη-
τροπολίτην Ζακύνθου, εἰς παραδοχὴν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀφροσι-
ώσεως καὶ παρὰ τῶν περιστοιχούντων αὐτῷ παρὰ τῷ ἐκείνῳ Ἐ-
πισκοπεῖω.

Μετὰ ταῦτα παραιτήσας τὸν Μητροπολίτην Ζακύνθου ἀπὸ
τὴν θέσιν Συνοδικοῦ διόρισε τὸν Μητροπολίτην Κεφαλληνίας ὅστις
ἐπόμενος τῆς κανονικῆς καὶ ἐννόμου πορείας του, ὡς τὰ ἔγγραφα
αὐτοῦ μαρτυροῦσιν ἀπῆντησεν ὡς ἐφεξῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τὸν Κύρ. Ἰπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ.

Λίαν ἀσμένως ἐκομισάμεθα τὸ ὑπ' ἀριθ. 8,990 καὶ ἀ-
πὸ 22 Νοεμβρίου 1866 ἔγγραφον ὑμῶν, Κύριε Ἰπουργέ
ὁπερ ὁμως ἐλύπησεν ἡμᾶς γνόντες ἐξ αὐτοῦ, ὅτι ὁ ἀγαπη-
τὸς ἡμῶν ἀδελφὸς καὶ Συλλειτουργὸς Νικόλαος ὁ Ζακύν-
θου ἀσθενεῖ ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ αὐτοῦ, καὶ μένει ἐν Ζακύνθῳ.

Εὐγνωμονοῦμεν ὑμῖν ἀνακοινοῦσιν ὅτι διὰ Βασιλικῷ
Διατάγματι καλούμεθα Σύεδροι Συνοδικοὶ κατὰ ἄρ-
θρα τινὰ τοῦ περὶ αὐτῆς Νόμου, πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ
Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ζακύνθου, κωλυμένου ἢ
ἀσθενοῦντος, ὅπως μὴ ἀναβάλλωνται αἱ περὶ σπουδαίων
Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων διασκέψεις καὶ ἀποφάσεις τῆς
ἀνωτάτης ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς· συγ-

χαίροντες δὲ ἡμῖν ἀξιεῖτε ἵνα ἅμα τῇ λήψει προσέλθω-
μεν εἰς Ἀθήνας ὅπως ἀναλάβωμεν τὰ σπουδαιότατα ἔρ-
γα τῆς ὑπηρεσίας ἡμῶν.

Χαίρομεν ὅτι ἐγεννόμεθα ὑμῖν πρόξενοι χαρᾶς. εἴθε δὲ
Κύριος ὁ Θεὸς ἡξίου ἡμᾶς ἵνα χαροποιήσωμεν πολλοὺς
πλὴν ὅπως ἔχωσι τὰ πράγματα δὲν δυνάμεθα. Ἡμεῖς εἴ-
μεθα πολῖται πιστοὶ, καὶ ἐνθερμοὶ τῆς ἐπιγείου πολιτείας
τῶν Χριστιανῶν καὶ τῶν καλῶς διευθετουμένων Ἐκκλη-
σιαστικῶν πραγμάτων τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ ἐλεγχον συ-
νειδήσεως δὲν ἔχομεν ὡς αἵτιοι ἀναβολῆς διασκέψεων καὶ
ἀποφάσεων περὶ τῶν σπουδαίων Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέ-
σεων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων τῆς αὐτόθι Ἱερᾶς Συνόδου.
Τὸ Εὐαγγέλιον, οἱ Κανόνες, ἡ Συνθήκη τῆς ἐνώσεως
καὶ ἡ παρὰ τοῦ Κλήρου, καὶ τοῦ λαοῦ ἐντολὴ ἡμῶν, ἀπα-
γορεύουσιν ἡμῖν ἵνα ἀναδεχθῶμεν ὑπηρεσίαν ἄλλην, πρὸ
κανονικῆς ἐμφανείας, ἀπο ἐκείνην τὴν ὁποίαν κατέχομεν
καὶ ἐλάβομεν διὰ τῆς χειροτονίας ἡμῶν.

Προθύμως ἡρχόμεθα εἰς Ἀθήνας, ἐν Κανονικῇ Συνόδῳ
Ἀρχιερέων Ἰονίων, περὶ τῆς διορθώσεως τῶν κειμένων
Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, ὡς συνομολογεῖται παντα-
χόθεν, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὑμεῖς ὑποσχέ-
θητε διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου 1865 ἐγγράφου ὑμῶν
ἐγκάانون τὴν χειραφέτησιν, καὶ ἐγκάانون αὐτὴ δὲν ἐτε-
λέσθη· ἀπητήσχετε τὴν συναίνεσιν ἡμῶν, καὶ αὕτη ὑμῖν
δὲν ἐδόθη. Ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν καὶ τῷ Ἰπουργῷ καὶ τῇ
Ἱερᾷ Συνόδῳ τὰ δέοντα, καὶ οὐδεμία διόρθωσις ἐπῆλθε.
καὶ ἐν τούτοις προσκαλούμεθα εἰς ὁ ἀπαρεσκόμεθα· ἐπο-
μένως δὲν δυνάμεθα ἵνα πράξωμεν ὅτι δὲν ἐπράξαμεν
μέχρι τοῦδε.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὁμολογεῖ πρὸς τὸν Πανιερωτάτον
Μητροπολίτην Ζακύνθου, τὰς προτάσεις καὶ ἀξιώσεις ἡ-
μῶν, ὡς εἰλικρινές τῶν πεποιθήσεων καὶ τῆς συνειδήσεως
ἡμῶν προῖον ὑπὲρ τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας· καὶ ὁμως
προστίθεται· « Αἱ σοβαραὶ τοῦ ἔθνους περιστάσεις οὐκ ἐ-
πιτρέπουσιν τῇ αὐτῇ ὅπως ἐνσχοληθῇ ἐπιμόνως εἰς
» διαρρυθμίσεις ὧν τινὰς καὶ οἱ ἐν Ἑλλάδι Ἀρχιερεῖς
» προτείνων, καὶ αὕτη ἡ Σύνοδος ἡξίωσεν, ἐπιφυλάσσε-

» ται δὲ ἵνα λάβῃ ἐν ἀρμοδιωτέρῳ καιρῷ ὑπὸ σκέψιν ἐμ-
» βριθῇ καὶ τὴν ἐκθεσιν τοῦ Ζακύνθου.

Ἀποποιοιμένη δὲ ἡ Σύνοδος τὴν διόρθωσιν τῶν ἐ-
σφαλμένων, καὶ ἐπιφέρουσα πρόφασιν « τὸ σοβαρὸν τῶν
περιστάσεων τοῦ ἔθνους » ἐνῶ ἀπ' ἐναντίας τοιοῦτο σο-
βαρὸν καὶ κρίσιμον, ἀπαιτεῖ ἀπόφασιν ἐναντίαν, ἣν καὶ πε-
ριμένομεν παρὰ τῶν ἱερωτάτων διαδόχων τοῦ Παύλου, τοῦ
Ἀνδρέου, καὶ τοῦ Λουκᾶ.

Σπεύσατε ἄριστε ὑπουργέ, εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν Ἐκ-
κλησιαστικῶν κειμένων νόμων, καὶ εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν
τοῦ οὐδετεροθέντος Ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, ὅπως ὁ τοῦ
Χριστοῦ Ἐπίσκοπος ἐνεργεῖ τὰ ἱερὰ αὐτοῦ καθήκοντα κα-
τὰ Κανόνας καὶ ἀνεξαρτήτως παντὸς κωλύματος προῖόν
ὄν ἄλλου τόπου καὶ συνηθείας. Διορθώσατε τὰ περὶ γά-
μου, καὶ ἀποδοτε κατὰ τοὺς Κανόνας καὶ τὸ Σύνταγμα
τὰ ὀλίγα ἐκκλησιαστικὰ κτήματα τῇ Ἐκκλησίᾳ θεωρου-
μένη τοῦλάχιστον ὡς πολιτικὸν σωματεῖον, καὶ τὰ λοι-
πὰ κακῶς κείμενα ἀντικανονικὰ δικαιώματα, ἅτινα δὲν
στερεῖ ἡ Ἑλλάς, εἰς ἄλλας Ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς ἐν
Ἑλλάδι, ἂν δὲ οὗτοι δὲν στεροῦνται τῶν δικαιωμάτων
αὐτῶν, χεῖρων δὲν θέλει εἶναι ὁ πιστὸς εἰς τὴν πατρίαν
θρησκείαν καὶ κατὰ πάντα γνησιώτατος Ἕλλην νὰ στε-
ρεῖται αὐτῶν.

Ταῦτα γράφοντες ἐν εἰλικρινῇ ὄντως δικαιοῖα καὶ ἀδελ-
φικῇ ἀγάπῃ, πεποίθαμεν εἰς τὴν σύνεσιν ὑμῶν, ὅτι ἐκτι-
μῶντες τὰς περιστάσεις, καὶ ἀφορῶντες εἰς τὸν ἄρχον-
τα τῆς εἰρήνης τὸν Ἀρχιποίμενα Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν
Χριστὸν, θέλετε ἐπισπεύσει εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν προ-
ειρημένων, καὶ ἀποδώσῃτε ἐκάστῳ τὰ οἰκεία κατὰ τοὺς
Κανόνας καὶ τὸ ἐν ἰσχύϊ Σύνταγμα ὑποστηρίζων αὐτοὺς.
Τὴν διόρθωσιν ταύτην ἀπεκδεχόμεθα μετ' ἀγαλλιάσεως
ψυχικῆς, πρὸς ἐπίτευξιν τῆς διακαοῦς ἐπιθυμίας ἡμῶν τε
καὶ ὑμῶν ὅπως ἐπὶ τῆς ἀρραγέως πέτρας τῆς Ἑλλάδος
ἀνθῇ ἀενάως τὸ ὀρθοφύες κρίνον τῆς εὐσεβείας.

Θ. Πρὸς Θεοφ. ἐν γένετις ὑμῶν.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Μητροπολίτης Κεφαλληνίας,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣ. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΝ ΤΗ ΚΑΠΙΤΑΛΙ ΤΗΣ ΚΑΝΤΑΡΙΝΗΣ